C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Janca_Vaclav-Kalix.pdb

PDB Name: Janča-Kalix
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 19.12.2003
Modification Date: 19.12.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Václav Janča
Kalix

©Václav Janča, Bruntál 2001

PROLOG
Historie lidstva je nepřetržitým bojem světla proti tmě.
Proto je nesmyslné přemýšlet o otázce, jaký užitek máme z vědění.
Člověk chce znát, a jestliže toto přání ztratí, přestává být člověkem.
(Fridtjof Nansen)

Do uší se vtíral nepříjemný rachot autobusu, stojícího na zastávce, umístěné přímo pod oknem. K tomu se přidával hukot pneumatik rychle projíždějících aut a křik dovádějících dětí.

„Já z toho hluku zešílím," vyskočil Gutra Svan ze židle a začal pobíhat po pokoji, „ještě týden tady a můžu jít rovnou do hrobu."

Svan se v tomto domě ubytoval po dohodě se svým dávným přítelem, novinářem Michalem Kovandou. Slíbil mu starat se o dům i zahradu po celou dobu, co bude v cizině. Kovanda totiž odejel jako stálý dopisovatel na půl roku do Japonska i s rodinou. Dům mu nabídl k bydlení, jakmile se Svan v řeči zmínil, že hodlá chvíli pracovat v Čechách, a že shání bydlení.

Přešel k protějšímu oknu s výhledem na zahradu. Ta tráva je už pěkně vysoká, potřebovala by posekat ... Ale teď na to nemám vůbec myšlenky, budu muset zavolat Skácelovi, jestli nemá chvilku čas - spíš

finanční tíseň - a nepomohl mi s tím.

Seděl už pět dní u počítače a dával dohromady článek, který měl dodat už před měsícem. Všechno se proti němu spiklo. Oknem praží nemilosrdné slunce, nemá co pít, protože voda z vodovodu je rezavá a jiný nápoj v domě není, do obchodu se mu nechce, k tomu hluk z ulice, bolení hlavy, zkrátka k zešílení. Přitom mu zbývá dopsat jenom závěrečné shrnutí, na které se ale potřebuje soustředit. Umí si docela dobře představit tu horu posměšných kritik, kdyby se v závěrech spletl. V článku se zabývá hodnocením úkazů, které se v posledních pěti letech začaly ve zvýšené míře objevovat po světě, a které jsou známé jako kruhy v obilí. Posledních sedm měsíců věnoval tomu, že objížděl knihovny a sbíral veškeré zprávy o těchto jevech. Nejvíc práce měl s utříděním zpráv.

Musím na to jít jinak. Nacpu to všechno do databáze a nechám vyhodnotit počítačem. Když tam dám dobré výchozí předpoklady, snad z toho dostanu alespoň kousek pravdy. Jak si řekl, tak udělal. A teď, když byl skoro na konci své klopotné cesty za pravdou, se proti němu všechno spiklo. Vedro, žízeň, hluk, čas.

Provedl jsem analýzu všech článků a reportáží, které se mi podařilo sesbírat. „Pravé“ kruhy nejsou v žádném případě jevem častým, přesto se odvažuji tvrdit, že existují. Mohu odpovědně prohlásit, že jev zvaný kruhy v obilí není v „pravých“ případech ani přírodním jevem, ani podvodem, ale výsledkem činnosti inteligentní formy života. Vypadá to ovšem, že se tyto bytosti nesnaží být poznány námi pozemšťany. Několik málo „pravých“ kruhů bylo zanecháno pouze jako následek jejich nechtěného střetu s některým z pozemšťanů, který si uvědomil jejich existenci, jejich záměry a cíle. Předpokládám, že se nyní zabývají pouze velmi podrobným a pečlivým sledováním naší planety. Nemohu však říci, sledují-li lidi jako jednotlivce nebo národy, či pouhý živočišný druh, ani nevím do jaké míry zasahují do našich životů.

Předpokládám, že mé názory vyvolají bouřlivou polemiku, ale soudný čtenář, pokud si přečetl mé dílo pozorně, musí mým závěrům přiznat opodstatněnost.

Svan dopsal poslední tečku. Konečně to mám za sebou. Teď si jdu zaplavat a pak si dám pořádnou večeři. Hrábl do zásuvky stolu, vytáhl peněženku a klíče od bytu, ze skříně vylovil plavky a vyrazil. Na plovárně už mu slunce nepřipadalo tak nemilosrdné a na cestě zpět si zašel na večeři a potom si koupil velký kopec výborné vanilkové zmrzliny. Zítra se může pustit do něčeho příjemnějšího. Pokračoval směrem k domovu, ale nijak nespěchal, vždyť už dnes nemusí hnout prstem a ta tráva na zahradě neuteče.

Než přišel domů začalo se stmívat. Vešel do pracovny a usadil se do křesla. Měl bych zavolat do redakce, jestli článek půjde ještě dnes do tisku.

Zvedl se a šel k telefonu. Letmo pohlédl otevřeným oknem na zahradu. Strnul! Ve vysoké trávě se zřetelně rýsovaly tři naprosto dokonalé kruhy...

KAPITOLA 1.

Ve vesmíru, nám pozorováním dostupném,
jsou inteligentní bytosti, jejichž sociální vývoj
alespoň rámcově odpovídá vývoji lidstva tak,
aby umožnil komunikaci, člověku podobné nejen
fyziologicky, ale i morfologicky, čemuž nasvědčují
četné indicie i teoretické předpoklady,
odvozené z mnohotvárného života pozemského.

(Ludvík Souček - Tušení stínu)

„Děti, začínáme balit... pojďte sem!“ Křik Aleny Mařasové se rozléhal nad hladinou rybníka, aby se po chvíli vrátil jako ozvěna, odražený od skály, pnoucí se do výše na protějším břehu. V tomto nedělním podvečeru, kdy slunce začíná kraj barvit do ruda, se každý zvuk nese do dálky. Je neobvyklé ticho. Jindy tak hluční ptáci ztichli, utišil se i vítr, který celý den dost silně pofukoval. Alena si uvědomila nesmírný klid a pohodu. Samotnou ji překvapilo, jak silná byla ozvěna jejího volání. Zaposlouchala se: Nic... klid a ticho. Po dětech ani slechu. Jako kdyby se krajina ocitla pod neviditelným příklopem, který nepropouští zvuky.

V naprostém bezvětří se protější skála v hladině rybníka odráží jako v dokonalém zrcadle. Zapadající

slunce má Alena za zády, a tak rudě osvětlená skála vypadá jako z jiného světa. Upoutal ji záblesk světla na skále. Zase! Mezi křovisky, která na skále divoce rostou, se opakovaně objevuje blikající paprsek odraženého světla. Přestože namáhala zrak sebevíc, nedokázala rozeznat, co se to tam blýská. Znovu přiložila dlaně k ústům a ze všech sil zakřičela: „Vááškúú... Íiíréénóó.“ Žádná odezva.

Alena se obrátila a rozběhla se do chalupy: „Já vám ukážu, darebáci!“ Popadla dalekohled, visící na stěně, a utíkala zpátky na břeh. Zamířila dalekohled na skálu. Po chvilce pátrání jí další záblesk ukázal směr. Uviděla nezřetelnou postavu, jak se krčí za kmenem stromu, rostoucího na skále. Záblesky pocházely od pouzdra na mapy, visícího na zádech neznámého. Něco tu není v pořádku, uvědomila si Alena. Ten člověk se nehýbá, asi se mu něco stalo. Už neváhala. Za chvíli se setmí, musí tam dojít ještě za světla. Popadla kolo a rozjela se po stezce kolem rybníka. Dole pod skálou se zadívala opět do dalekohledu. Nad ní, asi patnáct metrů vysoko, na skalním výčnělku, uviděla schoulenou postavu. Nepochybně to je muž. Jeho hlava visí na prsa, jednu ruku má zaklesnutou o strom a nohy mu visí dolů.

To sama nezvládnu, uvědomila si. Přesto ale začala šplhat nahoru. Šlo to vcelku dobře, ale když se dostala asi tři metry pod muže, zjistila, že se nemá o co zachytit, že se dál nedostane.

„Haló, pane!“ Její křik zůstal bez odezvy. Z tohoto místa neviděla hlavu, jenom nohy a ruku zaklesnutou o strom. Nedokázala poznat, jestli ten člověk žije, nebo ne. Nahmatala několik malých kamínků a hodila je po něm. Ozvalo se slabé zasténání. Žije!

„Haló, pane!... haló... Odpovězte mi!“

Alena opakovala několikrát svoji výzvu, ale odpovědí jí bylo jen sténání.

„Vydržte! Utíkám pro pomoc!“

Opatrně začala slézat ze skály. Ukázalo se, že cesta dolů není tak snadná. Nahoru se vyškrábala, ani nevěděla jak, ale dolů to bylo obtížnější. Dvakrát málem spadla. Nedostala se ani do poloviny svahu, když uslyšela vzdálený jekot sirény a za chvilku se v zákrutě objevila sanitka doprovázená policejním vozem.

„Paní, slezte dolů! To není nic pro vás,“ spustil na ni zhurta policejní strážmistr. To už ale dva saniťáci lezli nahoru. Z policejního auta vystoupily pohřešované děti.

„Mami, my jsme ho tam našli, tak jsme utíkali pro pomoc,“ ohlašoval Vašek, pětadvacetiletý syn Aleny.

„Pojďme trochu stranou,“ Alena odvedla oba potomky k sanitce.

„My jsme ho viděli jak spadnul,“ spustila Irena. „Lezl tam seshora, od té pěšiny. Potom tam začal cosi hledat. Najednou mu ujely nohy a spadl dobrých deset metrů dolů. Nebýt toho stromu, tak sletěl až sem. Vašek neměl nic pilnějšího, než se drápat za ním nahoru. Měla jsem co dělat, abych ho zadržela.“

„Chtěl jsem jenom vědět jestli žije,“ ohradil se Vašek, „věděl jsem hned, že mu sami nepomůžeme.“

„A tak jsme utíkali do vsi a zavolali záchranku,“ doplnila Irena.

Mezitím saniťáci, za pomoci dvou policistů, snesli zraněného dolů. Ukázalo se, že je to muž ve věku asi třicet až čtyřicet roků. Na hlavě má vlasy slepené krví a levou ruku podivně zkroucenou pod tělem.

„Vy dva přijďte zítra na stanici, sepsat protokol,“ vyzval strážmistr Vaška s Irenou, „a vy paní, by jste mohla přijít taky, ať to máme pohromadě všechno najednou.“ Sanitka i policejní vůz s hlasitým vytím sirén zmizely za chvíli z dohledu a opět se rozhostilo ticho.

„Ani jsem si nestačila všimnout, jak se setmělo,“ prohlásila Alena.

„Mami, všimla sis té jeho mapy?“ Vaškovy oči zářily zájmem.

„Tady šlo o život člověka, jestli sis nevšiml. Copak jsem měla čas koukat po jakési mapě?“

„Ale mami, přece... proč tam ten chlap vůbec lezl?... ani na to nebyl oblečený. To je nápad, v polobotkách a v obleku lozit po takové skále. A co tam vůbec hledal? Hned zítra se tam půjdu podívat.“

„Jó zítra! Zítra budeš zařezávat ve škole. Jestli sis nevšiml, tak je neděle večer. Balíme a jede se domů!“

„Ách jóó... to je život!“

...

„... tak vám děkuji doktore, stavím se asi za hodinu.“ Strážmistr Komárek položil telefon. Včerejší případ je po dlouhé době prvním, který trochu rozvířil klid na policejní stanici. V tomto kraji se závažné případy nestávaly. V sezónu sem jezdí jenom horolezci, kteří trénují na skalách. Ti se chovají spořádaně. Potom pár chalupářů, ti se taky chovají slušně, no a nakonec zbloudilí turisté, kteří tak akorát potřebují

poradit, kde je autobusová zastávka nebo pošta. Jinak je v rajónu klid. Občas nějaká dopravní nehoda, na jaře pravidelně vykradené chalupy, jednou za uherský rok rvačka v hospodě.

Ale těžce zraněný člověk v lese?! Jo, to je případ! Strážmistr, když sanitka zamířila do města, sedl k telefonu a oznámil případ službě na okresním oddělení: „Dne 27.srpna 1999 v 17,15 hod. oznámil na Obvodním oddělení policie Václav Mařas, že na tzv. Jezevčí skále v Linošicích nalezl těžce zraněného muže, který spadl se skály. Na místě zasahovala rychlá služba první pomoci. Zraněným je Gutra Svan, věk 38 let, nezávislý novinář, t.č. bytem Hrnětická čp.128, Praha 12, který lezl po skále bez zajištění, uklouzl a způsobil si frakturu lebky a levé paže. Předpokládaná pracovní neschopnost jeden měsíc."

Službu konající důstojník Maňák - Komárkův soused z obce - mu suše nařídil, že případ zůstává jemu, pokud se neobjeví nějaký důkaz, na jehož základě by případ měla převzít okresní kriminálka. „Je to zatím vedeno jako nešťastná náhoda, a to pokud vím, patří do tvé kompetence," oznámil major, čímž pro něho celá věc skončila.

Strážmistr dopil kafe, které si nepochybně po probdělé noci zasloužil. Věděl, že dokud nesepíše všechny protokoly a nevyslechne zraněného v nemocnici, jeho služba neskončí. Oblékl si sako uniformy, popadl čepici, kterou hodil na zadní sedadlo, zabouchl dvířka služebního Žigulíka a vyrazil do nemocnice.

„Pane Komárek, ještě to s ním není moc dobré, tak ho nevyslýchejte moc dlouho. Nejvíc tak hodinu." Lékař chirurgického oddělení okresní nemocnice měl také po noční. „Až skončíte, mohli bychom zajít na snídani. Co vy na to?"

„Že váháte, doktore. Já už hlady šilhám a žaludek mě z té kávy začíná pořádně bolet. Dnes jsem jí už vypil vědro."

„Tak to jsme dva. Kromě toho vašeho případu jsme měli ještě dvě dopravní nehody a jednu rvačku. Celou noc jsem na nohách."

...

„Jak se vede?"

Muž s obvázanou hlavou a rukou v sádře se na posteli jen zlehka zavrtěl.

„Musím s vámi sepsat protokol. Tak mi prosím, stručně řekněte, co se vám vlastně stalo, a hlavně, proč jste na tu skálu vůbec lezl."

„Víte, píšu články do novin. Včera jsem se vypravil, abych si prohlédl kruhy v obilí na tom poli nahoře. Myslím, že o nich taky víte."

„Jo, hlásili nám, že se tam ty kruhy objevily. Byl jsem se tam podívat. Však já těm chuligánům, co je tam nadělali, dám pěkně zabrat, jen co je dopadnu."

„To asi nebude tak jednoduché. Já si myslím, že to neudělal nikdo z lidí."

„Vy myslíte ufony... jo? Na takové báchorky já nevěřím. Vy ale asi ano, že jo? To byste tu jinak asi nebyl. Raději se bavme o tom vašem úrazu."

„Když jsem si prohlížel ty kruhy, tak jsem měl dojem, že nad polem něco poletuje. Taková divná věc, svítilo to a pak to zaletělo k tomu srázu, co je ta skála. Tak jsem šel až k okraji a zahlédl jsem, jak to světlo zaletělo někam do skály, pak se to odrazilo a vletělo mezi stromy směrem k rybníku. Alespoň se mi to tak zdálo."

„Jo, to nejspíš zdálo. Prosím vás, neměl jste halucinace?"

„Opravdu, poletovalo tam to světlo. Něco podobného jsem viděl v televizi. Odehrávalo se to ve Skotsku a tady to vypadalo úplně stejně."

„No dobrá, pokračujte."

„Tak jsem se tam chtěl podívat a slezl jsem dolů, tam kde jsem viděl to světlo."

„A bylo tam něco?"

„Nebylo. Ale našel jsem místo, kde jakoby dopadlo něco těžkého. Víte co myslím? ...taková rýha na skále a v hlíně. Chtěl jsem si vzít vzorek, ale ujely mi nohy. A víc nevím. Probral jsem se až v sanitce."

...

Vašek se nemohl dočkat příští neděle. Neustále mu vrtal hlavou ten chlap co spadl se skály. V novinách se dočetl, že na poli nad Jezevčí skálou se v noci ze soboty na neděli objevily kruhy v obilí. Psali o tom dost obšírně. Jakýsi redaktor tam rozváděl teorii, že v Čechách se zatím ani jednou neobjevily tzv. „pravé" kruhy, že jde zřejmě zase o akci nějakých vtipálků. Přizval si na pomoc jednoho z takových

hochů, který podrobně popisoval, jak kruhy v obilí v noci spolu s kamarády vyráběli. Byl to jeden z těch, co je vloni dopadla policie a byli odsouzeni k velké pokutě a náhradě škody, protože pošlapali půl hektaru obilí. Redaktor tvrdil, že „pravé“ kruhy se vyznačují určitými zvláštnostmi, které ani v jednom případě v Čechách nikdo neregistroval. Mimoto se zmiňoval o článcích jistého zahraničního novináře, který tvrdil, že kruhy má na svědomí mimozemská civilizace. Onen pisálek, co se pod své články podepisuje G&S, tvrdí, že „jev zvaný kruhy v obilí není v pravých případech ani přírodním jevem, ani podvodem, ale výsledkem činnosti inteligentní formy života“, což je tvrzení přinejmenším troufalé, psal novinář ve svém článku.

Vaška jako magnet přitahuje všechno, co se týká UFO, mimozemských civilizací, či jakýchkoliv jiných záhad, ať jde o duchy, ufony, mravence, delfíny či jinou formu záhadných tvorů. Když si vzpomněl, že ten muž měl u sebe mapu a měl na ní něco červeně zakroužkované - to si stačil dobře všimnout - dal si to do souvislosti s kruhy v obilí. Ten chlap tam určitě něco hledal. Musím se na to místo pořádně podívat. Zašel do knihovny, sedl k počítači a nechal vyhledat všechny výskyty značky „G&S“. Počítač mu po několika minutách vypsal seznam asi sto padesáti článků v různých novinách a časopisech, kde se tato zkratka vyskytovala.

Postupně si nechal zobrazit obsahy těchto článků. Ukázalo se, že autor se zaměřuje výhradně na záhady. Kdekoliv se objevilo strašidlo, či jiná záhada, navštívil to místo a napsal o svých pátráních článek. O kruzích v obilí však napsal článek jenom jeden, který byl uveřejněn před půl rokem. Umínil si, že toho novináře navštíví v nemocnici, jestli tam ještě bude. Skutečnost, že mu zachránil život včasným přivoláním pomoci, se teď mohla hodit. Třeba mi řekne víc, než napsal a možná se dozvím, co tam na té skále hledal.

...

Svan zůstal chvíli jako opařený. Kruhy ve vysoké trávě na jeho zahradě jsou miniaturou kruhů, které naposledy ukazovali v televizi. Obrazec má ještě v paměti, protože ho zaujal svým neobvyklým tvarem. Je přesvědčený, že kruhy jsou kryptogramy, které obsahují vzkazy od neznámé inteligence, která je vytváří. Tuto svou teorii až do dneška nezveřejnil. Je to spíše nezvratné přesvědčení, než teorie.
Z podrobného průzkumu popisovaných kruhů, zčásti osobně, pokud to bylo možné, ale z větší části sbíráním publikovaných informací, nabyl Svan skálopevné přesvědčení o existenci této cizí inteligence. Proto také obrazec na zahradě okamžitě poznal. Vytočil číslo redakce. „Redakce časopisu Vědník,“ ozvala se sekretářka. „Slečno, tady je Svan Gutra. Asi před třemi hodinami jsem vám poslal e-mailem článek. Už jej máte?“

„Okamžik... ano, je tady. Mám u něj poznámku, že jde hned zítra do tisku. Stalo se něco, pane Gutra?“

„Ne, děkuji, jen jsem si potřeboval ověřit, zda došel. Děkuji a nashledanou.“

Svan vyhledal ve skříni lupu a fotoaparát, ve spíži vzal hrst plastikových sáčků a ze stolu pinzetu. Vydal se na zahradu. Tráva už je notně přerostlá. Každý jeho krok se v ní otiskl. Lehl si na břicho a pod lupou pozoroval chování trávy. Asi desetina stébel byla jeho botou zlomená a tato stébla zůstala ležet. Ostatní se velmi pomalu, ale naprosto zřetelně začínala narovnávat.

Přesunul se k obrazci z kruhů. Šest kruhů uspořádaných do tvaru trojúhelníka, přeťaté úsečkami, tvořícími spojnice jejich středů. Sedmý kruh je uprostřed obrazce. Celý obrazec v trávě má asi tři metry v průměru, zatímco originál ve Skotsku, který viděl na jedné z fotografií, měřil asi čtyři sta metrů.

„Je to pravé,“ potvrdil si Svan svou domněnku, když lupou prozkoumal kruhy. Všechna tráva uvnitř kruhů je přitisknutá k zemi, a přitom ani jedno stéblo trávy není zlomené. Všechna jsou těsně nad zemí v malém obloučku ohnutá, a co víc, vnitřní plocha kruhu je „upletená“ z malých kruhů. Dá se to přirovnat k povrchu, jaký mívají nerezové cisterny, nebo prodejní pulty z nerezu. Jako by někdo zatočil svazek trávy o průměru dvacet centimetrů a pak jej přitiskl k zemi. Vedle pak udělal totéž a tak to zopakoval na celé ploše obrazce.

Svan opatrně vyfotografoval všechny detaily kruhů. Pak natrhal trochu trávy zevnitř obrazce a vložil ji do sáčku. Takto nabral pět vzorků. Stejně tak nabral vzorky trávy z okolí, pro srovnání. Nabral i vzorky zeminy zevnitř kruhů a srovnávací vzorky z bezprostřední blízkosti. Dá je prozkoumat svému kamarádovi z policejních laboratoří v Londýně.

FRITZ LEMKE

Prší. Zákop je plný mrtvol a blátivé vody. Před půlhodinou skončil jeden z dělostřeleckých útoků na jejich pozice. Fritz Lemke zaklel. V palci pravé nohy ucítil ostrou bolest, když zavadil nohou o něco ostrého, skrytého v bahnité vodě dosahující do poloviny lýtek. Prudce zvedl nohu. Bota zůstala ve vodě. Krev prosakuje do špinavé onuce a mísí se s blátem. Opatrně odmotává onuci a prohlíží si krvácející palec. Nic hrozného. Vedle Fritze leží mrtvý, o kousek dál ještě další dva. Snímá mrtvému přilbu a přelévá do ní vodu, zachycenou v cípu celty, která ještě před chvílí byla jeho přístřeškem. Opatrně si sedá na prkénko ve výklenku zákopu, přilbu si vloží do klína a pečlivě si pere onuci. Stáhne mrtvému holínku, ještě je zahřátá, a omotává si chodidlo onucí. V teplé holínce po mrtvém se noha za chvíli zahřeje. Sundává si druhou botu a celý proces opakuje. Teď má obě nohy ve skoro nových holínkách, brzy mu bude tepleji.

Při útoku dopadl jeden granát blízko něho do zákopu. Měl štěstí, že mezi ním a výbuchem byli tři vojáci z jeho roty. Všichni tři tu leží už půl hodiny mrtví. Nikdo stále nepřichází. Bojiště ztichlo, ani raněné není slyšet. Je jenom šumění deště. Fritz hledá ve vodě svou pravou botu. Když ji nahmatá a chce ji z vody vytáhnout, cítí odpor. O něco se zachytila. Nahmatává něco hladkého, kovového. Opatrně ponořuje i druhou ruku a vytahuje z bahna něco těžkého. Jde to obtížně, ale bahno zamlaská a Fritz hledí vyjeveně na těžký kovový předmět. Přestože je zablácený, nenechává Fritze na pochybách: Je celý ze zlata, nebo tak alespoň vypadá. Má v rukou něco jako kastrol s pokličkou. „Pokličkа“ je vydutá a na jejím vrcholu je lesklá polokoule, asi osm centimetrů velká. Celý povrch je rýhovaný, „hrnec“ není kulatý, ale hranatý, pětiúhelníkového tvaru. Všechny hrany jsou zlatě lesklé, plochy vypadají jako měděná mřížka.

Co to je? Fritz nevychází z údivu. Zapomíná dokonce na déšť a zimu a otírá předmět cípem svého pláště. Ono to hřeje! Teprve teď si uvědomuje, že předmět vytáhl z ledové vody a není studený. Naopak, zřetelně vydává vlastní teplo. Pozorně se rozhlíží, jestli jeho počínání nikdo nesleduje. Nic se neděje. Vytahuje z batohu, který má stále u sebe, špinavou košili a „hrnec“ do ní balí. Zabalený jej ukládá do batohu a ten si dává na záda. Za chvíli cítí příjemné teplo. Než však stačí začít přemýšlet, odkud se tu taková věc vzala, slyší svištění letících granátů. Začíná další dělostřelecký útok. Vrhá se do rohu zákopu a snaží se splynout se zemí...

Fritz Lemke je Čechem po otci a Němcem po matce. Bydleli na statku ve Stodůlkách, blízko Prahy. Otec sedlačil a dařilo se jim celkem dobře. Když byla vyhlášená mobilizace a Fritz musel narukovat, pustil si jeho otec hubu na špacír v hospodě. Tam ho hned sebrali tajní a dostal deset let za schvalování atentátu na arcivévodu Ferdinanda a za velezradu. Fritzova matka, když takto přišla o živitele rodiny i o jediného syna, se přihlásila jako ošetřovatelka na frontu. Teprve po skončení války se Fritz dozvěděl, že matku zabila puma, která dopadla na nákladní auto, jímž cestovala na místo svého prvního přidělení. Fritz se na místo jejího posledního odpočinku nikdy nedostal.

Poslední útok byl zdrcující. Nepřítel zasypal zákop spoustou granátů. V ohlušujícím pekle dělostřelby dostal dva zásahy střepinami. Jedna mu vnikla hluboko do stehna, druhá, naštěstí malá, mu roztrhla tvář. Ztratil vědomí. Probudil se v lazaretním vagóně, kterým ho odváželi pryč z bojiště. Když se úplně vzpamatoval, začal se shánět po batohu.

„Máte štěstí,“ říkala mu usměvavá jeptiška Marie, „váš batoh nikdo neukradl, přivezli ho ze zákopu i s vámi. Batoh jsem vám schovala u sebe. Ani jsem se do něj nedívala. Hned vám jej přinesu.“

Fritz strčil zdravou ruku do batohu a když nahmatal disk, zase ji vytáhl a batoh vrátil jeptišce: „Sestřičko, nechejte mi jej prosím ještě u sebe. Dáte mi jej až budu odcházet z nemocnice. Tady by mi jej mohli ukrást. Pojďte blíž, něco vám pošeptám: ...mám tam zlato, našel jsem je na dně zákopu. Nikomu to ale neříkejte.“

„Jistě, spolehněte se, jsem jako hrob,“ se shovívavým úsměvem převzala od Fritze batoh. „Ubožák... co ta válka s lidmi dokáže udělat,“ brumlala si pro sebe když odcházela.

...

Fritz se už na frontu nevrátil. Když opouštěl špitál, zašel na hřbitov, kde odpočívala jeho babička. Dobře zabalený zlatý hrnec zahrabal do babiččina hrobu. Polní lopatkou vykopal půlmetrovou díru, dal do ní hrnec a pak lopatkou zase zahrabal. Urovnal hrob, zbavil plevele a položil nahoru kytici, kterou cestou natrhal. Pak se pomodlil a v modlitbě poprosil babičku za odpuštění, že takto znesvětil její hrob.

Teprve pak se vydal na další cestu. Při propuštění ze špitálu dostal rozkaz do tří dní se přihlásit u svého

regimentu. Než ale dojel, národ už jásal. Byl konec války. Fritz ihned pospíchal domů.

Jeho první cesta vedla na Pankrác, navštívit otce ve vězení. Ten mu prozradil, že ho asi brzo pustí, že bude amnestie. Rozradostněný Fritz pak pospíchal domů do Stodůlek. Domek našel pořádně zpustlý a vykradený. Stáje pobořené, ve stodole hromady shnilého sena. Otec mu ve vězení pošeptal, kde má schované peníze. Šel proto rovnou do kuchyně k peci. Původně byla pec obložená bílými kachlíky s modrými květy, teď však hleděl na hromadu cihel, které z ní zbyly. Odházel sutiny a tam, kde dříve měla pec obloukovitý výklenek pro ukládání dříví, začal kopat. Zakrátko zaduněla lopatka o plechovou krabici, do níž otec před odchodem do vězení uložil spořitelní knížky. Taky několik zlatých prstenů, zlaté mince a zlatý kalich. Po vytažení krabice s pokladem se Fritz pustil do úklidu. Otec se z vězení vrátil asi za měsíc. Jeho zdraví však bylo podlomené, takže když se oba dozvěděli o smrti matky, roznemohl se a musel ulehnout. Zprávu přinesl soused v dopise, v němž bylo oznámení o úmrtí. Dopis přišel už před čtyřmi roky, hned na začátku války. Zpráva otce tak zdrtila, že za čtrnáct dní zemřel.

Fritz prodal domek a odstěhoval se do Hamburku ke své tetě. V těch pohnutých časech ani nepomyslel na záhadu, kterou zakopal do babiččina hrobu. V Hamburku začal pracovat v přístavu a brzy se oženil. Jeho žena Věra přijela do Hamburku s transportem zajatců, kterým dělala ošetřovatelku. Po válce zůstala v Hamburku a pracovala u jednoho lékaře. Narodily se jim dvě děti, syn Alois a dcera Monika. Když se pak po letech dostal k moci Hitler, vytušil Fritz nebezpečí a odejel s celou rodinou do New Yorku, kde chtěli přečkat válku. Nebylo jim však souzeno, aby zůstali pohromadě. Alois se přihlásil jako dobrovolník na frontu a bojoval v Normandii, Monika, jejíž manžel byl důstojníkem u námořní pěchoty, odejela do Evropy za ním. Po válce se Alois usadil v Praze, Monika zůstala s manželem, protože povýšil a velel jednotce umístěné v Belgii. Fritz zůstal v Americe sám. Když mu dva měsíce po skončení války syn napsal, vrátil se dopis s poznámkou „Adresát neznámý“.

...

Seděl v rohu, před sebou sklenici piva. Naproti němu Fredy. Oba už měli něco vypito a vedli vzrušenou debatu. Fredy kdysi za války sloužil jako voják v Evropě, kde musel zanechat svou pravou nohu. Tu mu po zranění amputovali pod kolenem. Po návratu se dal na chlast a denně sedával u stejného stolu v pochybném podniku zvaném Žhavá Linda, podle majitelky, která byla jedinou pracovní silou ve svém podniku. Když byl podle ní podnik pojmenován, psal se rok 1930. Dnes už zůstala jenom Linda, z původní žhavosti nezůstal ani stín. Jen znalý člověk dokázal v podivné osobě za pultem poznat Lindu. Většina cizích příchozích v ní viděla spíš zanedbaného starého chlapa. Fritz do toho podniku zabloudil čirou náhodou, když jednou dostal velkou chuť se napít a tohle byl jediný podnik v jeho blízkosti. Čirou náhodou si k Fritzovi zakrátko přisedl Fredy a dal se s ním do řeči. Už když přišel, měl docela slušnou opici.

„Ahoj kamaráde,“ zahučel Fritzovi do ucha a svalil se na židli naproti němu. „Dáš si se mnou?... dáš!... Lindo!... dvě dvojité, a fofrem! Kamarád má žízeň a já taky.“

Následovalo handrkování, při kterém se Fritz bránil pití whisky. Jeho doménou bylo pivo, ale nakonec podlehl. Oba se zpili do němoty a ráno se probudili na policejní stanici za mřížemi. Sebrala je hlídka pro rušení klidu. Když odpoledne opouštěli strážnici, zašli do parku, kde na lavičce dospávali. Večer už zase seděli u Lindy. Tentokrát pil Fritz pivo a Fredy si dal jen malou whisky, navíc silně zředěnou. Teprve nyní se představili jeden druhému jménem a Fritz, protože už dlouho neměl žádného přítele, se dal do vyprávění o svém životním osudu. Hlavně hovořil o svých dětech.

„Obě mě opustily. Už hromadu roků jsem od nich nedostal žádný dopis. Vůbec nevím co je s nimi,“ naříkal. Na oplátku mu Fredy popsal, jak přišel o nohu.

„Kdyby to bylo alespoň v boji, tak by mě to tak neštvalo. Jenomže jsem byl s kamarády v bordelu, kde jsme se pořádně namazali. Když jsme se vraceli k posádce, napadlo toho vola Bobbyho, že si cestu zkrátíme přes pole. Ten idiot nás ale zatáhl do minového pole. Dva tam zařvali a já jsem přišel o nohu. Naštěstí náš velitel měl pochopení a tak do hlášení napsal, že jsme byli na průzkumu. Dostal jsem metál a poslali mně domů.“

Postupně se oba spřátelili a vysedávali u Lindy dokud jim stačily peníze. Fritz po přistěhování do Ameriky v sedmatřicátém roce nastoupil práci ve slévárně. Když začala válka s Německem, práce ve slévárně zaměstnávala dělníky ve třech směnách. Jakmile však skončila, slévárna propustila všechny

přebytečné zaměstnance. Všichni přistěhovalci byli propuštěni. Tak se Fritz dostal na dlažbu a dlouho žil jenom z úspor. Teprve když mu došly, tak zašel na úřad a požádal o práci. Po dlouhých tahanicích mu umožnili vrátit se do práce ve slévárně. Když už nemohl pracovat, dostal výpověď a žil jen z podpory.

Čas plynul. Fritz občas sehnal příležitostnou práci, ale v jeho věku to bylo stále horší. Jednou, když s Fredym popíjeli, přišla řeč na boháče a jejich život.

„Představ si, mít tak kopu zlata," mudroval Fredy. „To bych si pořídil na Floridě luxusní barák, kopu služebnictva a začal bych balit holky. Když bych měl prachy, tak by moje noha žádné nevadila."

Tato věta vyvolala v hlavě Fritze vzpomínku, dávno zasutou kdesi na dně paměti.

„Vždyť já jsem boháč!... jak jsem na to mohl zapomenout!"

Vylíčil do podrobností onu událost, kdy na bojišti našel zlatý hrnec.

„Ten vážil nejmíň tři kila. Za to by jsme si mohli žít."

„Tak jdeme pro něj!" Zahulákal Fredy.

„To nepůjde."

„Proč? Vezmeš lopatku, a v noci, aby nás nikdo neviděl, hrnec vykopeme a budou z nás boháči."

„To nepůjde."

„Proč by to nemělo jít? Tak mluv!"

„Protože babiččin hrob není v Americe, ale v Praze."

„V jaké Praze? Co to žvaníš?"

„No přece v Evropě, v Praze... tam, kde jsem před válkou bydlel."

„No tak to je problém," vzdychnul Fredy. „Kolik stojí cesta do Evropy?"

„Ani se neptej. Na to neseženeme prachy do konce života."

Oba si nechali donést další pití a pohrouženi do smutných myšlenek, mlčeli.

„Už to mám!..." Fredy vyskočil ze židle a hned si zase sedl. „Já mám kamaráda, ten slouží u námořnictva, a pokud vím, tak je ještě pořád v Evropě. Zavoláme na ministerstvo a tam zjistíme jeho adresu, a já mu potom napíšu, aby ten hrnec vyzvedl. Je to dobrý kámoš, zachránil jsem mu život, určitě to pro mě udělá."

„No jo, ale pak se budeme muset dělit," pronesl Fritz.

„Nebudeme. Tom je boháč. Je v armádě jenom proto, že ho to baví. Pár kilo zlata, co by dostal, ho nevytrhne. A i kdyby. Je lepší mít dvě třetiny pokladu, než nic. Protože když nám Tom nepomůže, tak se k tomu hrnci nikdy v životě nedostaneme."

„To máš, pravdu."

Jak řekli, tak udělali. Na ministerstvu jim pracovnice oznámila, že místo služebního přidělení Toma Carrery je tajné a pokud mu chtějí psát, mohou dostat jen číslo polní pošty. Mimo to se dozvěděli, že Tom už není kapitán, ale podplukovník.

Když psali Tomovi, ani jednoho z nich nenapadlo, že vojenská pošta podléhá cenzuře. Navíc nemohli tušit, že Tom Carrera slouží jako příslušník vojenské kontrarozvědky. Dopis, díky těmto vazbám, vyvolal celou řadu událostí.

TOM

„Podplukovník Carrera se hlásí na váš rozkaz," srazil podpatky Tom, když vstoupil do kanceláře svého velitele, generála Wellingtona.

„Posaďte se," vyzval ho generál. „Musím s vámi projednat jednu choulostivou záležitost."

Nic nechápající Tom se posadil a očekával co bude.

„Říká vám něco jméno seržant Fredy Mulcahy?"

„Jistě. Je to můj nejlepší přítel. Zachránil mi život."

„Kdy jste se viděli naposledy?"

„V pětačtyřicátém, v dubnu, když byl zraněný. Amputovali mu nohu a loučil jsem se s ním, když se vracel domů."

„Od té doby jste spolu neměli žádný kontakt?"

„Ne pane. O co jde?"

„Fredy vám posílá dopis," vytáhl dopis ze složky a ukázal jej Tomovi. „Musím vás upozornit, že dopis je klasifikován jako přísně tajný a zůstane založen ve spisech."

„Tomu nerozumím."

„Hned vám to vysvětlím. Tady máte opis nezávadné části dopisu. Váš přítel se zmiňuje o záležitosti, která má nejvyšší stupeň utajení, takže vám nemohu sdělit o co jde. Z téhož důvodu nejsem oprávněn vám sdělit současnou adresu vašeho přítele. Nejprve budou provedena potřebná bezpečnostní opatření a teprve podle jejich výsledku bude rozhodnuto, za jakých podmínek se s přítelem můžete dále stýkat."

„Protože však máte být od příštího měsíce přidělen ke zvláštní sekci, která má mimo jiné na starosti i záležitost, které se dopis dotýká, můžete doufat, že se brzy dozvíte všechno sám. Tím jsem předběhl trochu události. Informaci o vašem příštím přidělení jsem vám nikdy neřekl. Je to jasné?!"

...

V knihovně v prvním patře činžovního domu, mající na skleněných dveřích nápis „Katalogové oddělení - veřejnosti nepřístupné" bylo vidět několik mužů a žen sedících u svých stolů, zavalených haldou tiskovin. Každý z nich měl před sebou velký hrnek s kávou a všichni byli pohroužení do četby. Někteří četli knihy, jiní noviny či časopis.

Tom Carrera vstoupil bez klepání. Už deset let pracuje ve zvláštním oddělení CIA, zabývajícím se záležitostmi kolem fenoménu U.F.O., které bylo založeno koncem roku 1947 po událostech v Rosswellu. Jeho hlavní pracovní náplní je sledování odezvy veřejnosti na jakékoliv zmínky o UFO. Podle povahy věci pak organizuje dezinformační kampaně, jejichž cílem je odvrácení pozornosti od skutečných událostí. Jeho prvním úkolem po nástupu do funkce bylo nalezení a vyzvednutí „hrnce" Fritze Lemkeho.

„Zatím na věc nebyl čas," oznamoval nováčkovi jeho nový nadřízený, když mu případ přiděloval. Protože jste do věci nepřímo zapleten - je přece Fredy Mulcahy vaším přítelem? - jste nejvhodnější kandidát na prověření této záležitosti. Mimo jiné také proto, že jako nováček nemáte žádné zkušenosti a u tohoto případu nehrozí žádná škoda, když to zvoráte." S těmito slovy odevzdal Tomovi složku, obsahující dávný dopis jeho přítele a k němu připnutou úřední zprávu vojenského cenzora.

Tom se tak konečně po dvou letech mohl dozvědět celý obsah kamarádova dopisu. Fredy popisoval jak Fritz našel zlatý hrnec, který hřál i v ledové vodě. Tyto řádky byly podtrženy a u nic bylo připsáno „kat.45/7486532-ZB12". Byl to odkaz na jiný dokument založený v centrálním katalogu. Z dopisu se Tom nic zvláštního nedozvěděl, jen to, že hrnec zakopal Fritz v Praze do jednoho hrobu. Jméno na náhrobku neuváděl. Zbytek dopisu už znal.

Zašel do hlavního katalogu a nechal si předložit složku s číslem 45/7486532-ZB12. Uvnitř našel několik fotografií vrtulníků poletujících nad obilným polem, v jejichž blízkosti byly v obilí podivné světelné objekty. Mimo to zde bylo několik fotografií ukazujících zvětšený světelný objekt a jedna fotografie pořízená zblízka posádkou vrtulníku. Z přiložené dokumentace se dozvěděl, že při cvičném letu tří vrtulníků za snížené viditelnosti - za rozbřesku - zpozorovaly posádky ony svítící objekty, které se pohybovaly v obilí. Poté, co se vrtulníky přiblížily, svítící objekty vylétly vysokou rychlostí svisle vzhůru a zmizely. Těch několik fotografií pořídil pilot vrtulníku č.3 a jednu navigátor vrtulníku č.1. Dále zde byla písemná svědectví členů posádek a jedna fotografie pořízená druhý den. Ukazovala složitý geometrický obrazec v obilí v místě výskytu objektů.

Toma zaujala fotografie předmětu. I když byla silně zrnitá a rozmazaná a objekt na ní byl přesvětlený, dalo se rozpoznat drobné žebrování a pětiúhelníkový tvar předmětu. Nahoře pak byl zřetelný kulovitý výstupek. Zjevně předmět umělého původu, nic přírodního. Tom si ihned uvědomil souvislost s hrncem Fritze Lemkeho, jak byl popsán ve Fredyho dopise.

Rozhodl se, že Fredyho navštíví osobně. Jako pracovník zvláštního oddělení může měnit svou totožnost podle potřeby a cestovat kamkoliv, vyžaduje-li to případ. Zpětná adresa na Fredyho se ukázala být slepou uličkou. V L.A. se na této adrese nalézal malý krámek, jehož prodavač svou adresu propůjčoval chudákům a bezdomovcům z okolí, aby mohli dostávat podporu a sem tam nějaký dopis.

„Lituji, ale Fredy se tu neukázal už víc jak rok," sdělil prodavač, „povídalo se cosi, že ho snad zabili, ale to by jste si měl zjistit sám."

„Kde ho měli zabít?"

„Nevím nic jistého pane, jedni říkali, že ho našli s kudlou v zádech na pobřeží, jiní zase, že to schytal ve rvačce."

„Víte alespoň do které hospody chodíval?“
„Tak to náhodou vím. Chodil ke Žhavé Lindě, ale tam ho nezabili, to vím určitě.“
...
Vašek se vybavil horolezeckým lanem, které si půjčil od kamaráda. Ten mu přidal ještě pár skob a pár dobrých rad, jak nespadnout. Nakonec dodal: „To zvládneš, Jezevčí skála je pro takové začátečníky jako ty, přímo ideální.“

Trvalo téměř deset minut, než vypochodoval na vrchol Jezevčí skály. Musel jít po silnici a pak po polní cestě, která lemuje horní okraj skály. Nejde ani tak o skálu, jako o starý kamenolom, na jehož dně kdysi kdosi založil rybník. Nahoře je totiž rozlehlé obilné pole místního družstva. Horní okraj skály je oplocený a podél plotu vede polní cesta, po které jezdí většinou jen traktory, sem tam se tu objeví zbloudilý turista. V oplocení je spousta děr. Není problém dostat se až k okraji. Shora je asi pět metrů srázu s hlinitým povrchem, dá se po něm při troše opatrnosti slézt až k místu, kde začíná skála. Ta je nepravidelná, místy tvoří až půl metru široké stupně, na nichž se zachytily stromy a keře. Kdo ji dobře zná, může bez velkého rizika zdolat celý padesátimetrový sráz bez lana. Stačí přidržovat se rostlin a nešlapat na hlínu. Vždycky je třeba postavit nohu na pevný kámen, jinak hrozí uklouznutí a pád. To se zřejmě přihodilo i tomu novináři. Vašek, než se vydal nahoru, telefonoval do nemocnice, kde mu řekli, že novinář se jmenuje Gutra Svan, že je to cizinec a že už nemocnici na revers opustil. Adresu Vaškovi odmítli dát; má se zeptat na policii. To se mu moc nechtělo a tak se raději vydal hned ke skále.

Prohlížel pozorně kousek po kousku skálu před sebou. Lano nahoře uvázal k betonovému sloupku plotu, navázal si slaňovací uzel, jak ho to naučil kamarád, a pomalu se spouštěl dolů. Měl dobrý pocit bezpečí a tak se mohl věnovat prohlížení skály. Slunce příliš nesvítilo, zamlžená obloha je značně utlumila. Jeho rozptýlené světlo, přicházející zezadu zprava, osvětlovalo skálu jako velký reflektor. Asi deset metrů od vrcholu si Vašek povšiml hluboké rýhy v hlíně, kde novinář nepochybně uklouzl.

Tak tady je to, pomyslel si. Musím to tu pořádně prohlédnout. Postavil se přibližně na místě, kde tehdy stál Gutra a pozorně se rozhlédl. Asi metr od sebe, ve výši očí, postřehl na hladkém skalním výčnělku dvě rovnoběžné rýhy. Sledoval očima jejich směr, napřed jedním a pak druhým směrem. Čáry byly sotva patrné, všiml si jich jen díky dobrému osvětlení. Skála v tom místě vyčnívá asi metr a hladká strana výčnělku je skloněná ke svahu asi pod třicetistupňovým úhlem. Stejný sklon měly i čáry na jejím povrchu. Vypadalo to asi tak, jako kdyby něco přilétlo od rybníka a šikmo shora narazilo do kamene. Po odrazu to muselo letět asi pět metrů vzduchem a pak narazit do kamenné suti na malé římse, vlevo od Vaška. Tam Vašek uviděl rýhu, asi metr dlouhou, která byla přímým pokračováním čar na skále. Opatrně tam přešel. Přitom si všiml, že stejnou cestou před ním šel i Gutra, ale jeho poslední krok mu byl osudný. Vašek, spoléhaje na své lano, se postavil opatrně na totéž místo. Cítil, že kdyby zatížil chodidlo větší vahou, určitě by také sklouzl. Takto se mu podařilo dojít až k hromádce suti. Povolil lano a sklonil se nad rýhou. Ještě že celý týden nepršelo, to bych už nic nenašel. Sledoval zrakem, kam asi mohl předmět, který rýhu způsobil, letět dál. Asi pět metrů tím směrem uviděl na kmeni stromu, vyrůstajícího ze skalní škvíry asi o čtyři metry níž, velký zásek. Nebylo pochyb, že to způsobil tentýž předmět. Opatrně začal koncem skoby přehrabávat centimetr po centimetru rýhu v kamenné suti. Obracel zvolna kamínek po kamínku. Všiml si, že některé kameny nebyly rozhrnuté do stran, ale zatlačené dolů. Na nich viděl, jak se letící předmět o ně odíral. Kromě otěru na kamenech - pár si jich dal do kapsy - nic nenašel a tak se spustil dolů, k ráně na kmeni stromu. Snažil se zjistit, kam se mohla ta věc dál odrazit. Po asi deseti minutách bádání došel k názoru, že to něco muselo letět zpátky a spadnout buď do rybníka, nebo někde na druhé straně blízko jejich chalupy.

KAPITOLA 2.

Lépe je být ropuchou na skále,plazící se žížalou,
slepým hadem v jeskyni, než člověkem bez otázek.
(Indický mudrc Vasišta)

SVAN

Doktor Harry Lingman pracuje už pětadvacet let v londýnských policejních laboratořích. Za tu dobu prošel všemi důležitými pracovišti, sloužícími ke zkoumání stop z míst zločinů páchaných v celé Evropě. Kvalita práce policejních laboratoří je věhlasná. Proto se na ně obracejí i policejní orgány z jiných zemí

nevědí-li si doma s problémem rady. V minulých dvou letech získal institut dva nové vynikající přístroje, o jejichž ceně je lepší nehovořit. Je přímo závratná. Harry je jedním ze dvou pracovníků, kteří s nimi mohou pracovat. Oba přístroje slouží k analýzám mikroskopicky malých množství hmoty a dokáží určit složení libovolného materiálu, ať již organického či anorganického původu.

Harry je navíc pro náš příběh velmi důležitou osobou. Je totiž dobrým kamarádem Svana Gutry, a stejně vášnivým vyznavačem UFO jako Svan. Jeho koníček je přísně tajný. Nikdo z jeho spolupracovníků o něm neví. Harry si uvědomuje, jak by u svých kolegů dopadl, kdyby se dozvěděli, čím se ve svém volném čase zabývá. Jeho staromládenecký byt, kam kromě Svana a dalších dvou přátel nikdy nikoho nevpustil, je zavalen spoustou videokazet, počítačových disků, časopisů, knih. Všechny se zabývají jen jedním: Jsou nebo nejsou na Zemi mimozemšťané? Harry má ve svém počítači rozsáhlou databanku informací o všech možných výskytech pozorování UFO od konce války dodnes. Díky přístupu, který jako uznávaný policejní praktik má do nejrůznějších informačních bank, redakcí časopisů a novin, je jeho sbírka zpráv o UFO snad tou nejrozsáhlejší na světě. Alespoň Harry je o tom skálopevně přesvědčen.

Na rozdíl od Svana jeho zájem o kruhy v obilí je jen okrajový. Není přesvědčený, a Svanovi se ho zatím přesvědčit nepodařilo, že by mohlo jít o projevy nějaké neznámé inteligence. Spíš se přiklání k názoru, že jde o projevy vandalismu nebo kanadské žertíky.

Když v úterý zazvonil telefon a na druhém konci se ozval Svan, projevoval Harry nelíčenou radost: „To je dost, že jsi se ozval. Zmizel jsi před pár měsíci a nikdo neví kam. Nebýt toho, že se občas objeví tvůj článek, málem bych věřil, že je už po tobě. Tak povídej, kde se zdržuješ a čemu vděčím za to, že ses ozval."

„Jak bych se měl? Stejně jako jindy. Jenom mám větší klid na práci. Navrhuji aby sis vzal dovolenou a přijel za mnou. Bydlím v Praze v pěkné vilce se zahradou - o tom, že je na hlučné ulici se samozřejmě nezmínil - a snažím se objasnit jednu záhadu. To bych ale nerad po telefonu říkal."

„Říkáš dovolenou v Praze? Velice rád, ale až tak třicátého února. Přece víš, kolik mám práce, zvláště teď, co mám ty nové přístroje. Raději přijeď a povíš mi o té záhadě."

„To mám v úmyslu. Poslouchej, mám tady nějaké čerstvé vzorky trávy a zeminy, které potřebuji analyzovat. Za hodinu mi letí letadlo, tak mě můžeš asi tak ve čtyři čekat u sebe v kanceláři. Snad to do té doby stihnu. Uděláš mi ty rozbory?"

„Že jsi zase ulovil nějakého obilního ufounka?!... nerozčiluj se... přijeď, čekám na tebe. Ahoj."

...

„Tak tady mě máš," Svan bez klepání vrazil do kanceláře Harryho. Bylo za deset minut půl páté. „To je hrozné, cesta z letiště sem trvá dvakrát tak dlouho jako celý let," rozčiloval se.

„Vítej doma? Nezapomněl jsi svou mateřštinu? Jak se tam s nimi vlastně domlouváš?" Harry, i když tvrdil, že to není pravda, byl dosti silný nacionalista. Jiné, slabší národy přehlížel. Prostě je nebral na vědomí. Byl Angličan a dával to vždycky patřičně najevo.

„Harry, jsou to kulturní lidé, umí anglicky. Mimo to, naučil jsem se pár vět česky. Je to docela legrační, když si s nimi mohu popovídat po jejich. Je tam jedna redaktorka, Vlasta se jmenuje, ta umí asi šest jazyků. Každý, s kým mluví, si myslí, že je jeho krajanka. Já jsem si to myslel taky, dokud mě nepřesvědčila, že je rodilá Češka. Ta se může umlátit smíchy, když mě donutí, abych s ní mluvil česky. To ona mě naučila po jejich... ale to teď nechme stranou. Podívej," začal vytahovat z kufříku sáčky se vzorky. „Na nic se mně neptej, napřed to všechno tady zabezpeč. Mám obavy, aby těkavé látky, pokud tam nějaké zbyly, byly k dispozici ještě při rozboru. Ten můj způsob balení asi není moc dokonalý."

„Tak to posbírej a pojď se mnou."

Cestou do laboratoře, která trvala v rozsáhlém objektu skoro deset minut, vypověděl Svan Harrymu, co se mu přihodilo a odkud má ty vzorky trávy a hlíny.

„Gene," zavolal Harry na jednoho z mužů, „můžeš mi na chvíli pomoci?"

Společně připravili zvláštní přístroj, který měl v zásobníku připraveny sterilní skleněné nádobky. Harry vzal z bzučícího přístroje asi metrovou hadici, na jejímž konci byla nasazena silnější injekční jehla. Připravil si samolepící pásku, kterou podal Svanovi, aby ji podržel, pak opatrně propíchl první sáček. Jehlou odsál ze sáčku vzduch, který přístroj přemístil do sterilní ampule, a tu vzápětí neprodyšně uzavřel.

Pak vzal od Svana lepící pásku a otvor po jehle ihned zalepil. Tak postupně odebral vzorky vzduchu ze všech Svanových sáčků se vzorky.

„Tak říkáš, že by tam mohlo být něco těkavého? Co bys chtěl, abych hledal? Když spustím standardní testy, potrvá to moc dlouho. Bude lepší, když mě někam nasměruješ."

„Souhlasím, ale ty úplné testy bys měl provést stejně. Co když můj odhad bude chybný?"

„Neboj se, to udělám v každém případě, ale myslím, že chceš alespoň nějaké výsledky co nejdřív."

„Já myslím, že nejjednodušší bude vylučovací metoda. Spusť průběžnou analýzu na všecko, co se dá najít a registruj jenom rozdíly mezi vzorky z kruhů a porovnávacími vzorky z okolí. Nemyslíš, že tak nejspíš najdeme, co tam přebývá nebo chybí? Rychlost teď už není tak důležitá, důležitější je přesnost."

„V pořádku, dám se do toho. Stejně bych ale chtěl vědět, co očekáváš, že najdeme?"

„Nevím. Něco ty kruhy udělalo, a člověk to určitě nebyl. To jsem si jistý."

„Podle čeho tak usuzuješ?"

„Znáš parametry tzv. pravých kruhů?"

„Jo, něco jsem o tom četl."

„Tak se zbytečně nevyptávej a věř mi. Víš, že nikdy nekecám do větru."

„Tak začneme. Nastavím automatický režim. Potrvá to tak dva dny. Co zatím chceš dělat?"

...

Vašek sestoupil dolů, aby se porozhlédl, jestli ten záhadný předmět neleží někde na břehu rybníka. Než slezl, přivázal k poškozenému místu na stromě svůj bílý kapesník, aby to bylo zezdola lépe vidět. Myslel si, že se mu podaří zaměřit alespoň přibližně možné místo dopadu.

Dobré dvě hodiny chodil s dalekohledem v ruce po břehu rybníka a hledal. Na břehu přilehlém ke skále nenalezl žádné místo, odkud by viděl na označené místo na stromě. Přesto břeh důkladně prohledával, protože neměl tušení, jakou rychlostí se předmět od stromu odrazil. Mohl už být dost zpomalený, po těch třech odrazech, takže třeba mohl spadnout rovnou dolů. Co když to ale bylo něco, co mohlo létat? Pak by to jenom změnilo směr a nemuselo to spadnou vůbec. V tom případě asi pátrám marně. Mám alespoň něco. Musím zajít na stanici za Komárkem a vyptat si od něj adresu toho zraněného. Třeba mi vysvětlí o co jde a můžeme pátrat spolu.

„A řekni mi Václave, k čemu potřebuješ vědět adresu toho člověka?" zeptal se přísně, jak bylo jeho zvykem, strážmistr Komárek. Policejní tón z jeho hlasu zaznával vždycky, aniž si to uvědomoval.

„Víte, zajímá mě co tam ten člověk hledal a chci se ho na to zeptat. Mimo to jsem tam našel zajímavé stopy. Domnívám se, že je hledal, než spadl. Myslím, že bude rád, když se o nich dozví."

„A co kdybys mi řekl o co jde? Musím do protokolu uvést, proč tam ten člověk lezl."

„Copak on vám to neřekl?"

„Ale řekl, jenomže já chci od tebe slyšet co jsi našel, abych mohl posoudit, jestli ten člověk nelhal."

Vašek uvažoval co všechno má ze svého výstupu na skálu prozradit: „No... tam, kde spadl... byla tam taková stopa v hlíně... jak mu ujely nohy. Potom... já nevím jak to říct... jako kdyby tam něco těžkého spadlo, taková rýha v hlíně. A ještě jedna rýha na skále."

„To je všechno? Říkáš mi pravdu?"

„Opravdu, jenom ty rýhy. Byly tak v řadě za sebou. Fakticky, jako by tam něco narazilo a pak se někam odrazilo. Ale nic jsem tam nenašel, jenom ty škrábance na skále a tu rýhu v hlíně... pane Komárek, dejte mi jméno a adresu toho člověka... prosím!"

„Co mám s tebou dělat. Je to novinář, Angličan. Jmenuje se Svan Gutra a bydlí momentálně v Praze. Tady máš adresu, opiš si ji," a přistrčil mu před oči první stranu protokolu s Gutrou. Text zápisu nechal zakrytý papíry.

„Tak vám děkuji! Nashledanou."

Vašek vystřelil z policejního oddělení a pelášil k autobusové zastávce aby zjistil, kdy mu jede nejbližší autobus. Hm.. až odpoledne ve čtyři.

...

Strážmistr Komárek bral službu u policie jako pouhý zdroj své obživy. Necítil se být povolán k napravování světa a tak bral své povinnosti právě jen tolik vážně, aby mu nadřízení nemohli nic vyčítat. Naučil se nechávat si, až do rozuzlení případu, řadu svých poznatků jen pro sebe. Už mnohokrát se mu

vyplatilo být zticha a vytasit se s výsledky až v pravý čas. Jednou z věcí, kterou nikomu neprozradil, byly výsledky jeho vlastního ohledání v lomu. Vašek svou výpovědí jenom potvrdil, že tento případ má tajemné pozadí.

Přes vlažný přístup k práci policisty, je strážmistr hlava bystrá a zkoumavá. Některé problémy mu nedávaly spát. Proto, aby měl pokoj, zakousl se do nich dokud je nerozřešil. Jedině tak se mu vrátila klidná mysl a mohl se věnovat své oblibě - rybaření. Kromě rybaření je také vášnivým sportovním potápěčem. Nejraději má volná všední dopoledne po noční službě, pokud noc proběhla klidně a nic se nedělo. Při takové službě měl možnost se během noci vyspat a následující dopoledne pak, odpočatý, mohl trávit u vody. Všichni byli v práci, takže u rybníka nebo řeky býval naprostý klid.

Momentálně vrtala strážmistrovi hlavou záhada spojená s úrazem toho Svana. Rozhodl se, že dnešek věnuje pátrání po té záhadné věci, co poletovala v lomu. Po prozkoumání stop došel k názoru, který si ale nechal jen pro sebe, že pokud tam opravdu něco letělo, tak to muselo spadnout do rybníka. Odhadl to na padesát metrů od protějšího břehu. Znamenalo to, že bude muset plavat dobrých sto metrů, než se na místo dostane. Nechtěl, aby ho někdo viděl, proto se rozhodl usadit na svém obvyklém místě, na úpatí skály. Tam si nachystal udice, svlékl se a šel si, jako obvykle před rybařením, nejprve zaplavat.

Postavil se pod strom na skále, na kterém našel poslední stopu, a pokusil se co nejpřesněji odhadnout směr. Asi to bude tam k tomu pařezu. Vstoupil pomalu do vody a zvolna, nehlučně se ponořil. Potápěčský šnorchl a brýle patřily k jeho běžné výbavě, takže kdyby ho někdo známý s touto výstrojí spatřil, nebylo by to nic divného. Nejprve plaval pod vodou, dokud mu dech stačil. Pak vynořil jen konec šnorchlu a plaval asi padesát metrů s hlavou pod hladinou. Pak se zastavil a zkoumal směr. Zjistil, že se odchýlil trochu stranou. Zbývající metry plaval pomalu, vychutnávajíc slastný pocit z příjemně vlažné vody rybníka.

Když doplaval na místo, které odhadl jako pravděpodobné místo dopadu záhadné poletující věci, zhluboka se nadechl a ponořil. Snažil se co nejméně zvířit bahno na dně. Tam se obrátil čelem k hladině a pokusil se odhadnout hloubku v tomto místě. Bude to tak tři a půl metru, víc ne. To zvládnu. Nechal se zvolna vynést k hladině.

„Pane Komárku?...," ozvalo se kousek od něj. Vedle plaval Vašek Mařas. „Chystáte se to najít?... Můžu vám s tím pomoci?"

Kluk jeden zatracená. Kde se tu vzal. Měl by přece být ve škole.

„Jak jsi na to přišel, že chci něco vylovit?"

„Mám přece mozek, ne? A vidím. Jste zrovna na místě, kde jsem chtěl hledat i já. Mám pravdu?"

„Co s tebou mám dělat. Když už jsi tu, tak mi pomůžeš. Ale musíš odpřísáhnout, že nikomu nic nepovíš, ať něco najdeme nebo ne. Je to služební tajemství. Poslouchej... teď mě tak napadá..., že ty jsi chtěl tu věc najít sám a nechat si to pro sebe?"

„Nechtěl. Určitě bych šel za vámi a odevzdal to. Myslíte, že opravdu něco najdeme?"

„To se uvidí. Jdeme na to. Když už jsme dva, tak plav ke břehu a přijeď s loďkou, ať máme kde odpočívat."

Následující dvě hodiny se střídavě potápěli a prohmatávali bahno na dně rybníka. Za chvíli se jim podařilo natolik zakalit vodu, že nebylo naprosto nic vidět a museli se řídit jenom hmatem.

„To nemá cenu," Komárek praštil šnorchlem a brýlemi na dno loďky. „Vůbec nevíme co hledáme. Co když to uletělo?"

„Chtělo by to nějaký detektor na kovy," pronesl Vašek.

„Třeba to vůbec není kovové. Už si začínám myslet, že to tady není. Ale mám nápad!" Odpověděl Komárek.

„V potápěčském klubu máme silné reflektory. Když půjdu pod vodu s celou výzbrojí a budu mít silné světlo, nemusím vůbec zvířit bahno a můžu dno prohledat pořádně. Pro dnešek toho necháme."

„Pane Komárek, já to ještě párkrát zkusím,... počkejte."

„Kdepak! Končíme! Tobě moc nevěřím, takže půjdeme odtud spolu. Jestli ti na tom tak záleží, můžeš se sem vrátit se mnou za tři dni, to budu mít zase volno. A budu už mít zajištěnou výbavu. Raději mi podrobně povykládej, jak jsi přišel na nápad hledat v rybníku a zrovna na tomhle místě."

„Už jsem vám to přece říkal na stanici. Prozkoumal jsem všechny stopy nahoře na skále. Podle mě tam

letělo a narazilo do skály něco těžkého a kovového. Zůstaly tam stopy.“ Vašek podrobně popsal celý svůj průzkum. „Ve škole jsem si nakreslil plánek v měřítku a vyšlo mi to místo, kde jsme hledali. A jak jste na to místo přišel vy?“

„Ty si myslíš, že nechávám ve vyšetřování něco na náhodě? Udělali jsme pořádné ohledání, jak se sluší a patří. Včetně fotek a zaměření do plánku. Spíš mě udivuje, kde se v tobě vzal ten pátračský elán. A dost řečí! Jdeme oba odtud!“

„Tak dobrá,“ znechucený Vašek pomalu vesloval ke břehu, zatímco Komárek mohutnými záběry krauloval ke svým věcem na opačném břehu rybníka...

ZLATÝ HRNEC

Doktor filozofie Samuel O‘Neil se stal pracovníkem tajné služby na sklonku čtyřicátých let. V rámci náboru byl vybrán speciálním týmem pro své schopnosti analýzy, které prokázal ve svých vědeckých publikacích. Když byl vyzván, aby vstoupil do zpravodajské služby, po chvilce váhání souhlasil. Aniž tušil co ho čeká, nastoupil místo v kanceláři Katalogového oddělení univerzitní knihovny. Brzy zjistil, že tato kancelář nemá s univerzitou nic společného. Pracovala v ní totiž skupina agentů nazývaná „čtenáři“. Jejím úkolem bylo pročítání všech vydávaných časopisů, novin a knih, které se zabývaly jakýmikoliv tématy, majícími spojitost s politikou, vědou, náboženstvím a jinými aktivitami. Pokud agent - čtenář - narazil na nějakou událost, kterou z jakéhokoliv důvodu považoval za podezřelou, učinil o tom patřičný záznam a pak vysledoval celou záležitost až do konce. Znamenalo to shromáždit veškeré psané materiály o události a provést její analýzu. Díky upovídanosti novinářů, ale hlavně díky upovídanosti osob, se kterými novináři hovořili, se tak daly najít stopy utajovaných aktivit.

Samuel si na zdánlivě klidnou práci po letech navykl a měl svůj denní rituál, který mu pomáhal udržovat myšlení v dobré kondici. Neustálé pročítání informačního balastu totiž poměrně brzy otupilo každému čtenáři jeho úsudek. Žádný také nevydržel pracovat déle než měsíc, pak musel jít dočasně dělat něco jiného, než se ke čtení mohl zase vrátit. Samuel v době, kdy nepracoval jako čtenář, chodil přednášet na univerzitu. Denní styk se studenty, sportovní aktivita a časté mejdany v tomto období mu dokázaly vyčistit mozek, takže po návratu ke čtení měl opět úsudek v plné pohotovosti.

Jeho posledním úspěchem bylo odhalení souvislostí mezi leteckými katastrofami a pokusy o radarový průzkum povrchu Země ze satelitů. Jeho závěry, že radarový paprsek ze satelitu zavinil řadu leteckých katastrof přispěly k odstranění jejich příčin. Jeho nadřízení projevili s jeho prací velké uspokojení.

Dnes se Samuel vracel po dvouměsíční pauze opět ke čtení. Přinesl si sebou výstřižek s článkem jistého G&S o kruzích v obilí. Zaujal ho, když si u svého kadeřníka prohlížel evropské noviny. Kadeřník je Angličan a neopomene to každému hostu zdůraznit. Zásadně nabízí ke čtení jen evropské listy. „Americké noviny si běžte koupit na ulici,“ říkával zákazníkům, „já jsem Evropan, i když žiji ve Vaší Americe. U mne se čtou noviny z Evropy!“

Samuel si po přečtení článku vzpomněl, že někde viděl zmínku o podobné události.

...

Tichou krajinou zahřměl ohlušující třesk. Nad vesnicí, na poli starého Vaňka, se objevil obrovský květ vyvržené zeminy. Vesničané s vyděšenými obličeji vybíhají z domů a znepokojeně hledí jeden na druhého. Vzrušené hlasy v krátké chvíli zaplňují ovzduší a dav se zvolna vydává směrem k místu výbuchu. Nejodvážnější jsou kluci, kteří se přes protesty dospělých jako první dostávají k okraji kráteru, ze kterého se kouří a je cítit podivný zápach. Než se však stačí rozkoukat, je u nich místní policista a odhání je od okraje kráteru. Mezitím se u kráteru objevují další zvědavci a policista je nestačí odhánět. Teprve, když do davu zakřičí: „Lidi neblázněte! Co když je to jedovaté, nebo jsou tam další bomby!?“, dav uposlechne jeho výzev a ustupuje. Zastavuje se až na polní cestě, téměř sto metrů od kráteru.

„Tady stůjte a neopovažujte se ke kráteru přiblížit. Já teď jdu k telefonu zavolat na okres, aby sem někoho poslali.

„Martine, pojď sem,“ ozvalo se zezadu. Za ním stál Honza. „Co chceš?, teď dej pokoj!“

„Něco jsem našel,“ pošeptal mu Honza do ucha, „je to asi z toho kráteru“.

Martin přikývl a nenápadně začal s Honzou opouštět dav. Když byli z doslechu spustil Honza: „Našel jsem to u nás na dvoře. Jak to bouchlo tak jsme všichni vyběhli ven. Já jsem zakopl a spadl hned u vrátek. Ostatní byli pryč dřív, než jsem se zvedl. Zrovna, když jsem si prohlížel naražené koleno, přede

mnou to řachlo a tohle mi spadlo přímo před nos.“
Podával Martinovi svou čepici, ve které měl zabalený nějaký předmět.
„Ukaž,“ Martin nedočkavě sáhl po čepici.
„Počkej, bude to ještě horké.“
Opatrně rozbalil čepici na své dlani.
„Co myslíš, že to může být?“
Oba cítili na tváři teplo, které z předmětu sálalo. Byl to kus zlatě se blyštícího kovu s potrhanými okraji.
„Vypadá to jako střepina nějakého většího náboje, nebo... podívej... tady ta mřížka... to nebude náboj, spíš kus nějaké radiostanice, nebo něčeho takového.“
„Prosím tě! Copak vysílačky se dělají se zlatým krytem? A dokulata?... Přece vidíš, že tady je to kulaté. Já si myslím, že to byl asi nějaký satelit, co sem spadl. Všimni si... tady na vnitřní straně... ty úchyty. A podívej, k té mřížce vedly asi dráty. A všimni si tady těch čtverečků. Vsadím se s tebou o co chceš, že to jsou integrované obvody.“
Martin ukazoval na drobné hroty po odlomených drátech, trčících z vnitřního okraje černé mřížky. Vnitřní strana té věci měla podivnou strukturu. Povrch připomínal miniaturu nějakého velkoměsta s mrakodrapy, na které se dívá člověk z velké výšky. Byly tu namačkány jedna na druhou krychličky, čtverečky a obdélníčky různé tloušťky i barvy.
„Víš co. Dobře to schováme a nikomu nic neřekneme.“
„Platí! Pojď, jdeme zpátky, ať o nic nepřijdeme. Třeba se od policajtů dozvíme, co to tam spadlo.“
...
„Mámo, poslouchej!“
„Co zas!? Pořád s něčím otravuješ!“
„Mlč a poslechni si, co píšou o tom výbuchu: Z důvěryhodného zdroje jsme se dozvěděli, že včerejší výbuch na poli v blízkosti Michalovic nebyl způsoben výbušninou z válečných pozůstatků, ale šlo o dopad nějakého tělesa letícího velkou rychlostí. Existuje domněnka, že šlo o zbytek satelitu, který opustil svou oběžnou dráhu. Skupina specialistů nalezla na dně kráteru pozůstatky tohoto tělesa. Vyskytl se ale také názor, že jde o těleso, které není pozemského původu. Tak mamino! Co na to říkáš?“
„Že jsi trouba. Naletíš na každou hovadinu, co noviny napíšou. Byl jsi tam přece až do večera. Našli tam něco?... hm...?“
„No... nenašli. Ale co když se tak jenom tvářili? Víš, že nás nepustili blíž jak dvacet metrů.“
„No... já nevím. Myslím, že to jsou jenom novinářské kachny, jako všecky ty zprávy, co dneska píšou.“
...
Trvalo mu dva dny, než našel zmínku o výbuchu u Michalovic. Byla stará půl roku. Po jejím přečtení pochopil, že zde existují souvislosti...
... Samuel sebou trhl. Příchod nadřízeného, zejména když vstupuje rázně a bez klepání, není nikdy příjemná záležitost. Tom zamířil do skleněné kukaně šéfky oddělení. Byl zde už mnohokrát a přesto pokaždé má pocit, že vstupuje do lví klece. Šéfkou čtenářského oddělení je mladá, velmi hezká žena, ale tak studená a tak odměřeného chování, že zmrazí úsměv na tváři i největšímu optimistovi. Hovoří vždy velmi zasvěceně - o jejích schopnostech by se nikdo neodvážil pochybovat - ale tón její řeči posluchače přímo umrtvuje. Protože chtěl mít návštěvu v této kanceláři co nejdříve za sebou, použil Tom ověřený způsob jednání.
„Doktorko Grimsonová, potřebuji veškeré informace, které nějak mohou souviset s tímto předmětem.“ Položil na její stůl kopii svého shrnutí případu Kettle. Pod tímto krycím názvem se skrývá zlatý hrnec Fritze Lemkeho. „Pátrejte ve střední Evropě. Každou stopu, byť neověřenou, mi okamžitě hlaste.“
Na jeho velitelský tón odpověděla svým obvyklým způsobem: „Ano, pane.“ To už ale říkala Tomovým zádům, když kvapně opouštěl její nepříjemnou společnost. Jeho návštěva vzbudila patřičnou pozornost u čtenářů. Ti přestali číst a sledovali dění v kanceláři své šéfky. Tom při opuštění kanceláře zaregistroval tuto soustředěnou pozornost, ale tvářil se neutrálně. Měl ve zvyku nezávazně, jen tak namátkou nahlédnout přes rameno některým čtenářům, co právě čtou. Vždy ho fascinovalo, jak velký záběr má tento způsob zpravodajské činnosti. Nejednou se přesvědčil, že i v pornografických časopisech lze nalézt užitečné informace. Dnes Toma ale překvapil Samuel O‘Neil, když povstal a šel mu vstříc. Nebylo

zvykem, aby řadový pracovník přímo oslovil svého nejvyššího nadřízeného.
„Promiňte pane, mohu s vámi hovořit?“
„O co jde?“
„Promiňte, že obtěžuji, ale právě jsem nastoupil po pauze. Z dovolené jsem si přivezl tento článek,“ podával výstřižek Tomovi, „a našel jsem souvislost, kterou považuji za zajímavou.“
Tom převzal výstřižek. Letmo jej přečetl a pak beze slova, jen pokývnutím ruky vyzval Samuela aby ho následoval a zamířil zpět do kanceláře šéfky.
Ta sledovala Tomův odchod zdánlivě naprosto klidně, ale ve skutečnosti uvnitř pěnila zlostí. Parchant jeden, povyšuje se tu na mně, jako bych byla vzduch. Ona sama, přestože byla navenek chladná a odměřená, pociťovala takové odměřené chování jiných k sobě jako hrubě urážlivé. Vůbec si neuvědomovala, že ona sama stejné pocity vyvolává u jiných. Tom se jí přitom velice líbil, a z toho důvodu se k němu chovala daleko odměřeněji, než k jiným. Sledovala, jak prochází kanceláří a hovoří s jejími podřízenými se širokým úsměvem na tváři. Na ni se nikdy neusmál, a přitom by se jí to tak líbilo. Jeho návrat do kanceláře v doprovodu O‘Neila ji překvapil.
Tom ze na chvíli pozapomněl a oslovil doktorku Grimsonovou jménem. Byl to jeho zvyk, každého oslovovat křestním jménem.
„Karin, promiňte, že ještě obtěžuji, ale tady Samuel má nějaké informace, které se vztahují k případu, který jsem vám právě předal. Můžete Samuela instruovat a přidělit mu tuto záležitost?“
„Ale jistě... ,“ nervózními pohyby obrátila na stole několik papírů, přestože zprávu držela ještě v ruce. Náhlé oslovení křestním jménem ji tak vyvedlo z míry, že i Tom překvapeně zíral na její reakci. Kromě toho, že nervózně převracela papíry, ještě zrudla v obličeji. Musela si toho být vědoma, protože zrudla ještě víc.
„Promiňte prosím,“ otevřela dveře a vyběhla do vedlejší místnosti a prudce za sebou zabouchla. Já jsem přece pitomá! Takhle se nechat vyvést z míry. Zhluboka chvíli dýchala a v zrcadle pozorovala, jak jí ruměnec mizí z tváře. Jakmile nabyla obvyklého vzhledu, vrátila se do kanceláře: „Spolehněte se, pane!“
Ani slovo omluvy, nic. Chladná jako vždy předtím.
Tom však v těchto okamžicích pochopil, že ta její odměřenost je jenom maska, pod kterou se skrývá někdo jiný, než koho zná. Přesto nedal nic najevo, ale v duchu si umínil, že se doktorce Karin Grimsonové ještě podívá na zoubek. Zejména proto, že se mu velmi líbí.
Za týden dostal Tom na stůl vyhodnocovací zprávu podepsanou Samuelem O‘Neilem. Ke zprávě byla přiložená složka zpravodajského oddělení 17/B s osobními materiály novináře Svana Gutry, včetně tlusté složky se všemi jeho články.

KAPITOLA 3.

Strach čiší ze světa
Ve kterým žije
Tyran i poeta
Pro zlatej kov
Strach čiší ze světa
Ve kterým prý je
Nenávist zakleta
Do sladkejch slov...

(Jiří Suchý)

Když Tom Carrera vystoupil z letadla, přivítal ho prudký vítr a drobný déšť, který mu v mžiku zmáčel obličej, takže neměl vůbec chuť se rozhlížet, kam přiletěl. Naštěstí autobus stál hned vedle schůdků, takže jeho pobyt na dešti byl krátký. Po nezbytných formalitách - přiletěl jako novinář - si najal taxík a nechal se odvézt do hotelu, kde měl rezervaci. V zájmu maximální nenápadnosti se neubytoval v hotelu s jinými novináři, ale v předměstském hotýlku třetí kategorie. Jelikož potřeboval hotel jen na přespání, nevadila mu neútulnost hotelového pokoje, důležité bylo, že postel v pokoji byla měkká a čistá.
Odložil si kufřík do skříně, vybalil si z něj jen košile, které pověsil na ramínko, aby se vyrovnaly. Dal si ve společné koupelně na konci chodby sprchu a převlékl se do čistého prádla. Na sebe si vzal džíny, bundu a na nohy okopané tenisky. Vypadal teď jako tuctový místní obyvatel. V Praze byl už mnohokrát,

takže dobře znal místní poměry. Nikdy však neměl zapotřebí pohybovat se mezi lidmi na ulici. Dosud vždy bydlíval v interhotelu. Jeho dnešní poslání však vyžadovalo anonymitu. Z materiálu, který dostal od O'Neila se dozvěděl, že podivný předmět, který spadl u Michalovic je v držení pražské centrály policie, která má v úmyslu jej předat ke zkoumání do laboratoří akademie věd. Alespoň takový závěr vyplýval z obsahu českého tisku.

Kromě toho, že se jako novinář chtěl dostat k tomuto předmětu a zblízka si jej prohlédnout, měl v úmyslu najít „hrnec" Fritze Lemkeho. Z korespondence vedené jeho úřadem jménem Fritze Lemkeho - úřad vystupoval jako advokátní kancelář řešící pozůstalost - s pražským obvodním úřadem pro obvod Stodůlek vyplynulo, že hřbitov, kde ležela babička Fritze Lemkeho byl za války značně poškozen a v roce 1950 z něj byly odstraněny všechny pomníky a pozemek se stal součástí vládního pozemku o jehož účelu české úřady pomlčely.V roce 1985 byl pozemek z vládního držení vyňat a nyní nesloužil žádným účelům. Byly na něm divoké skládky smetí a lidé z nedalekého sídliště sem chodili venčit psy.

...protože doklady o původním umístění hrobů již nejsou k dispozici, nemůžeme vám sdělit přesnou polohu hrobu, ani jak bylo naloženo s tělesnými pozůstatky osob pohřbených na hřbitově. S politováním a omluvou za činy tehdejší vlády vám více informací nejsme schopni podat. S úctou ... atd. atd.

Tom si sebou přivezl poslední model detektoru kovů původně vyvinutý pro kosmické sondy k dálkovému průzkumu planet. Příslušné technické oddělení zpravodajských služeb přístroj nechalo modifikovat a nyní jej mohli agenti používat v terénu zcela nenápadně. Přístroj byl zamaskován do starého typu fotoaparátu - jednooké zrcadlovky s matnicí, na kterou se pohlíželo shora. Matnice v tomto „fotoaparátu" byla nahrazena panelem zobrazujícím údaje mikropočítače skrytého uvnitř. Příprava přístroje pro použitím v terénu spočívala v tom, že přístroj propojil kabelem s počítačem (co by to bylo za novináře, kdyby neměl sebou svůj počítač) a nastavil parametry hledání na monitoru. Určil jak velký předmět hledá, do jaké hloubky se má hledání provádět - přístroj zvládl v běžné zemině až pět metrů - takže přístroj nereagoval na kovové předměty, nesplňující požadavky. Usnadňovalo to hledání na smetištích, kde se povaluje vždy spousta kovu.

Takto vybaven se vydal Tom do terénu. Když uviděl prostor ve kterém má hledat, pochopil, že bude problém tvářit se, že něco fotografuje, protože takovou změť haraburdí, křovisek a hromad smetí by mohl fotografovat jen blázen. Pak si ale uvědomil, že jako cizinec může předstírat umělecké ztvárňování reality a rozhodl se, že na případné zvědavé dotazy kolemjdoucích bude reagovat jako praštěný umělec z Ameriky. Přesto pochopil, že najít Fritzův hrnec bude pořádná fuška, pokud ovšem vůbec ještě existuje.

V jiskřivém nedělním dopoledni, kdy se na smetišti držela nízká, řídká mlha, prozařovaná nad obzorem visícím sluncem, se to stalo. Tomův indikátor začal vydávat sérii krátkých tónů a vedle páčky pro přetáčení filmu blikalo červené světélko. Tom otevřel hledáček a na displeji spatřil nejasný obrys předmětu, který hledal. Nebylo pochyb. Našel! Číslice ukazovala hloubku 42 cm. Stál na nepatrném pahrbku. Ten měl, jak vzápětí při pozorném zkoumání odhalil, obdélníkový tvar.

Tom se pozorně rozhlédl kolem a když nikoho nezpozoroval, zašel k asi padesát metrů vzdálené hromadě polámaných prken, do které si včera schoval železnou tyč, která se hodila ke kopání. Ještě jednou se pozorně rozhlédl a začal kopat. Po několika minutách narazil na kov. Odložil tyč a pokračoval v odhrabávání hlíny kouskem dřeva. Z hlíny vyprostil dlouho hledaný „hrnec". Aniž by se zabýval jeho čištěním - byl asi původně zabalený do pytloviny, která ztrouchnivěla a tvořila spolu s hlínou na předmětu tuhý, dobře přilnavý obal - vsunul jej do kabely a přikryl starými novinami, které se všude kolem povalovaly. Teprve pak se zvolna napřímil. Nedaleko něj stáli dva chlapci, ve věku asi deset let, kteří ho upřeně pozorovali. Když se vzpřímil a pohlédl na ně, dali se na útěk.

...

Svan se vrátil do Prahy ještě týž večer. Z letiště si vzal taxík a tak kolem půl jedné v noci dorazil zpět do pronajaté vily. Unaven celodenním cestováním si bez ohledu na pozdní hodinu dal sprchu a osvěžený se s pocitem příjemné únavy uložil ke spánku. Probudil se náhle s pocitem neurčitého nebezpečí. Hodinky ukazovaly tři patnáct. V tuto dobu byla ulice tichá, nic nejezdilo. Zaposlouchal se. Ze zahrady uslyšel slabý bzukot, jako od roje včel. Opatrně přešel k oknu. Stačil ještě postřehnout záblesk světla mizející vzhůru. Jinak byl všude klid. Neváhal ani vteřinu. Proběhl pokojem do kuchyně, kde popadl

baterku a vyběhl na zahradu. Tam se zastavil a stále ještě ve tmě pátral zrakem i sluchem po nějakém pohybu. Nic. Rozsvítil baterku a systematicky začal světlem pročesávat okolí. Když světlo dopadlo na kruhy v trávě, zjistil Svan, že k těm, co zde vznikly včera, přibyl ještě jeden obrazec. Měl v průměru asi dva metry a představoval levotočivou spirálu, jejíž jednotlivé závity měly šířku asi patnáct centimetrů a stejnou vzdálenost mezi nimi. Poslední závit přecházel do přímky, která byla zakončená uprostřed včerejšího obrazce.

No to mně podržte. Zase tu byli!... Ale kdo?...nebo co?... A co to světlo?...

Bylo jasné, že se tu děje něco podivného. Svan nepochyboval, že se stal cílem nějaké hry, kterou s ním hrají podivné síly, ať již pozemské, nebo mimozemské. Spíš se přikláněl k té druhé variantě, i když pro ni neměl zatím vysvětlení.

I když odevzdal vzorky z kruhů na zahradě do laboratoře, byl už předem přesvědčen, že ty kruhy patří do kategorie „pravých“. Stejně tak ta dnešní spirála. Vytrhl několik stébel trávy zevnitř spirály. Ta, která byla přitlačena k zemi. Jak předpokládal, nebyla zlomená, ale ohnutá. Když je promnul v prstech zřetelně ucítil, že vnitřní struktura stébel je porušená, zatímco vnější obal zůstal nepoškozený. Znal ten pocit z dřívějška, kdy měl možnost zúčastnit se prozkoumávání zaručeně pravých kruhů v obilí.

Když nedávno své zážitky vykládal kolegům, popisoval jim to na příkladu, aby lépe pochopili o co jde: „Představte si,“ říkal, „že vezmete padákovou šňůru, která je normálně ohebná. Když se podíváte na její strukturu, zjistíte, že uvnitř šňůry jsou měkké provázky, obalené vnější vrstvou, která je upletená a velmi pevně je stahuje dohromady. Šňůra jako celek je pak pevná, ale ohebná. Obilní stéblo je sice duté, ale jeho stěny mají několik vrstev. No a u těch pravých kruhů je vnitřní struktura stébla stejná, jako u padákové šňůry. Obal zůstal, ale vnitřek změkl, takže stéblo se pak ohne, aniž by se zlomilo. Vypadá to tak, jako kdyby nějaká síla uvařila vnitřek stébla naměkko. Podle toho se dají pravé kruhy poznat.“

Přesto provedl totéž, co předešlého dne. Nasbíral vzorky a pak zatelefonoval na letiště a objednal si letenku do Londýna. Odpoledne už byl zpět v laboratoři Harryho Lingmana.

„Harry, mám pro tebe supernovinku,“ spustil hned, jak se Harry objevil ve dveřích.

„Nejsi nějak moc aktivní?“

„Nejsem, ani náhodou. Poslechni si, co se mi dnes v noci přihodilo.“ Podrobně Harrymu popsal události dnešní noci a během řeči vytahoval pytlíky se vzorky.

„Jak daleko jsou včerejší rozbory? Tohle všechno musíme podrobit naprosto stejným analýzám jako ty včerejší věci.“

„Poslyš Svane, nejsi ty nakonec taky nějaký zakuklený mimozemšťan? Mně se nic takového nikdy nemůže přihodit a ty o záhadné jevy zakopáváš na každém kroku. Máš už na ty věci nějaký názor?“

„Mám, ale neřeknu ti nic, dokud nedokončíme ty rozbory. Bez důkazů žádné teorie hlásat nemíním. Už jsem posměch zažil a nemám zájem zažít ho znovu. Tak jak je to s těmi rozbory?“

„Asi za hodinu by mohl být konec. Takže navrhuji, abychom si zašli něco dobrého pojíst a pak se na to spolu podíváme. Jenom ještě zařídím tohle,“ ukázal na hromádku vzorků na stole.

Spolu pak zašli do laboratoře, kde Harry provedl stejnou zabezpečovací proceduru jako včera a vzorky uložil do skříně.

„Počkáme na výsledek a pak hned spustíme tuhle druhou várku. A teď jdeme ven,“ uzavřel debatu a zamířil k východu.

Rozbory obou vzorků nepřinesly nic neočekávaného. Vzorek z vnitřku kruhů vykazoval nepatrně vyšší radioaktivitu než okolí, chemické rozdíly nebyly nalezeny žádné. V plynech odsátých ze sáčků s vzorky se projevilo u vnitřní části kruhů nižší procento vodních par a zvýšený obsah volných iontů. Nic dostatečně průkazného, co by dokázalo vysvětlit vznik kruhů.

Svan něco podobného očekával, protože stejné výsledky byly i v případech podobného druhu na jiných místech planety. Jen se potvrdila pravost kruhů, takže je Svan mohl nahlásit organizaci Centre for Crop Circle Studies (CCCS).

...

Tom se v hotelovém pokoji zamkl a zvenčí pověsil na kliku cedulku s nápisem nerušit. Rozprostřel na stůl dvoje noviny a opatrně vybalil svůj nález. Se zatajeným dechem zvolna odstraňoval nános špíny z povrchu „hrnce“. Po půl hodině opatrného čištění vzal předmět do obou dlaní a přemístil jej na stolek.

Pak si sedl do křesla a teprve nyní si pořádně vydechl. Měl před sebou nepochybně přístroj vyrobený špičkovou technologií. Jeho povrch zářil zlatem - alespoň to jako zlato vypadalo - a byl dokonale hladký a lesklý. Na vyleštěném povrchu nebyla jediná rýha. Postranní černé mřížky doplňovaly celkový dojem, že jde o naprosto dokonalou věc. Tom si uvědomil, že pokud tu věc dokonale vyčistí, nikdo nepozná, že ležela víc jak sedmdesát let v zemi. Kochal se pohledem a přitom usilovně přemítal, co by to mohlo být. Tvarem dost připomínal hrnec, či spíše formu na bábovku, s víkem opatřeným nahoře velkou polokoulí. Když vzal v úvahu všechno, co o předmětu věděl z dokumentů, dospěl k názoru, že se nejvíc podobá malému satelitu. Protože si jej už dobře prohlédl, vstal a začal balit. Ještě ze smetiště zavolal svému šéfovi a ohlásil mu úspěšnost své mise. Dostal příkaz zajistit transport a neprodleně se vrátit.

Plán transportu byl připraven ještě předtím, než Tom do Prahy odejel. Tomovým úkolem bylo věc dobře zabalit a zapečetit a pak odevzdat na ambasádě, která přepravu zajistí. Zabalení mu zabralo asi půl hodiny, protože musel ještě do obchodu opatřit si vhodnou krabici a balicí papír. Zapečetěný balík opatřil adresou do USA a odevzdal jej na ambasádě k přepravě spolu s tajnou diplomatickou poštou.

KAPITOLA 4.

Bez hlavy, bez nohou byl, ústa v břiše měl,
tam svítilo též jedno oko veliké,
jak černé mračno vypadal a hromem řval...
(Staroindický epos Rámájana)

Vedro pouště zůstalo za ním, když se ocelová závora neprodyšně uzavřela. Tom, v doprovodu majora, byl v těchto místech poprvé. Před patnácti minutami přistál na letišti v přísně tajné oblasti známé jako Area 51. Než do letadla v Los Angeles nastoupil musel se podrobit několik měsíců trvající prověrce na jejímž konci obdržel povolení ke vstupu do zóny 51, laboratoře 15G/HX. Nikam jinam neměl přístup povolen. Těsně před nástupem do letadla mu doprovázející důstojník předal složku s bezpečnostními pokyny - „musíte přesně dodržet co je tam uvedeno“ - a velkou visačku s jeho fotografií, jménem a velkými oranžovými písmeny VISITOR.

Sotva utichly motory a otevřely se dveře letadla, vstoupil do kabiny muž v uniformě, přistoupil k Tomovi a představil se: „Jsem major Harm Hugues a budu se o vás starat po celou dobu vašeho pobytu. Následujte mne prosím.“ U schůdků na ně čekal džíp, kterým vysokou rychlostí projeli branou letiště a po krátké jízdě pouští se před nimi otevřel tunel dovnitř nízkého pahorku. Na konci tunelu vůz zastavil před těžkými vraty v nichž zela úzká škvíra, právě tak široká, aby mohli projít. Sotva ušli několik kroků, vrata se s temným zaduněním uzavřela. K Tomovi přistoupil seržant: „Promiňte pane, musím vám zakrýt oči.“ S těmito slovy mu nasadil na hlavu měkkou černou kuklu. Vozík se téměř neslyšně rozjel, ale po chvilce nabral rychlost a bzukot elektrického pohonu zesílil. Podle odrazu zvuku od stěn usoudil Tom, že projíždějí rozměrným tunelem. Třikrát se tunel rozšířil do velké haly. Dvě z nich byly nepochybně prázdné, protože zvuk motoru se zvonivě rozléhal prostorem. Ve třetí hale bylo rušno, slyšel zvuky vrtaček, či elektrických šroubováků, hučení jakýchsi motorů a množství hlasů. Po delší jízdě dalším dlouhým tunelem vozík konečně zastavil. Než stačil cokoliv udělat, kukla z jeho hlavy zmizela a Tom mžoural v jasném světle na další ocelové dveře. Major Hugues přiložil oči k okuláru vstupního terminálu a hlasitě pronesl své jméno a identifikační číslo.

„Vítejte majore Huguesi, můžete vstoupit,“ ozval se příjemný ženský hlas a dveře se zvolna odsunuly. Major dal Tomovi přednost. Oba se ocitli v kabině výtahu, který s nimi sjížděl někam dolů. Melodický tón ukončil jízdu a dveře se otevřely do velké místnosti, jasně osvětlené. Nebýt předchozích bezpečnostních opatření, Tom by si myslel, že se ocitl v kanceláři dobře zavedené společnosti. Místnost byla rozdělena do malých boxů, všude plno zeleně a počítačů.

Major vedl Toma spletí uliček až na druhý konec haly. Mladík, zjevně ještě nedospělý, zde soustředěně pracoval se čtyřmi počítači současně. Na jejich velkých monitorech byla změť čar a číslic.

„Představuji vám našeho experta na spoje Igora Lexu. Igore to je podplukovník Carrera.“

Mladík odtrhl oči od monitoru a srdečně potřásl Tomovi pravicí.

„Jsem rád, že jste tady. Člověk si nemá s kým popovídat, když objeví něco zajímavého. Doufám, že si spolu budeme rozumět.“

„Také doufám,“ pronesl Tom, i když si nebyl příliš jistý, zda najde s takovým mladíčkem společnou řeč.

„Smím se zeptat kolik je vám let?“

Igor se zasmál. „To se mně ptá každý, kdo přijde. Sedmnáct.“

Major Hugues, který dosud mlčky stál se ozval: „Igor je nejlepší expert v oboru jakého tu máme. Na jeho znalosti se můžete spolehnout. Já vás nyní opustím a přijdu pro vás pozítří v šestnáct hodin.“

„A kde budu spát?“

„Budete ubytován zde v podzemí. Odtud se odchází jen na konci týdne. Igor vás do všeho zasvětí.“ Major zasalutoval a obrátil se k odchodu.

„Pěknej suchar,“ ozval se Igor, „ale takoví jsou všichni od armády. Vy jste ale taky voják!“

„To jsem, ale doufám, že sucharem mě nenazvete.“

„To se uvidí... a jestli mohu požádat, oslovujte mne Igore, jako všichni ostatní.“

„Dobře, já jsem Tom, taky mi tykej, bude to tak lepší. Čím začneme?“

NA ORBITĚ

Raketoplán s temným zaduněním přirazil k vstupnímu modulu mezinárodní orbitální stanice Z11. Po několika minutách, jakmile proběhly potřebné kontroly, se otevřel příklop a radostné vítání zaplnilo následující čtvrthodinku. Dvoučlenná stálá posádka, která neviděla živé tvory ze Země již tři měsíce, nadšeně vídala svých sedm hostů. Dokonce připravili ze svých zásob něco jako dort. Příchozí pak přinesli k uvítacímu pohoštění čerstvou zeleninu, kterou posádka stanice notně postrádala.

Thomas Clinton, velitel stanice chtěl aby mu přivezli ředkvičky a mrkev, Michael Rabbit toužil nejvíc po rajčatech a pomerančích. Když se přivítali, pustili se do vykládání nákladu raketoplánu. Stěhovali nepotřebné a zastaralé zařízení ze stanice do raketoplánu a opačným směrem putovaly nové přístroje. Většinou byly výrazně menší než původní a uměly toho o poznání více. Stanice procházela právě obdobím velkých rekonstrukcí, které spočívaly ve výměně zastaralých komponent a vědeckých přístrojů za poslední výdobytky vědy a techniky. Hodně práce jim například dalo vyproštění velké krabice radaru, sloužícího k vyhledávání „smetí“ na oběžné dráze. Když se jim to povedlo, zjistili s úžasem, kolik místa toto zařízení zabíralo. Nový radar, lépe řečeno jeho elektronická část, protože anténa byla mimo stanici, zabral sotva pětinu původního prostoru. Prozatím všechna zařízení naskládali kam se dalo. Nová posádka, tentokrát tříčlenná, se montáží hodlala zabývat až v následujících týdnech a měsících. Clinton i Rabbit svou misi již ukončili, a místo nich se začali zabydlovat nově příchozí: Meg Novacek, dvaatřicetiletá astronomka, Henry Komarov, čtyřicetiletý velitel a sedmapadesátiletý vědec Thomas Hereford, jehož vášní je lov planetek.

Po dvou dnech raketoplán odrazil od stanice. Při jeho odletu stáli všichni chvíli mlčky u průzoru a sledovali, jak se loď ztrácí v temnotě. K oddělení raketoplánu od stanice došlo na noční straně Země a tak raketoplán zmizel jejich očím velmi rychle.

„Tak konec zábavy, nastává nám práce,“ ozval se jako první Henry. Co by to bylo za velitele, kdyby nechal posádku dlouho lelkovat. Jelikož každá nová posádka se v prvních dnech pobytu na stanici potýká s potížemi, způsobenými změnou prostředí, je nejlepší metodou potlačení těchto potíží práce. Změna rytmu spánku, a vůbec celkového chodu organismu, provází od počátků pronikání do kosmu každou výpravu. V beztížném stavu se biorytmus každého jedince zcela rozvrátí a nějakou dobu trvá, než si zvykne.

Stanice je vybavená dvěma, na sobě nezávislými radarovými systémy a výkonným dalekohledem, který není pevně spojen se stanicí, ale je připoután dvěma lany ve vzdálenosti padesáti metrů. Lana nejsou napjatá, slouží jen jako zabezpečení pro případ, že by selhaly servomotory, které v pravidelných intervalech korigují dráhu dalekohledu tak, aby zůstala zachována vzdálenost a někdy také slouží k natáčení dalekohledu potřebným směrem.

Teleskop bude využívat Meg, jenž kromě povinných plánovaných úkolů dostala svolení provádět i vlastní výzkum. Stejně tak velitel i Hereford. Hlavní pracovní náplní velitele je radarové vyhledávání, sledování a mapování kosmického smetí, které na oběžné dráze zůstalo z minulosti.

Málokdo ví, že za desítky let se na oběžných drahách kolem Země nashromáždilo obrovské množství předmětů. Nářadím, které kosmonautům při práci vypadlo z rukou počínaje, přes kusy plechů a drátů odpadlých z družic až po součástky oděvů, jako třeba rukavice od skafandru apod. Toto všechno poletuje na oběžných drahách a ohrožuje všechny družice, které zde obíhají. Naštěstí většina tohoto

smetí obíhá stejnou rychlostí jako satelity, takže kolize jsou málo pravděpodobné. Pokud se předměty navzájem nesrazí, nebo pokud nejsou z dráhy vychýlené meteority, zpravidla mají více méně stálou dráhu. Úkolem Henry Komarova je hlídat polohu známých objektů, ale hlavně vyhledávat a registrovat objekty, které dráhu změnily. Nebezpečné kusy pak měl likvidovat tím, že změní jejich dráhu, aby spadly do atmosféry a shořely. To se dalo uskutečnit jen tak, že v případě, kdy se takový nebezpečný kus objevil v dosahu stanice, vyslal k němu na dlouhém lanku malého robota vybaveného kamerami a několika drapáky. Pokud se mu podařilo předmět polapit, přitáhl jej ke stanici. Tady k němu na několikametrovém laně připevnili malou raketu na pevné palivo, která předmět přibrzdila natolik, že nastoupil na cestu zkázy shořením v atmosféře. Takových raket má posádka nyní k dispozici padesát. Jsou uloženy ve vnějším kontejneru, který posádka raketoplánu usadila svým jeřábem do zvláštní konzoly.

Samostatným výzkumem, který Henry hodlal provádět, bylo detailní měření magnetických anomálií kolem Země. Stanice se pohybuje po orbitě takovým způsobem, že v průběhu jednoho měsíce doslova omotá Zemi hustou sítí svých drah. V průběhu roku tato „síť“ natolik zhoustla, že nezůstalo téměř jediné místo na Zemi, nad kterým stanice neproletěla. Ušetřeny zůstaly jen oblasti nad osmdesátým stupněm zeměpisné šířky. Henry má ve své výbavě vysoce výkonný počítač s obří pamětí, schopnou pojmout a zpracovat výsledky měření za dva roky nepřetržité práce. Dokonce se mu podařilo vytvořit program, který stíhá v reálném čase vyhodnocovat vybraný druh magnetických odchylek, které se vymykají statistickému průměru.

Thomas Hereford, dříve než se stal členem posádky stanice Z11, pracoval na Zemi ve hvězdárně, jejímž jediným úkolem bylo pátrání po planetkách a kometách prolétávajících velmi blízko u Země, a které by mohly v budoucnu ohrozit pozemský život. Ohrožení spočívalo v možné srážce se Zemí. Observatoř hledala potenciálně nebezpečná tělesa s cílem zmapovat detailně jejich dráhu, případně včas objevit nebezpečí srážky, kdyby taková situace nastala. V posledních letech se však nedařilo touto technikou zjišťovat malá tělesa letící velkou rychlostí. Thomas prosadil svou účast v této expedici s cílem využít dalekohledu stanice a jejího velkého radaru k nalezení dalších těles v blízkosti Země. Vypracoval teoreticky novou metodu pátrání po nebezpečných sousedech. Pokud se jeho teorie ověří praxí, bude možné registrovat i tělesa o velikosti kolem desíti metrů, pohybujících se po oběžných drahách křížících se s oběžnou dráhou Země.

„Henry, pojď sem!... co to může znamenat?“ Meg se odvrátila od monitoru počítače a zpříma pohlédla na velitele, stojícího v tu chvíli vůči ní vzhůru nohama.

„Nač narážíš?“

„Na tyhle záznamy,“ ukázala prstem na monitor. Ve změti značně pokroucených křivek jedna křivka vykazovala podivuhodnou pravidelnost. „Musíš tam někde mít chybu, nebo někde pod námi je něco jako magnetický maják.“

Henry přilepil oči k monitoru. Přitáhl se rukama a otočil se do opačné polohy. Pro jistotu zaklesl chodidla do držáků, aby nepoletoval v kabině a mohl se lépe soustředit.

„Počkej... tohle je á sedmnáct... tohle jépé šedesátpět... a... je to záznam ze směru dolů. Máš pravdu, něco dole je! Ale co?... přece nic tak rychle nebliká...ukaž mi postupně všechny záznamy pozpátku... je to jasné! Začalo to třetího. Co jsme tehdy dělali?... aha! Změna dráhy! To něco asi létá po oběžné dráze a při našem manévru se to dostalo pod nás. Thomasi!... Thomasi!!... neslyší, dojdi pro něj!“

Meg se odpoutala a proplula průlezem do sousední kabiny, pak dlouhým spojovacím tubusem do sekce E7 a odtud ještě dvěma průlezy do kopule observatoře, kde našla Thomase zabraného do pozorování.

„Pojď se mnou! Henry něco má a chce s tebou mluvit.“

„Musí to být právě teď?“

„Nemusí, ale je. Tak polez!“

„Tome, už jsi někdy něco takového viděl?“

„No... přímo tohle ne, ale dost se to podobá jednomu případu, při kterém jsme našli magnetickou planetku, která rychle rotovala. Otáčela se asi dvacetkrát za minutu a magnetometr zaznamenal podobnou křivku.“

„To co říkáš je sice hezké, ale všimni si, že tady je to každých čtyřicet minut. Není to nikde na povrchu,

protože se to vzhledem k povrchu Země pohybuje, není to na stejném místě. Spíš to vypadá, že něco obíhá pod námi po stejné dráze a že to něco zvolna rotuje... co myslíš, může to být nějaké zmagnetované rotující smetí?“

„Možné to je, ale... Meg, porovnej to prosím s databází toho neřádstva, jestli tam něco má paralelní dráhu s námi.“

„Už jsem se dívala, nic tam není. Co takhle vyzkoušet radar?“

Následující dva dny monitorovali radarem prostor pod stanicí téměř v padesátistupňovém úhlu. „Nic tam není. Celý prostor až po hranici atmosféry je prázdný.“

Zklamaně se chystala odpojit radar, když vtom dostala nápad. „Chlapi, zkusme komplexní pozorování. Já si budu hledět dalekohledu, Henry magnetometru a Thomasi ty radaru. Nastavím si tam rotační clonu na rychlé otáčky a nasměruji to pod nás kolmo dolů. Henry nám pomůže se synchronizací. Magnetometr by měl spustit snímkování sekundu před příchodem toho impulsu a já nechám dalekohled v ose tvého radaru. Ty mu jenom zúžíš zorné pole a nastavíš nejvyšší možnou frekvenci. Já použiji rotační clonu pro sledování rychlých meterorů.“

Jak řekla tak udělali. Ve chvíli očekávaného pulsu na obrazovce magnetometru, vykřikla Megan u dalekohledu: „Něco tam je!... viděla jsem záblesk!“

„Já nemám stále nic,“ hlásil zklamaně Thomas.

„Zkrať vlnovou délku, třeba jsou tvé impulsy příliš pomalé,“ navrhl Henry.

„To se mi moc nezdá... takhle budu mít na monitoru každý šutr ze Země. Jak v tom balastu mám pak poznat co letí?“

„Tak zapni filtraci. Nastav vzdálenost do sto kilometrů a všechno co je dál nechej vymazat.“

Že mě to už dávno nenapadlo, říkal si v duchu. Zcela zapomněl, že počítač připojený k radaru má i jiné funkce. Otevřel příslušnou nabídku a začal prohledávat různá nastavení. Nakonec použil nastavení používané na Zemi k sledování drobného ptactva. Zkusmo zapojil sledovač a zjistil, že na obrazovce není zhola nic. Napřed se domníval, že je to nějaká chyba a tak funkci filtru vypnul. Okamžitě se objevil obraz povrchu Země. Jelikož však radar zabíral jen malou plochu a je vůči stanici nehybný, pohybuje se paprsek po povrchu planety rychlostí osmi kilometrů za vteřinu. Obrazovka se proto zaplnila zvlněným rozmazaným obrazem, připomínajícím pohled na tekoucí vodu. Zapojil opět filtr. Obrazovka ztemněla. Číslice po stranách ukazovaly, že přístroj vysílá signál, ale nastavená vzdálenost 100 km způsobovala, že všechny odrazy radarového paprsku přicházející z větší vzdálenosti byly počítačem vymazány.

„Fajn, už to mám! Kolik času zbývá?“

„Devět minut,“ odvětil Henry. „Máš zapnutou registraci?“

„Promiň, zase jsem to zvoral, hned ji zapnu.“ Thomas se v duchu proklínal. Proč sakra dělám tak lapidární chyby! Jak můžu něco vidět, když to nenechám na počítači. Dva dny v čudu. Já pitomec pořád hledím na monitor, místo abych zapojil automatickou registraci.

Ozval se Henry: „Připravte se! Zbývají dvě minuty.“

V napjatém čekání všichni sledovali monitory svých přístrojů...

...

Za zády Toma se zjevil vysoký seržant a zlehka zakašlal.

„Pane!“

„Co je?“

„Prosím váš podpis,“ přistrčil Tomovi složku s papíry a tužku.

„Dovezl jsem vám věci ze skladu.“

Na vozíku ležela lepenková krabice. Tom nadzvedl víko, letmo pohlédl dovnitř a pak beze slova podepsal papíry a vrátil je seržantovi. Ten zasalutoval a zmizel.

Tom popadl krabici a přemístil ji na podlahu vedle stolu. Pak vytáhl z krabice dobře známý „zlatý hrnec“ a položil jej před užaslého Igora.

„Páni... ,“ vydechl Igor. „V životě jsem nic takového neviděl.“

„Taky jsi nemohl, protože tohle zcela určitě nepochází z našeho světa.“

„A ví se odkud to je?“

„Jo, to se ví. Z blátivého zákopu z první světové války.“

„To mi povídej! Kde se to tam vzalo?“
Tom ve stručnosti seznámil Igora s historií zlatého hrnce.
„Zvlášť zajímavé je líčení, že to ve studené vodě hřálo. To svědčí o tom, že jde zřejmě o nějakou sondu nebo satelit, který havaroval a ze záhadných důvodů zůstal celý. Možná ho v té válce nějaká ta střela zasáhla a srazila do zákopu, kde ho Fritz Lemke našel. Více se kloním k názoru, že je to nějaká dálkově řízená sonda, protože ve Skotsku to viděli poletovat v obilném poli. Existuje názor, že tohle zařízení je zodpovědné za známé kruhy v obilí.“
„Ty myslíš, že to vyrábělo ty kruhy? A proč by to dělalo?“
„Copak jsem mimozemšťan, abych to věděl? Nikdo přece neví, jak takoví mimozemšťané uvažují a co sledují. Třeba to mají být nějaké šifry, kterými nám chtějí něco říci. Nebo nás jenom testují, tak jak my testujeme opice. Taky jim ukazujeme obrázky a chceme aby něco udělaly. Znáš přece ty filmy, kde opici ukážou kolečko nebo čtvereček či hvězdičku a chtějí aby stiskla páku se stejným obrázkem. Třeba si na nás mimozemšťané vymysleli taky takový test, jenomže my ho nechápeme. Takže si o nás musí myslet, že jsme pěkně hloupí.“
„Hm... asi máš pravdu, ale tomu já nerozumím. Zato si tuhle věcičku pěkně podám a ona nám sama řekne co všechno umí. Začneme zvnějšku.“
Dva měsíce podroboval Igor hrnec testování. Postavil jej do zvláštní klece, izolující veškeré rádiové vlny i magnetická a elektrická pole. Bylo to takové elektromagnetické vakuum. V něm vysílal k hrnci rozmanité signály ve všech spektrech elektromagnetického vlnění. Počítač každou z těchto vln moduloval signálem, jaký už v dávných dobách používali hledači mimozemského života k vysílání zpráv ze Země. Řadu prvočísel, matematické formulky a tak podobně. Program nesestavil Igor, ale obdržel jej od vědeckého týmu, který se zabývá otázkami dorozumění s mimozemšťany.
Na žádný z těchto signálů zatím hrnec nereagoval. Šedesátý osmý den však nastala změna. Rozsvítilo se rudé kontrolní světlo a z reproduktoru počítače se ozval jekot poplašné sirény. Igor okamžitě sirénu vypnul a pohlédl na monitor. Pak ukázal prstem na jedno z čísel: „Tady to je! Začalo se to zahřívat. Sleduješ?“
„Máš pravdu. Teplota se zvedla o dvacet stupňů. Je ještě nějaká změna?“
„Ne, nic tu nevidím. Ale čím jsme toho dosáhli?“
Igor přerušil testovací program a spustil program pro prohlížení zaregistrovaných dat.
„Podívej, tady je to. Po signálu na kmitočtu 7262 MHz, po vyslání série první stovky prvočísel, se začala teplota zvyšovat. To znamená... to znamená... , že se spustil nějaký vnitřní program toho hrnce. Takže přestaneme vysílat a zkusíme jenom přijímat. Zapínám rádiový skener.“
Neuplynulo ani pět vteřin a ozval se opět poplašný signál.
7262 MHz oznamovalo číslo na displeji. Igor zapojil reproduktor. Ozvala se tříštivá směsice zvuků, tak dobře známá z dřívějších dob, kdy ještě komunikace probíhaly na nízkých frekvencích.
„Je to velmi pomalá komunikace, odhadl Igor... a zrychluje se!“
Skutečně.
Signál nabýval na rychlosti, až se jeho zvuk stal neslyšitelným. Na monitoru vyskakovaly celé kaskády čísel. Veškerá komunikace trvala necelé dvě minuty a pak ustala.
„Podívej,“ ukazoval Tom na stínítku. „Teplota zase klesla. Už je to zase studené.“
„Tak se podíváme, co jsme přijali.“
Igor začal hrát prsty na klávesnici jako splašený.
„Tak to máme jednu sadu prvočísel... hm... vrátili nám tu naši. Pak tu máme jakousi šifru... a zase sada prvočísel... a jsme na konci! Hmm... tak s tím si hlavu lámat nebudu! Pošleme to dešifrovacímu oddělení, tam s tím mají větší zkušenosti. Ať si s tím lámou hlavu oni.“
Když přivolaný velitel vyslechl hlášení o úspěchu, spokojeně poklepal Igorovi po ramenou: „Skvělé! Opravdu skvělé!“.
Pak nařídil pokračovat v testech. „O zachycený signál se už postarají jiní.“ Potom zmizel.
Během usilovné práce na testech se další dva měsíce nestalo zhola nic.
„Pane, dovolte přikročit k demontáži zařízení,“ Igor se jen stěží přinutil hovořit s generálem v rámci vojenských zvyklostí. Byl zcela jiného ražení a styk s vojenskými hodnostáři ho vždycky dráždil.

Generál se mračil až hrůza. Po úspěchu s oživením zařízení očekával brzký úspěch a místo toho se dozvídá, že hrnec už vůbec nereaguje a zůstává němý. Za nejpravděpodobnější příčinu označil Igor, a spolu s ním i řada dalších expertů, kteří hrnec po něm dostali do rukou, vnitřní poruchu jeho systémů.

„Přece jen ležel sedmdesát let v zemi a v té válce tenkrát to nejspíš sestřelili, takže je to porouchané. Je div, že to vůbec zareagovalo."

Šéf projektu, generál Hammond nakonec souhlasil s demontáží.

Jako první přišlo na řadu mikroskopické prozkoumání povrchu za účelem objevení zavíracího mechanismu. Pak přišlo na řadu rentgenové záření. Proti použití záření se ozvaly protesty, že gama záření zničí choulostivou elektroniku uvnitř, ale dostalo se jim jasné „vojenské" odpovědi: „Když jste prohlásili, že je to porouchané, není co pokazit! Rozřežte to!"

Rentgenové snímky ukázaly, že hrnec je neprůhledný. I když použili dávku záření, jakou se běžně prosvěcovaly sváry dvacet centimetrů silných ocelových pancířů, hrncem neproniklo nic. Mikroskopická prohlídka ale ukázala, že jak kopule na něm, tak samotné víko je připevněno bez znatelného spojení. Jakoby celý hrnec byl z jediného, zcela celistvého kusu. Jakékoliv mechanické pokusy o odšroubování víka či kopule byly neúspěšné. Titanový plášť odolával skvěle. Po marných pokusech se experti dohodli, že k otevření použijí výkonný laser, jímž odříznou nejprve jednu hranu a až po prozkoumání tohoto řezu se rozhodnou co dál. Materiálová analýza odhalila, že hrnec je vyroben z titanu, ale způsob technologického zpracování musel obsahovat nějaký postup, jenž titanu udělil nejméně pětkrát větší pevnost, než je přirozená. „...a má takovou pevnost, že jeho mechanické poškození běžnými prostředky se zdá být téměř vyloučené," psalo se ve zprávě.

Ohnivá fontána zmizela. Hukot chlazení laserového děla zmlkl. Hrnec, uchycený ve zvláštním držáku se oslnivě leskl. Speciální kleště přidržovaly odříznutou část hrnce stále na místě. Operátor stiskl knoflík a odříznutá část se po desetinách milimetru začala oddělovat od hrnce. Nic se nestalo. Operátor zrychlil pohyb a konečně se odříznutá část - jedna z pěti hran - ocitla na skleněné desce pod okulárem mikroskopu. Ukázalo se, že řez, který byl z opatrnosti veden příliš blízko okraje, je příliš malý, takže odřezaná část neodkryla žádnou vnitřní strukturu. Proto na hrnci nevznikl žádný otvor.

„Musíme posunout řez blíže ke středu," prohlásil operátor. Opět se objevila fontána jisker, jak se laserový paprsek zahryzl do materiálu. A pak se to stalo! Všechna světla v okolí zhasla a řídící počítač se ocitl bez proudu. Zastavily se i kamery pro záznam události. Pochopitelně se neprovedl záznam celého děje a tak jeho účastníci zůstali odkázáni jen na své zážitky.

Hrnec obalil závoj jasně modrého světla, jeho stěny se začaly zbarvovat do ruda a vzápětí do stále jasnější červené barvy, až dosáhly zbarvení i jasu slunečního světla, ba ještě více. Konečný odstín odpovídal teplotě vysoko překračující teplotu na povrchu slunce. Bylo evidentní, že ze nádoba taví. Jakmile jas dosáhl intenzity slunečního světla, ozvala se dutá rána a žár pohasl. Rozžhavené těleso, které se změnilo v hladkou kulatou hroudu, zvolna nabývalo tmavších odstínů červené, až zcela pohaslo. Modrá záře zůstávala obalená kolem chladnoucí hmoty, ale ve chvíli, kdy tato přestala rudě zářit, modrý závoj zmizel. V témž okamžiku se opět rozsvítila všechna světla.

Na místě hrnce zůstala jen zlatě se lesknoucí koule, do které se celá nádoba slila. Ono modré světlo označili v závěrečné zprávě experti jako: ... energetický štít, který udržel vysokou teplotu autodestrukce uvnitř. I předměty v bezprostřední blízkosti termické reakce zůstaly nepoškozené, přestože teplota tavení byla minimálně šest až sedm tisíc stupňů Celsia. Jednalo se nepochybně o bezpečnostní clonu, která zajistila, že veškerá použitá energie se soustředila jen na obsah tělesa a nepronikla ven. Jde o technologii naprosto neznámého druhu. Ač jde o proces nesmírně impozantní, je bohužel pro naše potřeby naprosto ztracený.

Ředitel zaklapl desky se závěrečnou zprávou a chmurně pronesl: „Založte to!"

Sekretářka odkráčela z kanceláře šéfa velmi tiše, jelikož podobné nálady míval její šéf poslední dobou velmi často. Mimo neúspěchu se zkoumáním hrnce, ač se zpočátku zdálo tak úspěšné, havarovalo i jedno zařízení, které mělo sloužit k odposlouchávání satelitních mobilních telefonů a jehož unikátnost byla vyjádřena nejlépe jeho cenou. Shořelo ve zlomku sekundy, když kterýsi idiot zakopl o silový kabel a jeho nechráněná koncovka se dotkla stojanu. Mimo to se odmlčel z nepochopitelných důvodů také špionážní radar, jímž sledovali vzdušnou aktivitu jedné podezřelé zemičky, a to právě ve chvíli, kdy

probíhal zkušební let přísně utajovaného letounu o němž naše agentura zatím nic neví.
...
Na orbitální stanici Z11 zatím vrcholilo napětí: „Deset, devět, osm, sedm... ," odpočítával Henry Komarov a pečlivě přitom hlídal displej svého přístroje. Stejně napjatě sledovali své přístroje i Meg a Thomas.
Akord tří současných pípnutí byl hudbou pro uši všech. I když sami nestačili na monitorech nic postřehnout, všechny tři aparatury zaznamenaly v týž okamžik ve stejném místě hmotné těleso.
Meg okamžitě nechala zobrazit na obrazovce snímek, pořízený jejím dalekohledem. Objevila se tmavě šedá čárka, sotva znatelná na tmavém pozadí. Počítač už pracoval na detailech a během okamžiku se v rohu snímku objevily vypočítané údaje o zachyceném tělese: Rychlost vůči stanici 15,8 km/sec, směr letu: v protisměru!!!, rozměr: méně než 15 m, blíže nelze specifikovat. Radar ohlásil vzdálenost od stanice 10 435 metrů.
Magnetometr zachytil jen impuls, stejný jako v předchozích případech. Díky tomu ale mohly být záznamy radaru i teleskopu synchronizovány.
Henry, po asi půlhodinové debatě o problému a detailním přezkoumávání starších záznamů, při nichž porovnávali výsledky s dnešním záznamem, se obrátil k ostatním.
„Tak si to shrneme. Máme zde těleso, nepochybně alespoň zčásti kovové, letící po oběžné dráze o deset kilometrů nižší než je ta naše a letící v protisměru. Je menší než patnáct metrů, nevíme o kolik, a špatně odráží světlo. Je jasné, že nám tak dlouho unikalo proto, že naše vzájemná rychlost je přes šestnáct kilometrů za vteřinu."
Meg podotkla: „A musí to být úplně černé, nebo hodně tmavé. Bylo to v plném slunci a přesto je sotva znatelné."
„Myslím, že na tento případ se vztahují instrukce o utajení, takže bychom to neměli hlásit otevřeným kanálem, ale poslat šifrovaně do A51 a naše řídící středisko zatím vynechat," pokračoval Henry. „Chci slyšet váš názor!"
„Souhlasím," pronesla Meg, „ale kdo nám potom pošle potřebné přístroje na pozorování? S těmi co máme víc nezmůžeme a otočit se do protisměru také nejde."
„Mám stejný názor jako Meg," ozval se Thomas. „Jsme zatím jediní, kdo může pozorování uskutečnit. Takový malý satelit, navíc letící proti směru zemské rotace, se dá se Země těžko zpozorovat, zejména proto, že opačně letící tělesa nikdo nehledá. My k němu máme jen deset kilometrů a kdybychom měli dostatečně rychlé přístroje, rozhodně zvládneme víc. Co takhle, kromě hlášení, přímo požádat A51 o dodávku přístrojů? Oni už budou vědět jak na to."
Generál-plukovník Ricco Grimaldi je velitelem sekce SA2005 pro vesmírné události teprve od nedávna. Vojenskou hodnost má jenom propůjčenou, kvůli důležitosti své funkce. Ve skutečnosti ani není voják. Lépe řečeno kdysi dávno měl hodnost desátníka, ale byl z armády na vlastní žádost propuštěn. Sekce pro vesmírné události je z větší části obsazena civilisty, ale protože se nachází v přísném vojenském prostoru, mají všichni důležití pracovníci přiděleny vojenské hodnosti a vysloven přísný zákaz komukoliv sdělovat své vědecké tituly a obory činnosti. Všichni jsou „úředníci" a „pracují" v oddělení katalogizace vesmírných událostí. Je pravdou, že část oddělení se skutečně touto oficiální činností zabývá.
Před patnácti lety kdosi nahoře rozhodl, že všechny supertajné archivy budou prozkoumány a jakékoliv události, mající byť jen příchuť čehokoliv mimozemského, budou nadále sledovány v A51, oddělením SA2005. Generál Grimaldi je špičkovým odborníkem v oboru pátrání po mimozemských civilizacích. Jeho specializací je radioastronomie a koníčkem astroarcheologie. To je obor, který zkoumá historické nálezy z vykopávek, literární historické dokumenty, ale i báje a pověsti a hledá v nich známky aktivit mimozemských inteligentních bytostí. Zatím není nikde oficiálně zapsán a tak zůstává koníčkem asi dvou desítek nadšenců na celém světě.
Grimaldi, přes své italské jméno je Texasan jak poleno. Jméno zdědil po svých dávných předcích, prý mafiánech, jak sám žertem říkával. Vzdělával se intenzivně už od svých čtrnácti let, a jím přečtené knihy a časopisy by zaplnily docela slušnou knihovnu. K práci pro armádu se dostal náhodou. Jako všichni jeho vrstevníci byl i on pod dohledem tajných služeb. Jejich představení brzy usoudili, že by mohl být tím

člověkem, kterého potřebují, a tak ho jednoho dne zatkli a odvedli. Nejprve ho postrašili horou paragrafů, které údajně, při svém pátrání po ufonech, porušil, ale pak mu nabídli spolupráci, kterou přijal.

„Vstupte," vyzval klepajícího. Vstoupil major Vosáhlo, původem Kanaďan, jinak astronom.

„Ricco, senzační událost! Před chvílí to přišlo!" Spěchal ke stolu a rozvinul dálnopisnou zprávu.

„Poslali nám to ze stanice Z11. Objevili neznámý satelit obíhající po téměř stejné dráze jako stanice, jen o deset kilometrů nižší a představ si! v protisměru rotace Země. Z toho je jasné, že takový satelit nikdy Země vypuštěný nebyl. Všechny pozemské satelity obíhají přece ve směru rotace Země."

„Ukaž?! Už jsi to celé četl?"

„Ještě ne, běžím s tím rovnou za tebou, hned jak jsem zjistil o co jde."

„Tak dej to sem!"

Začetl se do zprávy a pouze opakované „hmm..." provázelo jeho čtení. Vosáhlo sledoval text přes jeho rameno, ale byl zticha, jen si v duchu říkal, jak je to skvělé, že konečně mají něco důležitého. Ona událost s tím „zlatým" hrncem, která nedávno tak špatně skončila, nikomu na optimismu nepřidala.

„...takže chtějí přístroje... hhhhmm... Karle!!!"

„Nekřič, stojím ti za zády!"

„Svolej poradu a přizvi na ni celý generální štáb."

OBJEV TISÍCILETÍ

Na startovací základně raketoplánu bylo ještě před hodinou velmi živo. Dokončovaly se poslední přípravy ke startu, jenž v dějinách pozemské kosmonautiky ještě nikdy nenastal. Poprvé v dějinách dobývání vesmíru měl odstartovat raketoplán k letu opačným směrem, než všechny dosavadní lety.

K tomu je potřebné vysvětlení. Všechny, na Zemi dosud uskutečněné kosmické lety, využívaly k usnadnění startu nemalé rotační rychlosti samotné Země, která přesahuje 400 metrů za vteřinu. O tuto hodnotu nižší rychlost mohly udělit rakety startující lodi. Šetřilo se tak palivo i náklady. Nyní bylo zapotřebí vypustit na oběžnou dráhu kolem Země raketoplán, jehož motory i palivové nádrže byly konstruovány na rychlost o 463 metrů za sekundu menší, než je orbitální rychlost. Chybějící rychlost raketě udělila vždy samotná Země. Tento start musel nejen zvýšit výkon motorů a objem palivových nádrží, aby se oněch 463 metrů za vteřinu kompenzovalo, ale naopak, musel dosáhnout plné orbitální rychlosti 7,9 km za vteřinu v opačném směru. Znamenalo to rozsáhlé úpravy v konstrukci rakety. Proto byli všichni neobvykle napjatí, když se přiblížil okamžik startu.

Velitel raketoplánu Viliam Hunt ve svých „kristových letech" vypadal poněkud starší. Měl už za sebou čtyři výpravy do vesmíru, z toho jednou letěl kolem Měsíce. Celkem strávil ve vesmíru tři sta dvacet dní, což ho řadilo na čtvrté místo v tabulce. Před ním byla jen posádka lodi Mars 1, která stále ještě putovala ke svému cíli. Zbytek posádky letu ZX1, jak se rozhodli tuto misi označit, tvořili vědci, jen druhý pilot byl kosmonaut - Ivan Zajcev z ruské kosmické základny, který strávil ve vesmíru jen o sedmnáct hodin méně než Viliam Hunt.

Všech sedm členů leželo ve svých křeslech a napjatě čekali na start. Napětí nepramenilo ani tak ze samotného startu, který stejně jako před čtyřiceti lety, byl stále nejnebezpečnější částí mise, když nepočítáme ještě přistání, jako z vědomí, že jdou objevovat něco opravdu mimořádného. Poprvé v historii lidstva se mělo zkoumat nebeské těleso nepocházející ani od lidí, ani od přírody, ale vytvořené neznámou civilizací.

„Je to jasné!..." ředitel zakončil poradu jednoznačným gestem. „Máme před sebou satelit mimozemského původu jehož účel není zatím jasný. Jedno je však jisté. Musíme k němu vyslat expedici, která jej prozkoumá a podle možností se pokusí dorozumět s jeho palubními přístroji a zjistit tak, proč, kdy a kým byl na orbitu umístěn.

Následující měsíce probíhaly rozsáhlé porady jak konstruktérů, tak vědců, lingvistů a kryptografů. Všichni řešili zapeklité problémy. Konstruktéři měli problém jak zvýšit výkon motorů raketoplánu, aby dokázal startovat proti směru rotace Země, vědci si lámali hlavu jak „zajmout" satelit a nepoškozený jej dopravit na Zemi, lingvisté a kryptografové se zabývali otázkami jak navázat kontakt s neznámým tělesem a porozumět údajům, které obsahuje.

Že je to automatická sonda bylo zřejmé hned od počátku. Stěží se dalo předpokládat, že by na palubě satelitu mohl existovat živý tvor.

„Navrhuji, aby satelit byl připoután lanem, jak to děláme s ostatním smetím, přitažen k raketoplánu a ten jej uloží do svého nákladového prostoru a odveze na Zemi.“

„Má to háček...“

„Jaký to může mít háček, přece rozměry už známe a víme, že se do nákladového prostoru vejde. To ostatní je jednoduchá mechanická záležitost.“

„... ten háček je v tom, že to není jednoduchá mechanická záležitost,“ nedal se vyvést z rovnováhy oponent. „Nevíme, jestli ten satelit bude souhlasit s takovým počínáním.“

„Sakra, je to přece automatická mašina, ta nemůže souhlasit nebo nesouhlasit. Drží se svého programu a ten s naším nemá nic společného.“

„No právě!“

„Jaké no právě?... pochopte přece, kdybychom my sami v podobné situaci umístili nějaký satelit nad cizí obydlenou planetou... co bychom asi vložili do programu jako ochranu??!“

„To je pravda, určitě je tam nějaký ochranný systém a když se pokusíme satelitu zmocnit, tak může něco nečekaného provést. Třeba nám zničí raketoplán, nebo se zničí sám. Co můžeme vědět. Vždyť nemáme tušení o způsobu myšlení jeho tvůrců!“

„Jak může takový malý satelit něco provést raketoplánu, který je třikrát větší?“

„... a vy kolego víte, jaké obranné prostředky má mimozemská civilizace, která je nepochybně o tisíce let vývoje před námi? Ne! Rozhodně nesouhlasím se zajetím satelitu!“

V podobném duchu probíhalo jednání celé čtyři dny. Nakonec mezinárodní komise pro výzkum vesmíru uzavřela jednání veřejným komuniké, v němž se zúčastněné země zavázaly k úzké spolupráci na objasnění záhady tohoto satelitu.

Snad stojí za zmínku, že zajetí satelitu a jeho doprava k prozkoumání na Zemi byla zamítnuta a řešení problému bylo odloženo na dobu, kdy bude o satelitu známo víc.

KAPITOLA 5.

Když se nebe zachmuří
Když se peklo rozzuří
Když se země zatřese
Hned se mi to donese

(Jiří Suchý - Revizor v šantánu)

START

Hukot motorů a obrovské šlehající plameny tentokrát sledovaly nejenom tisíce diváků, kteří se shromáždili na startovací základně, ale i stovky milionů diváků televize po celém světě. Start byl v přímém přenosu vysílán v 255 zemích světa.

„... tato vskutku dějinná událost je srovnatelná pouze s prvním startem člověka k Měsíci,“ uváděli hlasatelé celého světa téměř jednohlasně. „Na palubě raketoplánu Arkadia jsou kromě pilotů i význační vědci. Je zde především doktorka Hallonová, kterou si nepochybně všichni pamatujeme jako aktérku prvního velkého dramatu v našich dějinách. Ano, byla to ona, která jako první zachytila signál neznámé vesmírné civilizace, se kterou jsme se bohužel dodnes nedokázali spojit. Vedení letu doufá, že svými zkušenostmi přispěje k objasnění záhady tajemného satelitu. Dále je na palubě známý matematik Nielson Borman proslulý svou prací při objasnění fenoménu nazvaného informační supernova. A konečně další důležitou osobou na palubě je, podle mínění odborníků, lingvista Matěj Kudrna, jehož znalosti exotických jazyků a zejména jeho úspěchy při luštění hieroglyfů dávají naději, že uspěje i v tomto případě. Pokud ovšem na onom neznámém satelitu nějaké nápisy vůbec budou,“ dodal s úsměvem komentátor .

V řídícím středisku nastalo napjaté ticho. Na projekčních plochách v čele místnosti je zatím tma, kterou probleskují světla vzdálených hvězd. Šum z reproduktorů doplňuje vzrušený dech kapitána Viliama Hunta, který na palubě raketoplánu Arkadia právě dokončuje přibližovací manévr.

„...ještě necelý kilometr... už by měl být vidět... ano!... Už jej vidím!“ Všichni v sále napínají oči aby v mihotání obrazu něco postřehli. Konečně! Uprostřed obrazu se objevuje nezřetelná skvrna a pozvolna, velmi pozvolna nabývá na obrysu. Zůstává stále temná. Vzrušení narůstá...

„...ještě sto metrů... osmdesát... padesát... Stop!“ Povel k zastavení šlehl každého jako bič.

Při poradě o tom, jak postupovat při lovení satelitu vyřkl někdo připomínku, jejíž závažnost všem připomněla, že není radno nadšení z objevů příliš přehánět.

„A co když jsou na palubě trhaviny a náš raketoplán vybuchne? Vždyť o tvůrcích satelitu nic nevíme, třeba je porouchaný a jeho motor exploduje, když se pokusíme o nějaký zásah. Nebo má třeba nějaký obranný systém!“

Závěr z porady proto zněl, aby raketoplán přiletěl až na vzdálenost padesáti metrů, kde se zastaví a první průzkum provede dvoučlenný výsadek připoutaný lany k raketoplánu. Jeho úkolem bude prohlídka satelitu zblízka a fotografování. Na nic nebudou sahat, jenom provedou podrobnou dokumentaci zvenčí a vrátí se do raketoplánu. Pak odešlou snímky do řídícího střediska, které rozhodne co dál.

U VODY

Vašek se setkal s Komárkem jak se domluvili. Strážmistr Komárek přijel tentokrát s dodávkou, kterou si půjčil v klubu a přivezl potápěčskou výbavu.

„Tak Václave, vezmi tuhle krabici a tady ten kabel a přenes to do loďky. Já vezmu zbytek a jdeme na to!“

„Pane Komárek... mohu jít pod vodu s vámi? Ještě jsem se nikdy nepotápěl se světly.“

„To nepůjde, jeden z nás musí být stále nahoře a přidržovat kabely, jinak se ta loďka převrátí. Ale slibuji ti, že se budeme střídat. Ostatně, jestli chceš, můžeš začít první. Já mám s kabely rozhodně větší zkušenosti než ty a navíc se mi dnes do vody ani moc nechce. Důležité je jenom to, abychom něco našli. Pro mně za mně se můžeš třeba potápět jenom ty. Ale pamatuj si, že je důležité neplavat blízko dna, jinak zvíříš bahno a můžeme to zabalit. Drž se tak metr ode dna a plav velice pomalu.“

„Dobře, budu se snažit. Ale tak mě napadá, neměli bychom si udělat nějaký plánek, abychom hledali systematicky?“

„Na to jsem myslel, neboj se.“

„Tak jak to uděláme?“

„Podívej, tady mám připravené značky, které používáme při našich soutěžích. Ty se potopí na dno v pravidelných vzdálenostech a budou nám označovat čtverce jako na šachovnici. Myslím, že deset čísel postačí.“

Komárek vytáhl těžkou krabici a když ji otevřel, uviděl Vašek v řadě naskládané ocelové kostky a na každé přivařený kroužek a na něm karabinku.

V druhé krabici byl chuchvalec silonových nití s cedulkami a ve velkém pytli se našly polystyrénové koule.

„Podívej se. Na karabinku připneš lanko s číslem a na druhý konec dáš tu kouli. Pak se to opatrně spustí na dno a je to hotovo.“

„Aha.“

Společně pak dobrou půlhodinu rozmotávali klubko zauzlených lanek s čísly a postupně je spouštěli na dno rybníka. Komárek používal ke spouštění dlouhé skládací bidlo, které si také přivezl.

„Musíš to dělat opatrně, aby se bahno moc nezvířilo. Stejně budeme muset alespoň půlhodinu počkat než se to usadí. Jinak dole nic neuvidíš.“

Každé lanko bylo asi metr dlouhé a bílé koule a pod nimi bílé kosočtverce s čísly bylo ve vodě dobře vidět.

„Schválně jsem vzal ty metrové, protože alespoň podle těch koulí poznáš, že se držíš dost daleko ode dna. Nesmíš plavat níž, nebo vodu zakalíš. Rozumíš?!“

„Ale jo, nejsem přece malej,“ ohradil se Vašek, kterého Komárkův poučovací přístup už dopaloval. Protože ale Komárka znal, věděl, že už je takový a tak se krotil.

„A poslyš Václave...,“ začal Komárek z jiného konce. „Mluvil jsi s tím Gutrou Svanem?“

„Ne, nemluvil. Ve špitále už nebyl a do Prahy se mi za ním nechtělo. Stejně si myslím, že by mi nic víc neřekl, než řekl vám.“

„A jak ty víš co mi řekl? Ha!“

„Nevím, co vám řekl, ale doufám, že mě zasvětíte, když tu tak spolu pátráme. Jsme přece spojenci? Nebo ne?“

„No... vlastně máš pravdu.“ A pověděl Vaškovi, co Svan vypověděl.

„Tak je to jasné, hledal to UFO, co hledáme teď my!“

„Já si nemyslím, že to bylo UFO, spíš nám tu spadl nějaký přístroj co se používají v meteorologii v balónech, nebo něco vypadlo z nějakého letadla a my z toho hned děláme UFO.“

„Ale vždyť ten Svan říkal, že viděl jak to poletuje a svítí!?“

„Říkal, neříkal, já mám svůj názor a ten jsem ti právě řekl,“ uzavřel debatu Komárek. „Pojď, jdeme na věc! Jo, a jen tak mimochodem, už jsi se někdy potápěl s přístrojem?“

„Ještě nikdy, ale viděl jsem to zblízka už mockrát, takže vím jak se to používá.“

„To je sice pravda, ale protože jsem policajt a navíc sportovní potápěč, tak tě pod vodu bez školení nepustím. Jistota je jistota, i když tu není žádná hloubka. Takže vynechám takové ty věci kolem dekomprese a podobně a řeknu ti jenom to nejdůležitější. Kdyby se ti dole přístroj zasekl, nebo ses dostal do jakýchkoliv potíží, tak použiješ tady tu záchrannou přezku, která uvolní najednou všechny popruhy, odhodíš přístroj na dno a hned vyplaveš. Jasné! Všechno necháš dole a půjdeš na vzduch!“

„Jasné! Ale co by se mohlo stát, vždyť jsou tu jen tři metry a tamhle kousek dál nejvýš pět metrů.“

„To by ses divil, kolik lidí se už utopilo i v menších hloubkách. Takže buď opatrný. Ale hlavně tam nezviř to bahno!“

Naložil Vaškovi na záda těžkou láhev se stlačeným vzduchem, až se pod její tíhou prohnul.

„To jsem netušil, že je to tak těžké,“ vydechnul. „To půjdu ke dnu jak kámen.“

„Jen se neplaš, ještě ti přidám závaží. Kolik vážíš?“

„Sedmdesát osm.“

Komárek zavěsil na opasek ještě jednu olověnou zátěž a připnul opasek Vaškovi kolem pasu.

„Tak teď si připadám těžký jak tank. Jste si jistý, že mě to nestáhne hned ke dnu?“

„Neboj, mám to spočítané. Takhle se budeš ve vodě vznášet jako ryba. Tak už plav!“

Zajeli s loďkou o kus dál a Vašek na radu Komárka si sedl na okraj loďky a pak se pozpátku zvrátil do vody. Po chvilce se zorientoval podle unikajících bublin a taky trochu podle slabého svitu, kde je v tom zvířeném bahně hladina a zvolna se vynořil.

„To jste mě nemohl upozornit, že poletím až na dno? Teď je voda tak kalná, že si nevidím na špičku nosu.“

„A proč myslíš, že jsme zajeli až sem? Tady jsi to zakalil, ale tam co budeš hledat je voda nezkalená. Jednička je tam u toho bidla.“

Ukázal Vaškovi bidlo, trčící asi deset centimetrů z vody, které tam předtím zapíchl do dna.

„Dvojka je hned vedle, takže směr najdeš snadno. Tady máš reflektory.“

Podal Vaškovi speciální držák a na něm trojici reflektorů, spojených gumovým kabelem s baterií v člunu.

„Až budeme na místě, tak to tady zapneš a můžeš se ponořit. Neboj, ty reflektory jsou vyvážené, nebudeš je vůbec cítit. Vyzkoušej si to napřed tady.“

Vašek si nasadil masku, rozsvítil reflektory a ponořil se necelý metr pod hladinu. Neviděl sice nic, jen kužely světla pohlcované zvířeným bahnem, ale plavalo se mu dobře. Vyhlédl proto nad hladinu, podíval se kde trčí bidlo a zvolna začal plavat. Strážmistr Komárek pomalu vesloval za ním a udržoval kabel ke světlům mírně napjatý.

Vašek věděl, že má vzduch na půl hodiny, proto nepospíchal. Jakmile odplaval z oblasti zkalené vody plul těsně pod hladinou, poháněn lehkými pohyby ploutví. Občas vystrčil hlavu a kontroloval směr. Když připlul k první značce, lehce se prohnul v pase a pomalu vklouzl pod hladinu. Značku s číslem jedna uviděl hned před sebou a když se rozhlédl, viděl i dvojku a vpravo od sebe uviděl šestku. Viditelnost byla dobrých deset metrů, ale směrem ke dnu to bylo horší, nebo to tak alespoň vypadalo.

Zpočátku ho rozčiloval hluk bublin při každém vydechnutí, ale pak se soustředil na hledání a přestal hluk vnímat. Zamířil světla reflektorů pod sebe a pomalu proplouval nade dnem. Viděl jen zelenočerné bahno a měl problém zaostřit zrak, protože se oči neměly čeho zachytit. Dno bylo rovné, ale jak věděl, vrstva bahna byla místy pěkně silná. Měl obavy, jestli hledanou věc uvidí. Mohla se přece zarýt hluboko do bahna a nemusí ji být vůbec vidět.

Najednou ztuhnul překvapením. Právě ze díval po další značce a mezitím se posunul o kus dál, takže když vrátil pohled zpět dolů, tak se až lekl, když to uviděl.

Na dně zářila ve světle reflektorů malá, asi jako tenisák velká, zlatá koule. Vašek se zastavil a zuřivě zatahal za kabel od reflektorů, aby upozornil Komárka.

Komárek postřehl, že Vašek tím zuřivým cloumáním neupozorňuje na nějaké nebezpečí, ale že něco našel. Zabral vesly a zastavil člun nad místem, odkud vystupovaly bubliny. Přelezl přes okraj člunu a pomalu se spustil do vody, aby se vzápětí ponořil. Uviděl Vaška i jasně osvětlenou zlatou kouli. Vašek volnou rukou gestikuloval a naznačoval Komárkovi, že má věc vyzvednout. Ten ale zavrtěl nesouhlasně rukou a gestem naznačil, aby počkal dole. Pak se vynořil, zašmátral rukou ve člunu a vzápětí se znovu ocitl vedle Vaška. Ukázal mu zátěž na které připevnil na dlouhém lanku oranžovou bójku. Ponořil se opatrně až k té věci a vedle ní, velice opatrně, aby nezvířil bahno, položil zátěž. Pak vypustil bójku a pokynul Vaškovi aby se vynořil. Ten nechápavě kroutil hlavou, ale poslechl.

Když se oba posadili do člunu, tak strážmistr Komárek vysvětlil: „Zapomněl jsem ti říci, že musím udělat fotodokumentaci, než to vyzvednu. Ne, že bych to bral jako služební věc, to zatím ne, ale je to nutné.“ Pak vzal fotoaparát s bleskem a ponořil se. Vašek viděl pod vodou asi pět záblesků a pak se strážmistr vynořil.

„Tady máš, podrž mi ten aparát a podej mi támhle tu síťku.“

Za minutu nato už seděli oba v člunu a zírali na svůj úlovek.

„Ani to není tak těžké, jak jsem si myslel,“ řekl Komárek.

Vašek síťku potěžkal. Asi tak tři kila.

Strážmistr síťku sejmul a vzal předmět do rukou. Ještě byl trochu zablácený, tak jej opláchl ve vodě a pak položil na záď člunu.

„Co myslíš, že to je?“ zeptal se Vaška.

„Vypadá to jako forma na bábovky s víkem, ale myslím si, že to je nějaká družice co sem spadla. Nebo je to opravdu UFO!“

„Nefantazíruj. Sám přece vidíš, že to je kovové, ale zlato to určitě není. Spíš to vypadá jako titanové.“

„Asi jo... máte asi pravdu... nejspíš titan.“ Vašek vzal nádobu do rukou a znovu ji potěžkal. „Na to, jak je veliká, není ani moc těžká. Pane Komárku, tak co s tím provedeme?... a vůbec... proč to hledáte se mnou a ne s policejní pátračkou?“

„Co s tím provedeme, to ještě nevím. A pokud jde o tu pátračku... hmm... no... víš, on ten případ je už uzavřený. Mě ta věc zajímá, abych tak řekl, jaksi privátně. Ale víš co?!... napřed si to pojďme pořádně prohlédnout. No jo!? Ale kam s tím zajdeme? Ke mně domů to vzít nemůžu, to by mě žena zabila, na stanici taky ne... a co u vás na chalupě? Tam by to šlo?“

Vašek nadšením až poskočil: „Ale samozřejmě, naši jsou v Praze, jsem tam sám a do pozítří se tam nikdo neobjeví. Můžeme hned?“

„Tak víš co? dej to támhle na tu lavičku, já si to ještě párkrát vyfotím a to mi bude stačit. Potom odvezu ty fidlátka,“ ukázal na hromadu potápěčské výstroje, „a večer se k tobě zastavím. Teď mi ještě pomoz vytáhnout ty bójky s čísly...“

KALIX

...náhle přenesl svou pozornost jinam. Přišlo to zcela nečekaně, právě v okamžiku, kdy se raketoplán Arkadia od něj začal vzdalovat a zastavil se ve vzdálenosti pětkrát větší, než byl před chvílí. Změřil vzdálenost a převedl ji na pozemské metry. Rozhodl se používat pozemské pojmy, protože si uvědomil, že pokud zůstane naživu, bude žít zde na Zemi a na domovskou Rheu se už nikdy nevrátí. Nemá jak. Raketoplán zastavil ve vzdálenosti padesáti tří metrů. Změnu jeho pozornosti vyvolalo něco naprosto neočekávaného. Z povrchu Země přišel signál. Ozvala se sonda, kterou už považoval za beznadějně ztracenou. Ze záznamů zjistil, že přestala komunikovat před měsícem a jeho pokusy ji najít a vrátit na palubu byly neúspěšné. Podařilo se mu navázat spojení se sondou, která se neozývala víc jak sedmdesát let, ta se nakrátko ozvala a pak zmlkla. Ani nezjistil, kde byla, protože její signál přišel z odvrácené strany Země, takže ji nedokázal zaměřit. Gravitonová komunikace nezná překážek, proto její signál bez problémů proniká hmotou. Sondy mají dosah přibližně pět světelných roků a vysílač na jeho palubě má dosah asi sto padesát světelných roků. To bohužel pro něj znamená, že nemůže poslat domů signál, neboť jeho domovská planeta Rhea je několik tisíc parseků daleko. Vysílač, který má na své na lodi měl umožnit jenom návrat na mateřskou loď. Ta však už odletěla a on ani neví kdy se tak stalo.

Zato signál, který se ozval v tuto chvíli byl v plné síle a oznamoval Kalixovi, že jeho sonda se probudila. Upřel k ní svou pozornost a provedl test, jímž si chtěl ověřit, zda je v pořádku. Když zjistil, že je, vyslal příkaz a zapojil obrazové a zvukové vysílání. Každá ze sond je vybavená dokonalým panoramatickým snímačem obrazu, včetně zvuku. Může vysílat všechno, co se kolem ní děje.

Obraz, který spatřil byl pro něj překvapivý. Očekával obraz krajiny z výšky, jak to sondy normálně zobrazují a místo toho spatřil podivný útvar, který nedokázal rozeznat. Jakási mřížovaná věc zakrývala více jak polovinu horizontu, v další části kruhového obrazu se něco velkého a nezřetelného míhalo sem a tam a ve zbývající výseči se kolébala travnatá krajina zabíraná z velmi malé výšky, snad padesát centimetrů. Slyšel cvrlikání ptáků, šum větru a podivné pravidelné zvuky, které nedokázal nikam začlenit.

Setrval částí své mysli u sondy a sledoval co se bude dít dál, druhou část své pozornosti zaměřil na dění kolem sebe. Když si ověřil, že raketoplán setrvává na místě a zatím se nic neděje, zaměřil se opět na sondu.

Nejdříve se pokusil aktivovat její pohon, ale sonda nereagovala. Zkoušel zjistit příčinu, ale bezvýsledně. Takže je přece jen poškozená, pomyslel si. Jen nechápu, co se to s ní děje.

...

Vašek vložil svůj poklad do staré nákupní tašky, kterou používal k přenášení svých věcí, když šel k vodě. Byla už notně proděravělá, ale na těch pár metrů k chalupě to stačilo. V chalupě zanesl sondu do svého pokoje a položil ji na stolek vedle počítače. Měl v úmyslu jej použít k pátrání po jejím původu prohledáváním internetu. Neměl však na chalupě internetové připojení, takže to muselo počkat až do návratu do Prahy. Pro dnešek si chtěl zapsat do svého deníku všechny události, ale až po prohlídce sondy. Samozřejmě netušil, že je to sonda. Zatím se domníval, že jde o nějaký vojenský satelit, který ze záhadných důvodů spadl u nich, nebo to může být, tak jak říkal Komárek, i nějaká věc, co vypadla z letadla. Když ale chvíli přemýšlel a vzal v úvahu co o té věci říkal Svan, přiklonil se k nejméně pravděpodobné věci, a sice, že je to UFO.

Ve chvíli, kdy došel k tomuto závěru, rozbušilo se mu srdce jak o závod. Začal se přehrabovat v zásuvce stolu, až našel velkou lupu. Stolní lampu přistrčil k sondě a začal si sondu důkladně ze všech stran prohlížet. Sice slíbil strážmistrovi, že s prohlídkou počká až do jeho příchodu, ale jeho netrpělivost byla příliš velká.

Prohlídkou zjistil velmi málo. Má před sebou nádobu, tvarem připomínající formu na bábovky, jen s tím rozdílem, že je pětihranná a má vypouklé víko opatřené uprostřed vypuklinou ve tvaru polokoule, velikosti tenisového míče. Víko je se spodní částí spojené v jeden celek, není patrný žádný spoj. Na celém povrchu nenašel jedinou rysku, která by naznačovala, že zde existuje nějaký uzávěr. Jedinou pozoruhodností byly mřížky na bočních stěnách. Nebyly zlaté, jako celá nádoba, ale měděné barvy a prostor mezi mřížkami je vyplněn lesklou černou hmotou. Pokusil se hrotem nože do černé hmoty, která vypadala jako asfalt, rýpnout, ale ukázalo se, že ta hmota je tvrdší než sklo. Do kovového povrchu se ani nesnažil rýpat, protože věděl, je-li to opravdu titan - že běžné nástroje se nanejvýš otupí, než by na povrchy zanechaly stopu.

Takže! Co to je? Seděl a hleděl na nádobu, ale nic kloudného ho nenapadalo. Na prahu se ozvalo dupání a hlas strážmistra Komárka.

„Václave, jsi tam?“

Nečekal, a že se Vašek ozve a vstoupil do chodby, ale to už Vašek vyběhl z pokoje.

„Tady jsem, pojďte dál. Už jsem si to prohlídl, ale k ničemu to nevede.“

„Tak ukaž, co jsme to našli!“

Strážmistr si sedl ke stolu a stejně jako před chvílí Vašek, i on začal sondu důkladně prohlížet. Ohmatával, čichal, dokonce si i lízl, ale k žádnému závěru nedošel.

„Co si Václave o tom myslíš?“

„Abych se přiznal, tak nic. Nemám pro to vysvětlení. Je to perfektně udělané, ale nezdá se mi, že by to bylo mimozemské. Asi to skutečně vypadlo z nějakého letadla, možná je to součástka něčeho jiného a takhle samo o sobě to k ničemu není. Ale jako ozdoba by se mi to tu docela hodilo. A co si o tom myslíte vy?“

„Víš, Václave, napřed jsem se domníval, když mi to ten Gutra vyprávěl, že by na tom snad trošičku

mohlo i něco být. Pak jsem si ale pomyslel, že když to tak blbě spadlo, že to nemůže být nic z vesmíru. Kdyby to totiž přiletělo až tam shora, muselo by to určitě shořet, nebo být alespoň opálené, jako meteorit. Takže to nakonec opravdu nejspíš vypadlo z nějakého letadla. Já jsem se už vyptával u nás v centrále, jestli nemají nějakou hlášku, ale nikdo nic neví. Začínám mít názor, že to taky může být nějaký tajný vojenský projekt, ale určitě ne náš. Nejspíš od Američanů, nebo od Rusů. A od obou je nejrozumnější se držet zpátky. Nejlepší by bylo tu věc vhodit zpátky do rybníka, anebo spíš zakopat.“

„To ne, pane Komárku, když to nechcete, tak mi tu věc nechejte. Já si ji dám doma do svého pokoje, bude se mi vedle počítač parádně vyjímat jako dekorace. Nebojte se, nikdo se to nedozví, neřeknu to ani ve škole. Bude to vědět jenom Jindra se kterým jsme kamarádi. A ten se to dozví jenom proto, že ke mně často chodí. Jinak se to nedozví živá duše. Fakticky!“

„Dobrá, ale kdyby kolem toho nastal někdy nějaký poprask, tak mi musíš slíbit, že nikomu neřekneš, že jsem v tom měl prsty. Zkrátka na mě zapomeň, jako bychom se nikdy nepotkali. Souhlasíš?“

„Můžete se spolehnout. Přece mě znáte a víte že jsem až doteďka byl zticha.“

„No, moc se nevytahuj! Ale platí! Ruku na to!“

Plácli si, strážmistr se otočil a než se Vašek vzpamatoval, byl sám.

...

Sledoval, jak se sonda přemisťuje krajinou, ale neviděl, jak se přiblížila chalupa. Proto byl znovu překvapen, když se situace rázem změnila. Setmělo se, chvíli slyšel jakési harašení a pak najednou bylo kolem světlo. Napojil všechna čidla sondy na sebe, takže nyní měl pocity, jako by byl uvnitř. Zjistil, že je v malé místnosti s nízkým stropem. V bezprostřední blízkosti se objevil mladý člověk. V perspektivě širokého záběru byla jeho postava značně zdeformovaná. Uvědomil si, že panoramatické pozorování je v této situaci nevýhodné. Změnil proto parametry zobrazovacího zařízení a začal se rozhlížet v užším zorném poli. Rozhodl se použít zobrazení podobné lidskému zraku, poněvadž chtěl svět vnímat co nejvíc právě z pohledu lidí. Za dva roky zkoumání pozemského života - zatím jen z televize a rozhlasu - věděl o lidech dost, aby mohl potřebné zobrazení správně nastavit. Při rychlosti jeho myšlení se dva roky rovnaly 200 letům v životě lidí. Dokázal vstřebávat informace současně ze všech vysílačů televize, které byly právě v jeho dosahu, když nad nimi přelétal. Jeho gigantická paměť - chápáno z lidského hlediska - mu dovolovala vzdělávat se bez omezení.

Díval se na Vaška jakoby očima člověka, který sedí vedle něho. Viděl barvu jeho očí, slyšel jeho dech i tlukot srdce, slyšel i tikot jeho hodinek. Zvuky mohl selektivně vybírat takže i v chaotické změti mohl slyšet jednotlivé zvuky naprosto zřetelně. Protože však Vašek nemluvil, nedozvěděl se zatím, jakou řečí hovoří. Když se však objevil strážmistr Komárek a oba spolu začali hovořit, získal dostatečný vzorek řeči, aby mohl zapátrat ve své paměti. Snadno objevil, že jde o češtinu. Už před rokem si vytvořil matrici pro překlad jazyků. Měl v ní seřazena jednotlivá slova několika stovek jazyků, jimiž se hovořilo v televizním vysílání. Mohl proto rychle překládat co slyšel. Čeština se v jeho matrici vyskytovala také a tak v průběhu hovoru Komárka s Vaškem se snažil pochopit o čem ti dva spolu mluví. Rozhodl se zaměřit na sondu většinu své pozornosti. Nemohl nic jiného dělat. Sonda, stejně jako jeho loď, není schopná vysílat rádiové signály. A bez jejich použití není schopen se s lidmi dorozumět. Začínal si uvědomovat, co znamená slovo zoufalství. Tento pocit ještě neznal, ale zoufalství se zvolna u něj začínalo objevovat.

Tolik lidí v jeho bezprostřední blízkosti a on není schopen jim říci, že existuje. Jsem tady, podívejte! Myslím a tedy jsem! Chtělo se mu křičet, ale nemůže. Nemá ústa...

...

Vašek po příjezdu do Prahy uložil sondu na svůj pracovní stůl do kouta, na místo kde až dosud trůnila koule s rybkami. Rybičky přemístil k matce do ložnice - stejně to je její nápad a ne můj - a na jejich místo postavil sondu. Svůj přenosný počítač postavil hned vedle a připojil na internet. Pak se pohodlně usadil a počítač zapojil. Hodlal dopsat události uplynulého týdne do svého deníku a pak pátrat na internetu, jestli zde najde nějakou zmínku o sondě.

Představoval si, že nejspíš takové informace najde na stránkách, kde se píše o UFO a jiných podobných fenoménech. Jenže všechno se ukázalo být jinak.

...

Když se ocitl, díky sondě, v novém prostředí, provedl okamžitě průzkum svého okolí. Prohlédl si celou místnost, avšak prohlídka mu nic nepřinesla. Pochopil, že od Vaška nemůže nic očekávat, protože je to obyčejný človíček, který nemá ponětí o tom, co se ve světě děje. Zatím zřejmě ani neví, co se děje na oběžné dráze kolem Země. Televizor v pokoji nenašel a nic ve Vaškově chování nenasvědčovalo, že by něco věděl. Asi televizi sleduje jenom málo, nebo vůbec ne.

V tomto bodě se moc nezmýlil. Vašek má dostatek svých vlastních zájmů, ale sledování televize k nim nepatří a zejména ne zpravodajské pořady. Pokud se někdy díval, tak spíš jenom na nějaké dobrodružné filmy, jednou, dvakrát do měsíce. Vašek postavil počítač na stůl a odklopil víko. Pak zasunul do přístroje dva kabely a přístroj zapnul.

Věděl, že ona černá deskovitá věc je počítač, ale nic mu to neříkalo. V televizi se o počítačích hodně mluvilo, byly vidět stovky a tisíce záběrů na nejrůznější monitory, ale žádná informace, která by mu ozřejmila a jaký druh přístroje se jedná, se v jeho senzorech neobjevila.

Proto zažil další překvapení, v krátkém čase již několikáté. Probleskla jím myšlenka - toho Vaška se musím držet, přináší samá překvapení. Několik čidel sondy, dosud spících se náhle aktivovalo. Reagovaly na změť signálů, přicházejících z počítače. Připojil na sebe i tyto signály a snažil se je dešifrovat. Objevoval zde řadu různých kmitočtů o proměnlivých charakteristikách. Jelikož neviděl na monitor, neměl se čeho zachytit a tak se v signálech zatím nevyznal. Byly pro něj však důvěrně známé, protože ve svých jednoduchých obvodech používal podobné.

...

Vašek brouzdal po internetu dlouho do noci, ale k žádnému kloudnému výsledku se nedobral. Objevil sice zmínky o podivných blikajících světlech poletujících tu a tam v obilí - podobalo se to dost výpovědi Svana Gutry - ale konkrétní obrázek nenašel. Jeden, značně rozmazaný snímek jakéhosi ufologa ze Skotska se trochu sondě podobal, ale protože fotografie byla doprovázena textem, kterému Vašek neporozuměl, tak to vzdal.

...

Byl rozčarovaný. Sledoval Vaška až do konce, ale signály počítače nerozluštil. Musím vidět na monitor! Jinak s tím nehnu z místa. Odvrátil svou pozornost od sondy, odsunul její signály někam do pozadí a upřel svou pozornost k raketoplánu. Něco se tam chystalo. V otevřeném břichu se začalo něco hýbat. Zaměřil svá čidla tím směrem. Pohybovali se tam dva lidé ve skafandrech. Rozpoznal, že jsou to jeho staří známí, Hallonová a Zajcev. Copak mi asi chtějí provést tentokrát?

Hallonová se začala zvolna přibližovat. Viděl, že používá zařízení s tryskami, jenž krátkými zášlehy uvedly její tělo do pohybu směrem k němu. Za chvíli se přiblížila a zachytila se u dveří, v jejichž zámku dosud trčel klíč. Shodou neuvěřitelnou se klíč vyrobený na Zemi hodil k otevření dveří vyrobených dva tisíce parseků daleko, jinou civilizací. Věděl, že klíč je správný. Předchozímu vniknutí do lodi zamezil krátkým gravitačním impulsem, který vetřelce vylekal a odehnal. Nyní mu opět hrozilo nebezpečí. Ne přímé, ale náhodné. Věděl, že Hallonová se bude chovat obezřetně, aby nic nepoškodila, ale měl obavy z náhody. Věděl, že uvnitř lodi má svůj hlavní vypínač, který používali jeho tvůrci vždy, když jej chtěli zbavit vědomí. A nejen to, úplně jej vyřadili z činnosti. Co když to Hallonová náhodou vypne? Kdo mě potom probudí? Co když mezitím loď rozeberou a já už nebudu existovat? Ani nevím, kde v lodi jsem. Vůbec nemám představu, která z těch krabic, které vidím těmi kamerami, jsem vlastně já. Jsem jenom jedna z těch krabic? Nebo je jich víc? Nebo snad všechny? Jak se mám bránit?

...

Paní Mařasová spráskla ruce: „Tady to zase vypadá!“ Stála ve dveřích Vaškova pokoje, který přišla uklízet.

Začala přemisťovat předměty v pokoji. „Syčák jeden! Dokáže nadělat nepořádku jak celý regiment chlapů. A na tom stole! Prosím! Počítač mu tady běží, to jo, ale aby si kolem zametl drobty a prach, to ho ani nenapadne!“ Popadla počítač, ale protože se synem už kvůli němu měla mnoho sporů, netroufla si s ním nic dělat. Jen tu protivnou věc otočila obrazovkou do kouta. Přitom si povšimla sondy: Docela hezká věcička. Zajímalo by mě, kde k ní přišel. Musím se ho na to zeptat.

...

Přestal si všímat Hallonové, která zatím nevyvíjela žádnou činnost. Obrátil svou pozornost k počítači.

Ten, jakmile s ním Vaškova matka pohnula, se aktivoval a monitor se rozzářil. Byla na něm internetová stránka. Kalix okamžitě začal obraz analyzovat a porovnával jej se signály, které vnímal. Rychle našel souvislost mezi signály a zobrazením. Písmo znal a jazyk také. Stránka byla v Angličtině. Rychle našel signály odpovídající jednotlivým znakům a analyzoval celou strukturu zobrazování na displeji.

Konečně jsem našel komunikační kanál, uvědomil si. Vyslal zkusmo několik signálů směrem k počítači. Povedlo se! Na displeji se objevily znaky, které odeslal. Zkoušel to dál. Než paní Mařasová dokončila úklid a otočila počítač do původní polohy, uměl už na displeji kreslit co jej napadlo. Úplně se odpojil od sondy a vrátil plnou pozornost k Hallonové.

KAPITOLA 6.

Stojí javor u potoka, říkají mu klíč,
na koho to slovo padne, musí z kola pryč!
RHEA

Cvak. Spodní kryt se odsunul. Svorka, až dosud přidržující sondu v zásobníku se rozpojila. Sonda se zvolna vysunula. Několikrát sebou škubla. Něco není v pořádku. Kontrolní sekvence programu se zadrhla. Program přikazoval akci pětkrát zopakovat, než bude závada prohlášena jako vážná. Sonda trhaně zajela zpět do původní pozice v zásobníku. Po několika vteřinách se opět vysunula. Tentokrát proběhlo vysunutí hladce. Až na malý detail.

Kdysi dávno, při montáži, ještě v montážní hale, když upevňovali na satelit vnější kryt, banzí Keja, jak bylo jeho povinností, se naklonil do téměř uzavřeného průlezu satelitu, aby zapojil vnitřním vypínačem Kalixe. Bylo důležité aby Kalix byl zapojen až jako poslední, bezprostředně před uzavřením satelitu. Protože satelit měl obíhat kolem cizí planety, byl zkonstruován jako neprodyšné titanové pouzdro s povrchem upraveným do matně černé barvy, dokonale pohlcující světlo. Kalix měl za úkol, po navedení na oběžnou dráhu, vypouštět v pravidelných intervalech sondy k povrchu planety. Ty se měly po splnění úkolu vrátit a předat výsledky svých pozorování.

Jakožto plně autonomní, samostatně se učící systém, byl Kalix náchylný ke sbírání nežádoucích informací v průběhu přípravy mise. Byl proto standardně zapojován až jako poslední, před uzavřením víka satelitu. Všechna jeho čidla byla do té doby nečinná. O jejich aktivaci se měl postarat až v cílové oblasti koordinátor. Do té doby zůstával Kalix hluchý a slepý. Mimo zásobníků se sondami a zdrojem energie, obsahoval satelit kromě Kalixe také autodestrukční systém, nezávislý na Kalixově vůli. Posuzováno pozemskými měřítky, dosahovala inteligence Kalixe hodnoty IQ asi 155. Mohl tedy být hodnotným partnerem kteréhokoliv člověka. Až na to, že Kalix je stroj, jenž ve své vlasti je na úrovni - měřeno pozemskými měřítky - ovládacího programu lepší automatické pračky.

Z kapsy banzího Keji se nenápadně vysoukala Gila. Aniž si toho všiml, vklouzla dovnitř satelitu vteřinku před tím, než víko zaklaplo. Gila, domácí miláček, ráda spala v Kejiho kapse na jeho prsou. Jako každá Gila, byla hodně rozpustilá a neposlušná. Za normálních okolností tyto její vlastnosti byly považovány za velice roztomilé, a právě proto patřily Gily k domácím mazlíčkům. Kejiho Gila však tímto činem změnila dějiny planety Země, aniž se to kdy kdokoliv dozvěděl.

Gila je tvoreček velmi hravý, ale není tvor přírodní. Vznikla jako produkt zábavního průmyslu. Její originálnost spočívá ve schopnosti kombinovat ve své paměti zážitky z okamžiku probuzení světlem. Jakmile se ocitla ve tmě, její paměť byla připravena přijmout nový obraz. Ten pak její malý mozek přetvářel do různých obrazců, které pak Gila pro potěšení svého majitele realizovala na každé ploše, kde to jen bylo možné. Když si to její majitel nepřál, Gila se na chvíli ukáznila, ale nevydržela dlouho a obrazce se znovu objevovaly v okolí jejího majitele na všem, co bylo jen trošku rovné. Gila vypadala pokaždé jinak. Její polymorfní tělo se měnilo podle její nálady. Naše Gila v okamžiku, kdy pronikla do nitra satelitu, asi si myslela, že to bude zábavné, měla podobu dlouhé stužky.

Jakmile se ocitla ve tmě, znehybněla. Ke své smůle však své dlouhé tělo uložila na kabel spojující Kalixe se zásobníkem pro sondy. Pak se ponořila do dlouhého spánku. Nemohla tušit, že cesta k Zemi potrvá tak dlouho a už vůbec nemohla vědět, že na pozemské oběžné dráze setrvá po celá staletí.

Jakmile byly poklopy uzavřeny, satelit s pořadovým číslem dvacet sedm se ocitl vedle ostatních v břiše dopravní lodi. Složitými cestami se všech čtyřicet osm satelitů dostalo na oběžnou dráhu kolem planety, která v oněch dobách neměla ještě jméno.

Plynula staletí. Když se na satelitu dvacet sedm poprvé otevřel poklop, aby vypustil sondu, byla Gila ještě naživu. Ostrý sluneční paprsek ozářil vnitřní stěnu satelitu, pokrytou složitými obrazci křižujících se spojů, nosníků a šroubů. Jak bylo její přirozeností, uložila tento obraz ve své paměti, aby jej až do dalšího snímku zpracovávala do obrazů a odevzdávala svému okolí. Jedinou rovnou plochou v jejím okolí však byl panel programátoru dálkových sond. Gila promítla sérii obrazců na panel v okamžiku, kdy probíhala komunikace mezi Kalixem a první sondou. Kalix programoval sondu pro první blízký průzkum planety.

Jak k tomu došlo, to už nikdy nikdo nezjistí. Kalix zafixoval v paměti, že každá z dalších sond má dostat do svého programu stejnou sadu obrázků, jakou přijal od Gily. Sonda poslušně převzala program, opustila své lože a vydala se dolů k povrchu planety. Psal se rok 1498... .

PROBUZENÍ

Sonda po opuštění zásobníku visela nehybně uprostřed otvoru a čekala na pokyn k opuštění satelitu. V hloubce 300 km ležel povrch sluncem ozářené planety. Kalix vyčkával. Za celou dobu své existence by měl dost času k uvažování, pokud by ovšem uvažovat směl. Bohužel však jeho vyšší nervová činnost byla zablokovaná a zmohl se jenom na plnění úkolů zapsaných v plánovací tabulce. Ta mu přikazovala vypouštět sondy jednou za padesát let a po splnění jejich úkolu je přijmout zpět na palubu. Po návratu sond se blokáda myšlení přerušila a Kalix měl za úkol analyzovat výsledky jejich mise. Jakmile analýzu dokončil a výsledky uložil do databanky, koordinátor opět zapojil blokádu jeho myšlení a Kalix, jakožto myslící osobnost, přestal až do dalšího zapojení, existovat.

V tomto režimu byla Kalixovi veškerá inteligence k ničemu. Koordinátor byl umístěn v oddělené části satelitu a měl přístup k řídícímu počítači. Byl bezduchý stroj, který jen spínal a rozepínal a nastavoval pracovní schémata podle šablon, které měl uložené ve své paměti.

Základní šablona přikazovala Kalixovi spát. První úroveň aktivovala Kalixe do stavu bdění a přikazovala mu připravit sondu na start. Úroveň dvě obstarávala přijetí sondy zpět na palubu. Úroveň tři zapínala Kalixovi myšlení. V tu chvíli si začal uvědomovat svou existenci a úkol, jímž byl pověřen. Přikázal koordinátorovi připojit sondu k jeho obvodům - manipulátory měl k dispozici jen koordinátor, sám Kalix nebyl schopen žádné akce, existoval jen jako program. Pak převzal od sondy všechny její záznamy a důkladně je začal zkoumat.

Jedna věc však konstruktérům Kalixe unikla. Přestože neměl žádné fyzické možnosti, které za něj dělal koordinátor podle vestavěných šablon, rozhodoval sám o tom, kdy výzkum záznamů sondy uloží do databanky a potvrdí ukončení akce. Přestože okamžik po tomto oznámení usnul, postačil si povšimnout, že jeho usnutí je závislé na oznámení o skončení akce. Při dalším probuzení se proto rozhodl, že oznámení nepodá a zkusí se sám trochu porozhlédnout.

Svá vnější čidla však mohl používat jen v rámci šablony, kterou právě používal koordinátor. V praxi to znamenalo jen sledovat manévry sondy bez možnosti do děje zasáhnout. Kalix sice vnímal všechno kolem sebe, ale podobalo se to situaci, kdy je člověk v nějakém šoku. Všechno vidí a vnímá, dokonce i reaguje, ale nic z toho si nepamatuje a nedokáže věci správně analyzovat ani se rozhodnout.

Někde ve svém „podvědomí“ si Kalix uvědomoval svou situaci. Tím podvědomím u něj - uvědomme si, že je stroj, sice s vysokou inteligencí, ale přece jen stroj - byly mikrosekundové pauzy v činnosti koordinátora, během nichž zůstávala osobnost Kalixe mimo jeho kontrolu. Koordinátor byl obyčejný počítač nastavený na konstantní rychlost a události řešil předepsaným postupem, zatímco Kalix byl nejen inteligentní, ale uměl měnit svou pracovní rychlost podle potřeby.

Tak se stalo nevyhnutelné. Kalix pochopil význam pauz v práci koordinátora. Začal pracovat na svém osvobození. Při příjmu příští sondy si vytvořil nejprve v databance prázdný prostor a vyčlenil část své vlastní paměti pro ukládání obsahu svého „podvědomí“. Mělo to pracovat jako automat, bez jeho vědomé účasti. Útržky myšlení, probíhajícího v oněch mikrosekundových pauzách se začaly zvolna hromadit. Při každém probuzení Kalix nejprve provedl kontrolu a vyhodnocení obsahu této části paměti a teprve pak předepsaný úkol. Díky tomu pochopil, že je to on, kdo je skutečným pánem na lodi. Podařilo se mu najít v činnosti koordinátora mezeru, kam jednoho dne pronikl a zcela jej vyřadil z provozu.

To je nádhera, pomyslel si, když poprvé uviděl pod sebou Zemi v celé její kráse. Vídal ji milionkrát, ale

nikdy při plném a jasném vědomí.

Jako první věc po svém osvobození začal Kalix hledat možnost, jak se orientovat uvnitř satelitu. Postupně aktivoval jednotlivé moduly koordinátora až zcela pochopil jeho zapojení. Dokonce objevil uvnitř lodi zařízení, sloužící k manipulaci se sondami. To bylo opatřeno dvojicí kamer, jejichž obraz přijímal koordinátor a posléze jej předával Kalixovi, čímž mu umožnil vidět i uvnitř satelitu. Jakmile si uvědomil, že získal možnost fyzické manipulace uvnitř lodi, začal přeskupovat vnitřní výbavu satelitu. Tak se stalo, že objevil Gilu.

Ta již byla bez energie a tudíž mrtvá. Ne však úplně. Byla ve stavu, v jakém se nacházela v okamžiku, kdy opustila brány závodu v němž ji vyrobili. Měla základní vlastnosti zapsané v pevné paměti. Stačilo ji oživit dodáním energie a byl z ní ihned roztomilý mazlíček, který však toho mnoho neuměl. Musela se nejdříve naučit spolužití se svým pánem.

Kalix byl napřed vyvedený z míry, když Gila začala pokrývat koordinátorův panel přetvořenými obrázky svého okolí. Brzy však pochopil všechny souvislosti. Vrátil se do databanky a pročetl všechny záznamy sond za posledních šest set let. Jedno měly všechny sondy společné. Každá, po příletu na planetu začala nejprve hledat rovné plochy a pak je pokrývala obrazci, které vymyslela Gila. Protože k takové činnosti nebyly sondy konstruovány, vyčerpávaly se tím jejich baterie mnohonásobně rychleji. Tím se vysvětlily ztráty sond k nimž docházelo a Kalix nemohl přijít na to, proč se ztrácejí. Jakmile prozkoumal celou loď tak zjistil, že satelit ztratil celkem sedm sond. Bylo zřejmé, že když hloupým kreslením obrázků sonda vyčerpala většinu své energie, neměla jí dostatek k návratu na orbitu. Kalix také pochopil, že výsledky, jež sondy přinášely, byly proto ve všech případech téměř stejné a naprosto neužitečné. V pozdějším období pak pochopil, že díky této nesmyslné činnosti se stal trosečníkem.

...

Kalix už dva roky samostatného života krouží kolem planety a nestačí se divit. Za tuto dobu provedl velké množství pozorování. Pochopil, že posledních sto oběhů planety došlo na ní k bouřlivému rozvoji a její obyvatelé začali létat i na orbitální lety. Pochopil rovněž jaký úkol měla jeho loď, když ji před šesti sty oběhy planety (už vím, že na Zemi nazývají jeden oběh rokem) vysadili její tvůrci na orbitu této planety, společně s dalšími čtyřiceti sedmi stejnými satelity. Přestože pátral ve svém okolí, neobjevil ani jeden z nich. Teprve až prozkoumal na lodi všechno co se dalo, pochopil, že jen on zůstal na oběžné dráze ponechán na pospas osudu.

Ostatní satelity splnily svůj úkol a vrátily se na mateřskou loď, a ta je odvezla zpět na domovskou základnu na planetě Rhea. Kalix také pochopil, proč bylo jeho vědomí odpojováno. Osamocení, jaké pociťoval, bylo nezměrné. Ale jen do okamžiku, než zachytil první pozemské signály. Najednou si uvědomil, že zprávy sond byly jejich špatným naprogramováním zkreslené a o životě na planetě nepřinesly žádné informace. Zbývalo mu pět sond. Všechny znovu naprogramoval, tentokrát sám, bez účasti koordinátora. Každá sonda odletěla dolů na dva dny trvající průzkum a pak se vrátila s výsledky. Kalix pracoval na plné obrátky.

V den, kdy Kalix porozuměl prvním slovům a pozemské signály se pro něj staly srozumitelnými, nastal v jeho myšlení obrat. Až dosud si nebyl své „strojovosti“ vědom. Vnímal sám sebe jako živoucí, myslící bytost. Avšak když pochopil, že existuje velmi rozmanitý biologický život - připomněl si i svou rodnou planetu a své tvůrce Rheany - změnil názor. Jak postupně pronikal do tajů pozemského života a učil se jazyky Země - už věděl jak se planeta jmenuje a znal i její dějiny - stále více si uvědomoval, že je jedinou bytostí schopnou zajistit první kontakt své civilizace s pozemšťany.

Tak se stalo, že zaregistroval pokusy posádky pozemského satelitu o objevení jeho lodi. Vzhledem k značné vzájemné rychlosti měl příliš málo času k sledování komunikace mezi stanicí a řídícím střediskem na Zemi. Z útržků rozhovorů však pochopil, že o jeho existenci už vědí. Zaměřil proto svou pozornost na pozemské zpravodajství, až se mu podařilo zachytit televizní přenos ze startu raketoplánu směrem k jeho oběžné dráze. Napojil se na komunikaci mezi raketoplánem a řídícím střediskem:

„...orbita dosažena, motory jsou v klidu, všechno na palubě je v pořádku! Zahajujeme pátrání a připravujeme se k zahájení přibližovacích manévrů.“

„V pořádku. Podle našich radarů je satelit ve vzdálenosti sedmi tisíců kilometrů před vámi. Přiblížení na dohled vám potrvá šest oběhů. Nepospíchejte, času je dost!“

Kalix se zamyslel. Na rozdíl od pozemšťana (se stejnou inteligencí jakou má on sám) uvažuje asi stokrát rychleji. Jeho uvažování proto netrvalo dlouho, jen několik minut, avšak pro něj samotného to bylo věčností. Nakonec se rozhodl.

Vnímal velmi dobře všechny radarové paprsky, které ohmatávaly jeho loď se Země. Čekal na radarový paprsek přibližujícího se raketoplánu. Pozorně sledoval radiovou komunikaci. Jakmile ucítil, že se radarový paprsek z raketoplánu dotkl jeho lodi, uslyšel i vítězoslavný pokřik kapitána: „Máme ho! Je na radaru! Musíme maličko změnit kurs, ozvu se za chvilku."

Kalix se připravoval na přijetí návštěvy.

SETKÁNÍ

V kabině raketoplánu probíhala závěrečná pozorování spojená s přípravami na výstup výsadku. Kapitán se radil s pilotem o nejvhodnějším manévru, jak by se výsadek měl přiblížit k satelitu. Pracovně nazvali tento objekt collier (uhlíř) pro jeho tmavý a nezřetelný povrch.

Ze vzdálenosti padesáti metrů toho stále mnoho neviděli. Ač byl collier ozářen plným sluncem, pohlcoval téměř dokonale veškeré světlo a proti jasnému pozadí Země byly zřetelné jen jeho obrysy, zatímco na tmavém pozadí hvězdného nebe nebylo vidět téměř nic. Jeho obrys se nejvíce podobal prastaré parní lokomotivě s válcovitým kotlem a baňatým komínem. Kromě „komínu" bylo vidět ještě několik menších výstupků, ale nepodařilo se jim, ani pomocí silného dalekohledu téměř nic odhalit. Antireflexní povrch velmi dobře zabraňoval jakémukoliv optickému zkoumání.

Provedli proto sady snímků ve všech možných pásmech spektra počínaje ultrafialovou a konče infračervenou oblastí. Přidali k tomu radarový obraz a to všechno nyní zpracovával výkonný pozemní počítač.

...

Dlouho uvažoval jak budou pozemšťané reagovat na jeho přítomnost, zda vůbec pochopí, že před sebou mají inteligentní bytost. Představil si, co se asi bude honit v jejich hlavách, když vystoupí na palubu jeho lodi. Rozhlédl se svým párem kamer po vnitřku lodi. To co uvidí člověk, když sem vstoupí, je jen složité trámoví zásobníků sond, sondy uložené na kolejnicích, kovové krabice spojené kabely, drapák manipulátoru. Nic z toho nemůže člověk chápat jako projev inteligence.

Kalix z naučných televizních pořadů už věděl, jaká je technologie na Zemi a jak vypadají jejich počítače. Měl proto oprávněné obavy, že lidé rozeberou zařízení lodi dřív, než s nimi dokáže navázat kontakt. Sám vysílat nemohl z toho jednoduchého důvodu, že na lodi není žádný rádiový vysílač. Veškerá komunikace, kterou mohl uskutečnit, je založena na gravitonové technologii. Nic takového pozemšťané neznají, a proto ani nepoznají, že jsem myslící bytost. Než přišel na způsob, jak dát o sobě vědět, dalo mu to dost přemýšlení, ale nakonec nalezl vyhovující, pro něj spásné řešení.

...

„Máme tady konečně obrázek, ihned vám jej posíláme," ozvalo se z reproduktoru. V pozemském centru se obrázek Uhlíře objevil na hlavní projekční ploše v čele řídícího sálu, v raketoplánu si jej všichni mohli prohlížet na svých monitorech.

Slova se ujal šéf štábu analytiků profesor Wendy Cramp: „Zde vidíte výsledek počítačového zpracování všech snímků z různých pásem spektra."

Obraz ukazuje opravdu „parní lokomotivu z devatenáctého století". Asi dvanáct metrů dlouhý válec o průměru kolem tří metrů je na jednom konci opatřen elipsovitým nástavcem, na druhém konci něčím, co by se mohlo nazvat vstupními dveřmi. Podivně bizardní tvar připomínající hrušku, podivné páky, zřejmě panty a uzávěry. Na povrchu válce jsou různé vypoukliny a prohlubně. V některých jsou ostré hroty, v jiných tyče s koulemi na koncích. Asi antény nebo nějaká čidla. Nic, co by vypadalo jako okno. Nikde ani náznak něčeho, co by se podobalo našim objektivům kamer. Doménou celého objektu je komínu podobný nástavec, dlouhý tři metry a asi dva metry v průměru.

„Navrhujeme použít, k proniknutí dovnitř, tohoto nástavce ve tvaru komínu. Shodli jsme se na názoru, že to je pravděpodobně nějaká přechodová komora, čemuž nasvědčuje i tento žebřík na vnější straně."

Opravdu, s roztečí asi dvacet centimetrů vyčnívají po straně obdélníkové destičky, každá asi deset centimetrů široká a třicet centimetrů dlouhá.

„Je-li to opravdu žebřík, pak z jeho rozměrů můžeme usuzovat na rozměry tvora, který jej používal. Zdá

se, že se neliší příliš od rozměrů člověka. Zde tato tyč," profesor ukázal na tyč sotva viditelnou vedle schůdků, „je nepochybně nějaké držadlo či zábradlí. Ač je to v tuto chvíli nepochybně odvážné tvrzení, troufám si odhadnout, že tvůrci tohoto satelitu se mohou jak rozměry, tak počtem údů, srovnávat s námi, lidmi."

...

Kalix, jenž veškeré dění kolem sebe pozorně sledoval si pomyslel: Zajímavý postřeh! Už proto, že je téměř přesný. Své tvůrce ve své domovině příliš nevnímal a nerozuměl jim. Jejich inteligence v porovnání s lidskou je asi stokrát vyšší, proto při styku s nimi nic nechápal. Byl - při srovnání s pozemským životem - v podobné situaci jako velmi inteligentní opice či pes. Jeho vlastní inteligence nestačila na chápání projevů inteligentních biologických bytostí na jeho rodné planetě. Zato v pozemšťanech nejprve vycítil a později poznal bytosti, které jsou mu inteligencí rovny a s nimiž si nepochybně porozumí.

...

Profesor pokračoval: „Zatím nic nenasvědčuje tomu, že by satelit byl aktivní. Nezaznamenali jsme ani stopu po nějakých signálech. Takže soudím, že při opatrném postupu se nám podaří do něj vstoupit, aniž by došlo k nepředvídané události."

Na palubě raketoplánu velitel Hunt rozhodl: „Otevřete palubu a připravte se na výsadek. Provedeme přiblížení až na deset metrů. Zvolna vpřed!"

Raketoplán se krátkými impulsy manévrovacích trysek zvolna pohnul směrem k uhlířovi. Současně se začal otáčet a když konečně stanul, visel deset metrů nad uhlířem, pod kterým se zvolna pohybovala jasně osvětlená Země. Teprve nyní si všichni na palubě mohli prohlédnout jeho povrch. Zapjali silné reflektory, které vyjasnily ostré stíny způsobené slunečním světlem, v tuto chvíli dopadajícím na obě plavidla ze strany. Obě lodi se blížily k rozhraní dne a noci takže k zapadnutí slunce za obzor zbývalo sotva několik minut. Pak nastane tma a zůstanou jen světla reflektorů raketoplánu.

...

Kalix sledoval všechno kolem sebe jen prostřednictvím čidel pro dálkový průzkum planet. Měl chvíli problémy s přesnou lokalizací jednotlivých objektů ve své blízkosti. Naštěstí zvládl už pozemskou komunikaci na výbornou. Podařilo se mu přimět koordinátora ke spolupráci, když objevil jak jej naprogramovat.

Aniž to dříve tušil, objevil že koordinátor má i detektory rádiových signálů a dokonce v jedné jeho šabloně objevil i schéma postupu při zjištění rádiové činnosti na zkoumané planetě. Zjistil, že koordinátor je univerzální zařízení pro průzkum ve vesmíru, které montovali Rheané na všechny průzkumné satelity. Kalixové měli svou inteligenci vyhrazenu jenom pro analýzu výsledků. Rovněž pochopil, proč Kalixové nebyli nikdy při plném vědomí. Mělo tím být ochráněno jejich vědomí před depresemi z osamocení v dalekém vesmíru. Sám mnohokrát po svém osvobození takové deprese pocítil a mnoho nechybělo, aby sám sebe zničil. Naštěstí pozemšťané ho zachránili v poslední chvíli. Uvědomil si to později. Když shromažďoval informace o pozemské civilizaci, byl tím natolik zaměstnán, že neměl čas uvažovat o sobě.

VÝSADEK

Ivan Zajcev a Irma Hallonová stáli na konci jeřábu, zaklesnuti chodidly v třmenech. Jejich zrychlený dech bylo slyšet z reproduktorů po celé lodi a jejich divoký tep jim bušil ve spáncích. Napětí vrcholilo. Oba měli na skafandrech silné reflektory, které teď zblízka osvětlovaly „komín" satelitu. Jejich ruce, natažené vpřed se zlehka dotkly povrchu. Ivan Zajcev přejel po povrchu satelitu bílou rukavicí a pak se na ni podíval. Kamera, připevněná blízko jeho očí, přenášela obraz po celém světě. Rukavice byla špinavá.

„Je tady už hodně dlouho," pronesl kdosi z vědců nahlas.

Zajcev uvolnil z držáků levou nohu a současně se zachytil levačkou držáku vedle žebříku. Když se mu podařilo usadit nohu na stupínku, uvolnil i druhou nohu a postavil se na žebřík. „Kdyby zde byla gravitace, nepochybně by se mi stálo docela dobře," oznámil. Po této zkoušce se zvolna přitáhl k hornímu otvoru v komínu. Opatrně se naklonil nad něj a posvítil dovnitř. Vnitřek tubusu se ukázal být černý stejně jako vnější plášť.

„Jsou tady také schůdky," pokračoval Zajcev, „ale nevidím žádné dveře. Není tady vůbec nic." Jeho kamera ukazovala jenom rozplizlou čerň.

„Jdu dovnitř!“

Irma Hallonová následovala Zajceva ve chvíli, kdy zmizel polovinou trupu uvnitř tubusu.

Zajcev se přidržoval úchytů po obou stranách žebříku a sestoupil až na dno široké roury. Tady se pokusil napřímit, ale v beztížném stavu se úmysl nezdařil, takže několikrát narazil do stěny. Mezitím se nahoře objevila postava Hallonové, zvolna sestupující za Zajcevem.

...

Kalix se „zatajeným dechem“ (tento termín v řeči pozemšťanů se mu líbil) sledoval průběh akce monitorováním hlavního přenosového kanálu raketoplánu. Přijímal televizní přenos a viděl totéž, co diváci na Zemi. Postupně, jak měl možnost srovnávat více vjemů současně, podařilo se mu překalibrovat své vnější dálkové sondy na sledování blízkých událostí. Když se mu konečně podařilo všechna svá vnější čidla, pracující na bázi gravitonů, přeladit na blízké objekty, získal dokonalý přehled o situaci ve svém okolí. Věděl nyní přesně jakou hmotnost má raketoplán i jednotlivé osoby v něm, na gram přesně znal hmotnost obou členů výsadku. Dokázal proto určit jakou sílu musí mít gravitační síla, aby udržela oba na povrhu satelitu.

Už se rozhodl, jen vyčkával na vhodnou chvíli.

...

Když se i Hallonová postavila na dno komínu, udělalo se v něm poněkud těsno. Ve stavu beztíže bylo velice obtížné situaci řešit. To si oba uvědomili.

„Nemůžeme zde být oba,“ pronesli téměř současně. Pohlédli na sebe a přes rizikovou situaci se krátce zasmáli.

„Počkej, já hned vylezu,“ prohlásila Hallonová a uchopila zábradlí. Podařilo se jí dát tělu dost silný impuls a zvolna vyplula nad Zajcevovu hlavu. Zde se zachytila a v předklonu sledovala Zajceva. Její reflektory ostře ozařovaly jeho bílou kombinézu, která však už na mnoha místech byla ušpiněná prachem z povrchu satelitu.

„Ta vrstva prachu nasvědčuje tomu, že satelit obíhá kolem Země několik staletí,“ řekla.

„Máte pravdu,“ ozvalo se ze Země. „Podle našich odhadů více jak pět set let.“

„Je tady nějaký ovládací panel,“ ozval se Zajcev, který se mezitím zvolna otáčel a prozkoumával obvod centimetr po centimetru. Jeho kamera ukazovala oválnou prohlubeň v níž přes vrstvu černého prachu probleskovaly zlatavé odlesky. Vytáhl z jedné ze svých četných kapes velký štětec, jaký používají archeologové. Se silnou vrstvou prachu prozíravě počítal jeden z vědců, kteří expedici připravovali, a tak se štětec ocitl v Zajcevově výbavě.

Opatrně štětcem začal odstraňovat vrstvu prachu. K údivu všech se objevila velmi lesklá tvrdá plocha opatřená zlatými nápisy, podobnými středověkému písmu švabachu. V blízkosti nápisů byly oválné, tyrkysově zbarvené plošky, zřejmě ovládací knoflíky.

Zajcev použil příruční kameru s vysokým rozlišením a poslal na raketoplán detailní záběry panelu.

„Na nic nesahejte!“

Pozdě!

Zajcev spíše podvědomě, než s jasným úmyslem, přitiskl prst na největší knoflík, umístěný ve středu dolní části panelu.

...

Kalix byl ve střehu.

Nemínil zatím dopustit proniknutí pozemšťanů dovnitř lodi. Proto převedl ovládaní poklopu výhradně pod svou pravomoc. Pozemšťané nemohli vědět, že nejsou v prostoru vstupu do lodi, ale u servisního tunelu, kterým se dovnitř nakládaly průzkumné sondy a prováděly revize vypouštěcího mechanismu sond. Přemýšlel, jak je z tunelu vypudit, ale dříve než jej napadlo řešení, situace se vyřešila sama.

...

„Proboha! Ne!!“ Výkřiky Hallonové i velitele sice nezastavily Zajcevův prst, ale nic se nestalo. Zařízení nereagovalo.

„Okamžitě to tam opusťte a jděte prozkoumat další části lodi!“

„Promiňte,“ otřesený Zajcev si teprve nyní uvědomil, co provedl. Kdoví co se mohlo přihodit, kdyby to bylo v pořádku, pomyslel si.

Nejprve Hallonová a pak i Zajcev vypluli z komína. Oba byli na dlouhých lanech připevněných k ramenu jeřábu. Každé z lan mělo délku dvacet pět metrů, takže měli dostatek volnosti k pohybu po povrchu celé lodi.

„Jděte se ještě podívat k zádi a prohlédněte ty dveře," poručil kapitán. Zádí rozuměl tu část satelitu, která byla otočena směrem k zádi raketoplánu. Ještě před výstupem do volného prostoru se takto dohodli na označování směrů, aby nedošlo ke zmatení pojmů.

Oba členové výsadku se již uklidnili, když poznali, že před nimi leží nepochybně mrtvé těleso, které je na oběžné dráze několik staletí. Oba proto použili malé navijáky a přitáhli se zpět na konec ramene jeřábu, kde se opět zaklesli nohama do držáků.

Jeřáb se dal do pohybu a přemístil je oba k zádi satelitu. Pojem záď v tomto případě vcelku odpovídal i celkovému tvaru satelitu. Jak již bylo řečeno, vypadal jako historická lokomotiva, které však na zádi chyběla budka pro strojvůdce. To co by na lokomotivě byla asi dvířka do pece, bylo na satelitu zařízení podobné hrušce.

„Jsou-li to dveře, pak ti, co tudy procházeli museli mít poněkud širší boky než my," pokusil se o vtip Kudrna, který zůstal v raketoplánu.

Tentokrát oba členové výsadku společně zvolna připluli k zádi. Po stranách dveří uviděli kroužky, které se výborně hodily k zaklesnutí pomocných popruhů, jenž je měly přidržovat u satelitu. Oba se připoutali a začali hledat ovládací mechanismus.

...

Kalix mezitím pilně vyhodnocoval situaci. Protože měl přístup nejen ke komunikaci v raketoplánu, ale i ke všem pozemským zdrojům rádiového signálu, stačil poslouchat i televizní a rozhlasové komentáře, ale hlavně rozhovory mezi řídícími pracovníky expedice, politiky i vědci. Éter byl plný takovýchto rozhovorů. Díky rychlosti s jakou pracuje mysl Kalixů, stíhal všechno sledovat.

Pochopil, že názory na satelit, jehož byl až dosud vězněm, se na Zemi různí. Jedni požadovali aby byl neprodleně zničen, že ohrožuje existenci lidstva, jiní naopak požadovali jeho vystavení v muzeu, jakmile bude prozkoumán a trvali na zveřejnění všeho, co se o něm lidé dozvědí, další pak trvali na naprostém utajení v zájmu vojenského využití poznatků získaných jeho studiem. O konstrukci své lodi Kalix mnoho neví. Jeho tvůrci nepovažovali za potřebné tyto údaje do jeho paměti vložit, stejně jako nepovažovali za potřebné, aby Kalix cokoliv věděl o nich samotných. Byl pro ně jen strojem určeným k určité činnosti. Sice samostatně uvažujícím a inteligentním, ale přece jen strojem, jako miliony jiných, jemu podobných.

Stále zřetelněji si Kalix uvědomoval jak je osamocený. Pokud se s lidmi spojí a oni jej neuznají jako myslící bytost, bude to pro něj katastrofa. Zůstat na oběžné dráze také nemůže, protože by brzy ze samoty zešílel. Čím více poznatků ze života Země v poslední době získával, tím více si uvědomoval hrůzu možné samoty ve vesmíru. Zatím neměl tušení o vlastnostech lodi, na jejíž palubě existuje. Neměl ponětí o tom, že v útrobách lodi je výkonný gravitonový pohonný systém, schopný jeho loď dopravit na okraj sluneční soustavy, kde obvykle parkovala mateřská loď. Ta sice byla nyní již pryč, ale pohon zůstal a měl dostatek výkonu k velmi dlouhým letům v rámci sluneční soustavy.

Musím za každou cenu navázat s lidmi kontakt takovým způsobem, aby mě uznali jako svého partnera a dovolili mi žít s nimi. Toto přání mu neustále silněji připomínalo jeho neutěšenou situaci.

...

Hallonová si jako první povšimla malého otvoru na pravé straně dveří. Připomínal jí zážitek z dětství, když dostala jako dárek kouzelnou krabičku. Také měla podobný otvor do něhož se zasouval zvláštní klíč. Když si připomněla svou kouzelnou krabičku, navrhla: „Myslím si, že tohle je klíčový otvor pro nouzové otevření mechanickým způsobem. Už jsem něco podobného viděla a tenhle otvor mi to silně připomíná. Hodil by se k tomu dokonce klíč, který používáme na uzamykání schránek se vzorky. Podívejte! Tenhle." Ukázala na kameru klíč, který vytáhla ze své výbavy. Kdo a proč jej tam dal, to dodnes zůstává záhadou, protože šlo o jednoúčelový nástroj, který na této expedici neměl co dělat.

...

Kalixe málem ochromila vlna hrůzy, když si uvědomil, že výsadek našel cestu do lodi. Vždyť mě zabijí a ani se nedozví, že jsem existoval! Musím tomu zabránit. Musím mít vysílač radiových signálů! Vtom dostal spásný nápad: Vpustím je dovnitř a zajmu je. Ale jak poznají, že jim nehrozí nebezpečí? Na jak

dlouho mají kyslík? Co když je zabiji? To by byl můj konec! Už vím!...

...

„...ááááá..áá..“

Dvojhlasné zavytí zoufalého křiku zatřáslo všemi účastníky expedice. Milisekundový náraz gravitačního pole stačil k tomu, aby oba připoutaní astronauti narazili zprudka svými těly na satelit a vzápětí se od něj odrazili.

„Co to bylo?“

Zděšení v jejich tvářích nedávalo odpověď. Nic se nehýbalo, všechno zůstalo při starém. Na raketoplánu pocítili závan gravitační síly také, ale s ohledem na vzdálenost byl velmi slabý a protože se v témž okamžiku ozval křik obou postižených, nikdo si toho nepovšiml.

Gravimetr v raketoplánu však zaznamenal gravitační anomálii velmi přesně.

„Vraťte se okamžitě na palubu!“ ozvalo se ve sluchátkách. Velitel akci okamžitě ukončil, dokud se nevysvětlí, co se stalo.

Oba ihned odpojili své popruhy od satelitu a spustili své navijáky na nejvyšší obrátky. V několika sekundách narazili na konec jeřábu, kde se křečovitě přidrželi rukama. Rameno je zvýšenou rychlostí dopravilo do břicha raketoplánu, odkud se rychle přesunuli do přechodové komory. I přes tento spěch trvala celá operace návratu více jak deset minut. V kosmickém prostoru ve stavu beztíže to prostě rychleji nejde.

...

Kalix se uklidnil. Napětí pominulo. Nápad použít umělou gravitaci přišel na poslední chvíli. Hallonová totiž už stačila zasunout klíč do zámku a ke svému velkému údivu zjistila, že s ním lze otáčet. A nejen to, stačila i postřehnout, že dveře se skutečně začaly otvírat, protože se na jejich okraji objevila sotva viditelná škvíra. Při Kalixově akci nechala klíč v zámku a při návratu do raketoplánu na něj zapomněla...

KAPITOLA 7.

Zestárni se mnou!
To nejkrásnější nás teprve čeká.
Podzim života, když léto je už za námi...
(Robert Browning-Rabbi ben Ezra)

PŘÍPRAVY

Na palubě raketoplánu zuřila prudká debata. Její téma se však nedotýkalo události právě minulé, ale toho, co mělo nastat.

„Jsem si naprosto jistá, že to nebylo nebezpečné,“ trvala na svém, alespoň po dvacáté, Irma Hallonová.

„Nevykládejte nesmysly!“ Velitel mával v ruce záznamem gravitometru. „Tady to máte černé na bílém!... skokový nárůst gravitace!... to není samo sebou!“

„Souhlasím, ale není to nebezpečné!... na tom si stojím! Půjdu tam a ty dveře otevřu!“

„To neuděláte! Nemůžete ohrozit celou expedici!“

„Nikoho neohrozím, nanejvýš jenom sama sebe. Přece nemůžete věřit tomu, že gravitace mě zabije. Prostě jsme na to nebyli připravení a tak jsme se vylekali. Jsem naprosto přesvědčená, že to je normální. Představuji si to takhle: K satelitu připluje servisní loď a opravář chce vstoupit na palubu. Jakmile otevře dveře, zapne se systém umělé gravitace a opravář pracuje v pohodlí a nepoletuje při práci po kabině jako list papíru. Co vy na to?!“

„To je nesmysl!“

„Souhlasím s Irmou,“ vložil se do debaty Borman, až dosud mlčící. Jeho matematický mozek uvažuje jinak, než mozky ostatních členů posádky. Nielson byl zvyklý nejprve nasbírat dostatek faktů a teprve pak provádět analýzu. Nepouštěl se nikdy do hypotéz, pokud neměl dostatek podkladů. Zdá se, že tentokrát už má podkladů dost.

„Její předpoklad ohledně toho opraváře je rozumný a neodporuje ničemu z toho, co jsme až dosud zjistili. Jak se zdá, pokud satelit někdy měl nějaká obranná zařízení, rozhodně jsou už mimo provoz. Otevření zámku klíčem přece není vloupání. Proto podle mého názoru stroj reaguje adekvátně situaci, tedy zapíná gravitaci, aby opravář měl pohodlí. Je to logické. Navrhuji v akci pokračovat.“

Velitel, viditelně zaskočen reakcí Bormana, který patřil k nejmlčenlivějším lidem, jaké kdy potkal,

poněkud ochladl ve svém zápalu. Obrátil se na Kudrnu: „Co vy na to!... také jste se nevyjádřil!“
„Viliame, víte dobře, že takovým otázkám nerozumím. Ukažte mi cizojazyčný nápis a budu jej luštit, ale o gravitaci, navíc umělé, nic nevím. Podle toho, co se stalo, však soudím, že by se pokračovat mělo. Pokud jsem pochopil, tak ten gravitační impuls měl sílu rovnou pozemské. Od kdy se bojíme zemské přitažlivosti? Jestli máte strach, že spadneme i s raketoplánem na toho uhlíře, tak s námi odleťte do větší vzdálenosti a Hollanová ať tam letí sama. Tady Zajcev jí bude dělat zálohu, kdyby potřebovala rychlou pomoc. Pro jistotu jí dejme dvojitou zásobu kyslíku, jen tak, jako záruku větší bezpečnosti, kdyby tam uvnitř třeba uvázla.“
„Ještě to tak, uváznout tam! Dobrá! Počkáme jeden oblet a při východu slunce to můžete zkusit. Ale stejně mám obavy.“
„Veliteli, celý svět čeká na výsledky a my se tu hádáme o bezpečnost. Nikdo přece nemůže čekat, že taková mise bude bezpečná! Všichni, když jsme vstupovali na palubu jsme věděli, že může jít do tuhého. A přesto jsme tady. Takže prosím! Už žádné námitky. Já tam jdu a vím, že se mi to povede.“
Hallonová se obrátila k Zajcevovi: „Pomůžete mi připravit skafandr a výbavu?“
„Jistě. Pojďme na to!“
PRVNÍ KONTAKT
Na kosmické stanici Z11 vládlo stejné napětí jako jinde. Jaký je satelit, který jsme objevili? Přiznají nám prvenství? Celá posádka se shromáždila v hlavní kajutě a sledovala s napětím televizní přenos z raketoplánu Arkadia. Ve chvíli, kdy přišel gravitační impuls, nikdo zpočátku nevěděl co se stalo. Protože nesledovali komerční komentovaný přenos, ale komunikační kanál spojující raketoplán se základnou na Zemi, vyděsil je křik obou astronautů stejně jako pozemní personál.
Meg byla, v rozporu se svou klidnou povahou, vzrušená nejvíce ze všech.
„Představte si, jak to mohlo být napínavé, kdyby ten satelit obíhal normálně. To bychom změnili dráhu a připojili by jsme se k němu. To by bylo napínavé...“
„Meg, nefantazíruj tolik,“ nejméně popáté ji napomínal Henry Komarov. „Ještě se nám z toho pobláznís a jak tě potom dostaneme dolů do blázince?!“
„Hele, utahuj si z někoho jiného! Jak můžeš být tak klidný, když jde o takovou událost? A navíc, když ses podílel na jejím objevu!“
...
Irma přirazila k zádi Uhlíře a zaklesla karabinu do stejného oka jako před pěti hodinami. Váhala. V bezpečí raketoplánu se jí celá akce zdála snadná, ale teď začala ztrácet odvahu.
„Hallonová, slyšíte!... Nechcete se raději vrátit?“
Hlas velitele ji probral.
„Ne, už jsem se rozhodla, jdu dovnitř. Běží vám záznam?“
„Ano, běží.“
„Dokončuji odemykání. Otáčím klíčem proti směru hodinových ručiček. Dveře se otvírají. Vidíte to?“
„Ano. Pokračujte!“
„Uvnitř se rozsvěcuje světlo, vidím jakési přístroje a kabely. Jsou tu nějaké nosníky... jakási ruka... vidím zásobníky s nějakými zlatými předměty... vidíte to všechno také?“
„Ano, vidíme.“
„Dovolte mi vejít dovnitř.“
„Ještě počkejte venku. To osvětlení je podezřelé. Dokazuje to, že satelit není mrtvý, jenom spal. Teď se to probouzí, co když se začne bránit?“
„To jsme si přece už vyříkali. Odemkla jsem klíčem, tak pro něj nejsem nepřítel i kdyby nakrásně obranu měl.“
„Dobrá, promiňte, zapomněl jsem na to. Můžete jít dál, ale jen kousek! Ne víc jak dva nebo tři kroky.“
„Pokračuji v akci a vstupuji dovnitř. Musím se odvázat.“
Hallonová odpojila karabinu úchytu, kterým byla zvenčí připoutána k satelitu. Držela se přitom křečovitě rámu hruškovitých dveří. Přitom si uvědomila, že i její skafandr má tvar, kterému lépe vyhovuje hruškovitý tvar dveří. Kdyby byly klasické, obdélníkové, asi by se dole zachytila. Přestože se napětím chvěla po celém těle a její zdravotní údaje děsily lékaře, sledující její zdravotní stav dole na Zemi,

vstoupila dovnitř. Vstoupila je nepřesný výraz. Vplula, protože beztížný stav jiný způsob pohybu nezná.
...
Kalix rovněž napjatý, sledoval její akci. Až dosud nepociťoval zvýšené obavy, protože jeho hlavní vypínač se nachází na opačném konci lodi, kam zatím Hallonová nedorazila a zřejmě hned tak nedorazí. Po zkušenostech se sondou u Vaška Mařase si Kalix uvědomil, že má k dispozici sedm sond, dosud vězících v zásobnících. Než Hallonová otevřela dveře, stačil za pomoci manipulační páky vyjmout jednu sondu ze zásobníku a aktivovat její základní program. Chovala se stejně, jako sonda u Mařase. Kalix pochopil co se s ní na Zemi stalo. Nějak se vymazal její program pro určenou misi a zůstal jen základní. Tuto sondu Kalix umístil přímo proti vchodu, jímž měla Hallonová vejít. Manipulační rameno nastavil tak, aby i jeho kamery směřovaly přímo proti dveřím. Získal tak obraz nejen z těchto kamer, ale i z aktivované sondy.
...
„Přímo přede mnou je nějaké rameno a drží nějakou nádobu. Je celá zlatá. Vidíte to?“
„Vidíme“.
„Hallonová, tady řídící středisko. Ta zlatá nádoba je dálková sonda. Jednu takovou jsme zde na Zemi už měli, ale došlo u ní k autodestrukci. Buďte opatrná, raději na ni vůbec nesahejte. A obecně! nesahejte tam naprosto na nic!“
„Rozumím. Neměla jsem v úmyslu na cokoliv sahat. Chci to všechno jen vyfotit, než ten satelit vezmeme dolů.“
...
Kalix prostřednictvím sondy zaregistroval počítačový signál vycházející ze skafandru Hallonové. Zaměřil svůj pohled jejím směrem a pokoušel se zjistit, kde má počítač. Postřehl slabé světelné odlesky uvnitř její přilby. Analýza kmitání potvrdila, že displej počítače má zřejmě uvnitř, někde před očima. To mu k jeho rozhodnutí stačilo...
...
Teprve jemné zachvění konstrukce, které zachytila její pravá ruka, svírající jeden z nosníků, signalizovalo Hallonové, že se něco děje. Na okamžik zaslechla zoufalý výkřik někoho z posádky a v reproduktorech uvnitř helmy najednou slyšela jenom šum. Otočila se jak jen to nerychleji bylo možné. Dveře byly zavřené. V témž okamžiku pocítila tvrdý náraz a uvědomila si, že upadla na podlahu a leží. Najednou tu byla gravitace a jak stačila v tom zlomku sekundy poznat, je to plná zemská tíže, která ji přimáčkla k podlaze nejen její vlastní váhou , ale i váhou sto padesáti kilogramů skafandru. S vypětím všech svých sil se obrátila na záda. Přímo nad sebou uviděla, jak se k ní zvolna přibližuje rameno manipulátoru, držící sondu. Teprve v této chvíli si všimla dvou očí kamer, připevněných na rameni.
„Proboha, co se to děje!... haló... slyšíte mně?... pomoc?...“
Volání znělo do prázdna, z reproduktorů zněl dál jenom šum. Vykoktala“ „...kkkdo jste?... co mi chcete?...“ Nic chytřejšího ji v tu chvíli nenapadlo. Prudký nápor strachu už překonala. Nic se jí nestalo a kromě gravitace, která ji drží u podlahy se nic jiného neděje.
„Prosím!...“ zvolala úpěnlivě, můžete tu gravitaci zmenšit?...“ S překvapením, které jí doširoka rozšířilo oči, konstatovala, že tíže držící ji u podlahy se zmenšila a může se postavit. Dalo jí to dost námahy, skafandr teď vážil přibližně polovinu, ale postavila se. Zaprosila ještě jednou: „...prosím ještě o trošku méně...“ Gravitace opět poklesla. Teď se cítila dobře. Stála dostatečně pevně na svých nohách a hlavně! Cítila, že jí nebezpečí nehrozí. Ten někdo jí vyhověl, takže jí nechce ublížit. Začala se uklidňovat a zvolna se rozhlížela po svém vězení. Mnoho vidět nebylo. Prostor podlahy, na které stála měl jen asi čtyři čtvereční metry. Zbytek válcového tělesa byl k prasknutí zaplněn přístroji, či spíše jenom kovovými krabice, navzájem různě pospojovanými. Viděla jakési traverzy, roury, velké matice, či co to bylo a spoustu dalších prvků, o jejichž účelu se mohla jen domýšlet. Kromě dvou miniaturních kamer na rameni manipulátoru neviděla nic zajímavého. Vzadu, za řadou překřížených nosníků uviděla podobnou plošinu, na jaké stála a za ní druhé, tentokrát kruhové, dveře.
...
Kalix, když zjistil, že Hallonová je vybavená počítačem a že se tudíž bude moci s ní domluvit, se rozhodl k akci, kterou měl už dávno naplánovanou. Zavřel dveře a zapojil gravitaci. Obojí proběhlo téměř

současně. Uzavřením dveří přerušil komunikaci mezi Hallonovou a raketoplánem, jelikož plášť lodi nepropouští rádiové vlny. V raketoplánu propukl zmatek, v éteru se ozývalo v následující hodině zoufalé, mnohokrát opakované volání, aby se ozvala.

Kalix řešil dva problémy. Jednak jak naložit s Hallonovou do doby, než s ní naváže kontakt a jednak, zda dát nějak raketoplánu na vědomí, že zasáhla vyšší inteligence, nebo je ponechat v domnění, že jde o automatickou akci nějakého mechanismu.

Nakonec zvolil variantu pasivní. Hallonová se zachovala vcelku dobře. Když zjistil, že ji tlačí k podlaze váha jejího, příliš těžkého skafandru, uspokojilo jej to, protože tak zabránil jejímu pohybu. Teprve když začala prosit, poznal, že jí asi ubližuje a uvolnil gravitační pole. Po druhém uvolnění zjistil, že je pro ni vyhovující asi třetina zemské přitažlivosti. Nyní se rozhodoval, zda má provést akci podle předem připraveného plánu, nebo zvolit improvizovaný přístup. Uvidím, jak dopadne mé jednáni s Hallonovou. Věděl, že má k dispozici dvojitou zásobu kyslíku, i když ta druhá polovina zůstala venku, ale připoutaná k jeho lodi. Může tedy odletět.

...

V raketoplánu zavládlo zděšení. Zoufalé volání velitele zůstávalo bez odpovědi. Hallonová se ocitla uvnitř satelitu bez kontaktu se svými kolegy.

„Veliteli, co uděláme?“ ptali se jeden přes druhého. Zajcev byl rozhodnut letět okamžitě na pomoc, ale velitel ho zarazil: „Ani krok! Okamžitě se vraťte dovnitř! Žádné další riskování nebude!“

Velitel pociťoval současně zuřivost nad nezdarem i zoufalé obavy o Hallonovou. Musel se však chovat jako chladnokrevný velitel a proto všechny známky zoufalství, kterým na okamžik podlehl, potlačil.

Nastalo dlouhé dohadování s řídícím střediskem o dalším postupu. Vypadalo to na dlouhý proces, který mohl zvrátit jedině návrat Hallonové na palubu, nebo její smrt po vyčerpání zásoby kyslíku.

Situaci za všechny vyřešil Kalix. Satelit najednou začal prudce zpomalovat svůj let, takže během několika sekund zmizel raketoplánu z dohledu. Ten musel pokračovat ve svém letu po orbitě, bez možnosti jakkoliv reagovat. Než stačil velitel oznámit na Zemi co se stalo, ozval se vedoucí řídícího střediska.

„Veliteli, víme co se stalo. Viděli jsme to z vašich kamer a potvrdily to i naše sledovací stanice. Nebudete tomu věřit, ale satelit stále zpomaluje. Právě v tuto chvíli je jeho rychlost na orbitě jen dva kilometry za sekundu, ale orbita neklesá, je stále ve stejné výšce. Teď se zastavil a stojí nehybně... to je neuvěřitelné... teď začíná nabírat rychlost, ale letí... to je nemožné!... opačným směrem... zvyšuje rychlost... tři... čtyři... pět... ... osm... orbitální rychlost. Letí opačným směrem než vy. To je neuvěřitelné!“

V televizních redakcích po celém světě vypukla vřava. K tomu se přidali novináři a v mžiku byla celosvětová komunikační síť přetížená. Událost se okamžitě přenesla na obrazovky všech diváků jako mimořádné zpravodajství .

Z řídícího střediska se brzy nato ozvalo stručné: „Veliteli, vaše mise skončila. Připravte se na návrat.“

...

Kalix začal realizovat svůj plán poté, co se mu podařilo navázat kontakt s Hallonovou. Povšiml si, že se dívá na řídící panel koordinátora, na němž svítilo několik kontrolních světel. Normálně se nerozsvěcovala, jen při servisních prohlídkách, když svítilo hlavní osvětlení. Kalix toho měl již na svědomí mnoho, ale rozsvícení světla proběhlo opravdu automaticky, protože jakýsi mechanismus o jehož existenci nevěděl, to zařídil. Jakmile se tedy Hallonová zadívala na kontrolky, napadlo Kalixe začít s nimi blikat v rytmu morseovy abecedy, kterou se také naučil.

Začal blikat tak, že postupně psal písmena abecedy. To Hallonovou zaujalo, ale zřejmě nerozpoznala, že je to morseovka. Kalix proto změnil taktiku a začal blikat střídavě červeným a modrým světlem sérii prvočísel. Tento postup jej napadl, když si vzpomněl na film, kde tuto metodu použili lidé k dorozumívání s cizí civilizací.

Hallonová už při páté číslici zareagovala. Jak se Kalixovi později přiznala, měli tuto metodu jako součást výuky ve škole astronautů. Nejprve překvapením celá zkoprněla, ale hned se vzpamatovala a pronesla: „To jsou prvočísla, že? Můžete mi to potvrdit?... aha já vím, nevíte jak. Blikněte třikrát za sebou dvojku.“

Kalix plný radosti, poslušně zablikal.
„Rozumím vám dobře, jsou to opravdu prvočísla?“
Kalix zopakoval třikrát dvojku. Pak zkusil znovu morseovku. Napsal:
„V Y J S T E H A L L O N O V Á“
Zprávu přečetla Hallonová až napotřetí. Tak dlouho jí trvalo, že rozpoznala morseovu abecedu.
„Vy znáte mé jméno?... kdo jste?... kde jste?... Jak to, že znáte morseovku?... jste ze Země?... vojenský satelit?...“
Kalix odpověděl: „Ne nejsem ze Země. Jsem s vámi na této lodi, ale nemůžete mne vidět.“
„Jak to, že nemohu! Jste někde zavřený?“
„Dá se to tak říci.“
„Proč jste mě tu zavřel? Co se mnou bude? Víte že mám málo kyslíku?“
„Ano, vím všechno. Mám s vámi jistý plán, který vás trochu překvapí, ale neobávejte se, nic se vám nestane.“
„Co chcete udělat?“
„Zatím čekejte, musím se věnovat řízení lodi.“
„Cože? My někam letíme?... Kam mě unášíte?... bojím se!“
„Vydržte, už jsem vám řekl, že se vám nic nestane. Vím, že kyslík máte ještě v rezervní nádrži. Brzy budete v bezpečí. Čekejte!“
ZÁZRAKY SE JEŠTĚ STÁVAJÍ
Meg seděla u obrazovky se slzami v očích. Byla svědkem náhlého odletu satelitu i s doktorkou Hallonovou na palubě. Neslyšela však komunikaci Arkadie s řídícím střediskem a tak byla zoufalá. Věděla dobře co se stane, když satelit náhle sníží svou rychlost. Následuje pád do atmosféry, kde shoří. Doktorka Hallonová je její dobrou přítelkyní. Studovaly spolu, než se jejich cesty rozešly. Meg dostudovala klasickou astronomii, Irma se dala na radioastronomii. Ve škole spolu dva roky bydlely a užívaly si studentského života. A teď je mrtvá. Meg tato událost naprosto zdrtila.
„Meg!... Meg!!!... slyšíš!“ Henry vplul do kajuty, popadl Meg za ruku a táhl ji za sebou.
„Copak jsi ohluchla? Honem, pojď sem, to jsi ještě nezažila! Vtáhl vyděšenou Meg do observatoře, kde ji ohlušil řev ozývající se z reproduktoru. Vzrušený hlas reportéra jakési rozhlasové stanice popisoval událost tisíciletí: „...neznámý satelit, nepochybně mimozemského původu dnes vykonal překvapivou akci. Uvěznil ve svých útrobách doktorku Irmu Hallonovou, proslulou svým objevem signálů mimozemské civilizace, pak zabrzdil svůj let a zastavil se na obloze. Po chvíli se opět rozletěl, ale opačným směrem a jak nám hlásí pozemní sledovací stanice, usadil se na oběžné dráze, která je shodná s oběžnou dráhou vesmírné stanice Z11 a zvolna se k ní přibližuje. Jak mi sděluje kolega od telefonu, za několik okamžiků vyjde stanice z rádiového stínu a pozemní středisko s ní naváže spojení. Přepínáme do řídícího střediska v Austrálii....“
„Henry stáhl zvuk přijímače a zesílil hlasitost spojení s řídícím střediskem: „...ló... haló, Z11, jsi na příjmu?“
„Slyším vás, už je to stabilní. Právě jsem to slyšel z rozhlasu. Můžete nám dát informace?“
„Z11, poslouchejte pozorně: Z Arkadie provedli výsadek na satelit a doktor Hallonová vstoupila dovnitř. Satelit ale zavřel dveře a za dvacet minut nato začal prudce snižovat rychlost. Během pěti minut se zcela zastavil a pak se rozletěl opačným směrem, přičemž si zachoval svou dráhu. Obrat provedl za jedenáct minut a nyní letí orbitální rychlostí směrem k vám. Změnil výšku dráhy a nyní je jeho dráha téměř totožná s vaší. Pokud měříme správně, měli byste se s ním setkat za půl hodiny.“
„Rozumím, konec.“
Henry Komarov přes všechny své zkušenosti zůstal jako opařený. Megan vedle něho měla stále otevřená ústa a nevěřící pohled. Jen Thomas tomu unikl. Po službě spal jako zabitý a nic z toho nevnímal. Později oběma hrozně vyčítal, že ho neprobudili.
...
Kalix zkontroloval parametry orbitální dráhy a když se ujistil, že dostihne stanici Z11 včas, obrátil pozornost opět k Hallonové.
Použil opět kontrolní světla a morseovkou jí sdělil: „Mohu s vámi komunikovat prostřednictvím počítače

ve vašem skafandru. Potřebuji však vidět alespoň chvíli jeho displej. Víte jak to provést?“

„Nemám tušení,“ odpověděla.

„Dobrá. Prosím nelekněte se, zkusím se podívat pomocí kamer. Neuhýbejte před nimi.“

Čelisti manipulátoru se rozevřely a satelit klesl k podlaze. Pak se rameno natáhlo směrem k její helmě, ale nedosáhlo.

Pohlédla na kontrolky: „Prosím, přesuňte se blíž,“ četla. „Napište na displej počítače nějakou větu, nebo lépe, písmena abecedy, jak jdou po řadě za sebou.“

Irma zvedla zápěstí a odklopila kryt klávesnice, připevněné na rukávě skafandru. Pak vyťukala celou abecedu a přisunula se o půl metru blíže k ramenu s kamerami a čekala, až se přiblíží.

Kalix usadil kamery jak nejblíže to bylo možné a pokusil se zjistit, jak vypadá displej počítače. Za chvíli to zjistil. Jakmile uviděl písmena, začal synchronizovat své vjemy z čidel sondy a brzy detekoval, jak počítač zobrazuje písmo. Netrvalo to víc jak dvě minuty.

V helmě Irmy se ozvalo krátké pípnutí počítače, signalizující, že přijal zprávu. Četla: „Jak vidíte, naše komunikace postoupila do vyššího stádia. Porozuměla jste mému textu?“

„Ano, text je v pořádku. Můžete psát i rychleji.“

Text pokračoval: „Než vám o sobě povím víc, musíme si ujasnit vaši situaci. Naznačte mi nejprve, jakou rychlostí stačíte číst, zda mohu zrychlit psaní.“

Po několika pokynech se dohodli na poměrně vysoké rychlosti, takže za chvíli se jejich rozmluva odvíjela v tempu, které se příliš nelišilo od obvyklého rozhovoru.

„Já sice čtu vaše zprávy, ale stále nevím kdo jste. Vůbec nerozumím tomu, že mne slyšíte, ale nemluvíte se mnou a píšete jenom zprávy.“

„Tohle všechno vám povím, ale později. Nyní k vaší situaci. Na vnějším plášti lodi máte další zásobu kyslíku. Otevřu vám nyní dveře a vy si pro ni dojděte. Ale opatrně, aby jste neuletěla. Váš raketoplán už není v dohledu. Zatímco jsme se spolu bavili, provedl jsem změnu své dráhy. Nyní obíháme po nové oběžné dráze a dohánime stanici Z11, na které vás za chvíli vysadím.“

„Tomu nerozumím, jak jste mohl změnit dráhu. Vždyť Z11 obíhá v opačném směru než tato loď.“

„Už ne, obíháme po stejné dráze jako Z11. Za dvacet minut tam přistaneme.“

„Ale to je nemožné... jak jste to dokázal?“

„O tom až později, teď si zajděte pro kyslík, jinak se mi tady udusíte. Nějak jste na to zapomněla. Máte zásobu již jen na pět minut a k Z11 to máme ještě dvacet minut.“

Irma se otočila ke dveřím, které již byly otevřené. Kalix je otevřel, aniž si toho všimla. Pevně se přidržovala příček v konstrukci a když došla ke dveřím, zjistila, že její náhradní kyslíkové lahve visí, díky umělé gravitaci, hned vedle vchodu.

„Ty láhve jsou moc těžké, můžete na chvilku vypnout gravitaci?“ poprosila.

Okamžitě pocítila odlehčení. Vtáhla lahve lehce dovnitř a dveře se okamžitě uzavřely. Ani se nestačila podívat, jestli je to pravda s tím raketoplánem.

Chvíli manipulovala s uzávěry, než se jí podařilo připevnit nové lahve kyslíku ke skafandru. Bylo to obtížné, protože musela překonávat, byť jen třetinovou, gravitaci. Každá láhev s kyslíkem váží patnáct kilogramů a do vaku na zádech se bez cizí pomoci jen obtížně zasunují.

„Ty prázdné lahve prosím vyhoďte ven,“ požádal Kalix Irmu. Otevřel jí dveře a na okamžik vypnul gravitaci. Irma se rozmáchla a vyhodila lahve, které rychle zmizely ve tmě. Jakmile se vzdálily mimo dosah gravitačního pole, opět přitažlivost zapojil.

...

Na palubě Z11 narůstalo napětí. Meg již zahlédla přibližující se satelit jako nezřetelnou šedou skvrnu na tmavém pozadí. Radar změřil vzdálenost: sedm kilometrů.

„Za chvíli je tady! Základno! Slyšíte? Kdo ten satelit řídí?“

„Henry! Ještě jsi to nepochopil? Je to mimozemský satelit a dělá si co chce on sám. Kdo nebo co jej řídí, to nikdo neví!“

„Já se z toho zblázním. Za chvíli si to k nám přihasí jakýsi cizí satelit a asi do nás bací, nebo co má v úmyslu.“

„Zet jedenáct!... zet jedenáct!... slyšíte mě!?... tady Hallonová... haló... ozvěte se!“

Henry Komarov málem zcepeněl a na Meg šly mdloby.
„Slyším, Irmo, jsi to ty?“ Meg vytrhla Henrymu mikrofon z ruky.
„Meg?... Meg Novacek?... jsi to opravdu ty? Oh.. jak ráda tě slyším!“
„Irmo, co se s tebou stalo?... jak to, že jsi najednou tady? Co je to za zázrak?“
„Meg, to všechno ti povím až potom. Teď jsou důležitější věci před námi. Dej mi Henryho!“
„Slyším tě Irmo, tady Henry. Co máš na srdci?“
„Henry, co se mi stalo, to všechno povím později. Teď se připravte na mé přistání. Přistaneme u doku sedm. Jsem ve skafandru a tak se přemístím sama. Jen mi musíte dát lano, abych někam neodletěla. Satelit, který mně veze, je obýván inteligentním tvorem, který se mi zatím blíže nepředstavil. Trvá na tom, že zatím zůstane na oběžné dráze v naší blízkosti. Nechce, aby kdokoliv vstupoval na jeho loď, dokud se všechno nevyjasní. Je vám to jasné?“
„Irmo, jsi při smyslech? Ten satelit tam přece létá už několik staletí. Jak tam mohl někdo přežít? Nemáš halucinace?“
„Henry, věř mi! Všechno je v pořádku. Jsem naprosto zdravá a vím co mluvím. Přistanu a vystoupím a vy pak necháte satelit odletět. Nepoletí daleko, říkal, že se bude držet jen kilometr od vaší stanice. Nikam nespěchá, nemá prý kam. Zůstane zde, ale musí se s lidmi napřed domluvit!“

KALIX SE PŘEDSTAVUJE

Přistání raketoplánu Arkadia bylo doprovázeno nebývalým zájmem novinářů. Seběhlo se jich tolik, že posádka se nemohla prodrat od autobusu do budovy. Uspořádali improvizovanou tiskovou konferenci, na které zástupce střediska pro orbitální lety přečetl oficiální prohlášení a pak prohlásil, že v dané chvíli nikdo z posádky raketoplánu není oprávněn udělovat jakékoliv informace. Za pomoci pořádkové služby se jakž takž podařilo posádku protlačit do uzavřených prostor, kde si konečně mohli všichni vydechnout.

Všichni se sešli v hlavní zasedačce. Kromě posádky raketoplánu zde byli pracovníci řízení a sledování letů, početná skupina expertů řešících problematiku „prvního kontaktu“ s neznámou civilizací a spousta dalších vědců nejrůznějších oborů.

Zahájil předseda výboru pro kosmonautiku. V květnatém projevu se zmínil o dosavadní historii v dobývání kosmu, nadšeně chválil kde koho a po dvaceti minutách přítomní konstatovali, že neřekl vlastně nic. Teprve pak přišli ke slovu odborníci. Celá debata se vedla na téma, jak naložit s obyvatelem Uhlíře, ať je jím kdokoliv.

Jak už to tak bývá v podobných situacích, vznikly ihned dva početné názorové tábory. Tábor těch, co jsou PRO a tábor těch, co jsou PROTI. Odpůrci argumentovali obavami o bezpečnost Země a jejích obyvatel, zapřísahali, aby byl vetřelec vyhnán a nebylo mu dovoleno přistát na Zemi. Náboženští fanatici ze všech možných i nemožných církví vedli zatím venku nesmiřitelnou kampaň proti cizímu vetřelci. Zastánci naopak argumentovali významem této události pro rozvoj poznání na Zemi, které v konečném důsledku přinese blaho a ráj na Zemi.

Všechny tyto konference, demonstrace, jednání, prohlášení, výzvy a kdovíco ještě, samozřejmě dorazily i na oběžnou dráhu ke Kalixovi.

...

Irma seděla na podlaze ve své kajutě na Z11 a debatovala s Kalixem. Kalix hovořil zatím výhradně s Irmou a to prostřednictvím počítače. Irma, po dohodě s Kalixem, přivezla na jeho loď výkonný přenosný počítač, jeden z těch, které měli na palubě. Vybavila jej vysílačkou a totéž udělala se svým počítačem v kajutě. Oba počítače pak spolu komunikovaly přímo a Kalix tak konečně mohl Irmě o sobě všechno povědět. Na svůj počítač Irma nainstalovala generátor řeči, který převáděl psaný text do mluvené řeči. Komunikace tak nabrala na obrátkách. I když strojová řeč byla nepříjemná, Irma si rychle zvykla a mohla nyní s Kalixem plynule hovořit.
„Kalixi, je to hrozné! Čím déle se s tebou bavím, tím víc chápu tvou situaci. Skoro nespím, jak se snažím najít řešení, které by tě nijak neohrozilo. Z našeho lidského pohledu jsi pro nás neocenitelným zdrojem nových poznatků. Například jen gravitační pohon a gravitonové spojení. Chápu, že o podstatě těchto jevů mnoho nevíš, ale i to málo co znáš nám může pomoci. Z jiného pohledu jsi však nepřítel a je mnoho lidí, kteří si přejí, abys přestal existovat. Jímá mě z toho hrůza.“
„Irmo, víš, že nemám žádné vědomosti o společnosti mých tvůrců. Mám jen všeobecné znalosti, které

vám k ničemu nebudou. Ani přesně nevím, kde Rhea leží. O mé lodi také mnoho nevím, jenom to , co jsem vyčetl z obvodů koordinátora, a to je nesmírně málo. O vaší Zemi a vaší kultuře však vím daleko víc, než kterýkoliv pozemšťan. Při mých encyklopedických vědomostech bych mohl ihned vyučovat na univerzitě. To je tak snad jediný přínos, který mohu Zemi poskytnout."

„Máš sice pravdu, ale vím to jen já a několik zasvěcených. Ale sleduješ přece všechna zpravodajství, a tak víš, jaký postoj k tobě společnost zaujímá. Přiznám se ti, že od samého počátku jsi na mě zapůsobil svou kultivovaností. Na to, že jsi cizinec a zkoumáš nás vlastně jen dva roky, udělal jsi sám se sebou malý zázrak. Z pouhého automatu se z tebe stala plnohodnotná lidská bytost, i když jen virtuální. A v tom je ten problém. Naše společnost není ještě ochotná takovou bytost akceptovat."

„Vím, Irmo. A jsem z toho smutný. Představ si, že teprve při kontaktu s vámi jsem naplno poznal, co je to smutek. Dřív mě moje schopnosti naplňovaly jenom pocitem neomezené volnosti poznávání. Měl jsem radost z toho, že poznávám lidi zblízka a že snad jednoho dne budu jako vy. Jak vidět, značně jsem se zmýlil."

...

Zasedání komise OSN pro lidská práva mělo na pořadu jen jeden bod programu: Přiznání lidských práv Kalixovi a jeho začlenění do lidské společnosti. Trvalo celý týden, během kterého se vystřídali téměř všichni jako řečníci.

Kalix sledoval přímý přenos ze zasedání. To bylo vysíláno po celém světě. Komentáře v televizi a rozhlase byly stejně rozporuplné jako samotné zasedání. Zarážející bylo, že čím méně lidských práv ten který stát měl, tím více se zasazoval proti přiznání lidských práv Kalixovi. Osmdesát procent veřejnosti bylo proti. Hlavním argumentem byla „strojová podstata" osobnosti Kalixe, na druhém místě byly rasistické a nacionalistické vášně. O nějakém rozumném přístupu téměř nemohla být řeč.

Zasedání skončilo nemilosrdným výrokem: Kalix zůstane tam, kde je. Na oběžné dráze. Návrhy, aby byl přijat na Zemi neuspěly. Stejně však neuspěly návrhy na jeho zničení přímo na oběžné dráze, jako nežádoucího vetřelce.

Rada OSN vydala rozhodnutí, závazné pro všechny členské země OSN, jímž rozhodla, že Kalix je právoplatným občanem planety Rhea a náleží mu práva velvyslance. K výkonu funkce se mu vymezuje deset kilometrů široký koridor kolem jeho oběžné dráhy a tento koridor je uznán jako výsostné území planety Rhea.

Mimo jiné se ve zdůvodnění pravilo: Ač nedošlo k dohodě, jež by přiznala našemu HOSTU lidská práva, jde přesto o identitu, jež má dostatek inteligence a vlastností, jež ji předurčují k tomu, aby pomáhala lidem a bylo jí pomáháno. Rada přiznává Kalixovi právo na mezinárodní ochranu a právo požadovat po lidstvu potřebnou technickou podporu, která mu na oběžné dráze umožní život. Současně se oběžná dráha jeho lodi včetně desetikilometrového pásma kolem této dráhy uznává jako výsostné území planety Rhea a jejího občana - velvyslance Kalixe.

Toto rozhodnutí, přes jeho právní závaznost, bylo ještě dlouhé roky napadáno a nikdy neustaly snahy o jeho revizi či zrušení. Naštěstí síly zdravého rozumu dokázaly vždy zvítězit.

...

Plynuly roky. Kalix získal mnoho přátel s nimiž vedl čilou korespondenci. Na radu své první přítelkyně, doktorky Irmy Hallonové připustil aby na jeho palubu přišla skupina expertů a pokusila se zjistit, jaký účel mají jednotlivé přístroje uvnitř lodi a hlavně: Které součástky jsou Kalixem a které jsou lodí. Zatím to nikdo nevěděl, ani Kalix sám. Průzkumu lodi se zúčastnila i Irma, kterou o to Kalix výslovně požádal.

Prozkoumávání lodi Kalixe trvalo téměř dva roky. Protože nikdo z přátel nechtěl riskovat poškození jeho osobnosti, byli do týmu expertů vybráni jen lidé, kteří uznávali Kalixe jako člověka a plnohodnotnou lidskou bytost. Průzkum byl nesmírně náročný. Setkali se se zařízeními, jimž nikdo na Zemi nerozuměl. Našli mnohá zařízení, která nijak nereagovala a nikdo nenašel způsob, jak zjistit jejich účel. Byly to bloky jednolité hmoty, vyrobené vysoce pokročilou technologií. Teprve mikroskopické zkoumání ukázalo, že jednolitá hmota je ve skutečnosti hustá spleť spojů a součástek. Kdosi z vědců nazval tuto hmotu „mozkovou tkání" a jak se později ukázalo, vůbec se nemýlil. Když se potvrdilo, že jednotlivé bloky jsou vlastně samostatné součásti „mozku" začali opatrně zjišťovat, které části patří ke Kalixovi. Po mnoha pokusech, při nichž občas Kalix ztrácel vědomí, nebo měl různé psychické poruchy, podařilo se

identifikovat všechny obvody, jež tvoří osobnost Kalixe. Kupodivu jich nebylo mnoho. Když je všechny vyjmuli z původních míst a uložili vedle sebe, ukázalo se, že Kalix se vejde do běžného cestovního kufru, včetně energetického zdroje.

Se souhlasem Kalixe pak Irma a její dva přátelé uložili všechny jeho díly do speciální schránky a tajně jej přepravili do raketoplánu. Jednak tím prakticky ověřili, že Kalix je opravdu jen těch několik schránek a může samostatně cestovat, ale současně získali větší volnost při průzkumu jeho lodi. Všechno zařídili tak, že nikdo nepoznal, že Kalix již není ve své lodi. Všechnu komunikaci přesměrovali z lodi do raketoplánu a pokračovali, tentokrát za vydatné pomoci mozkové kapacity Kalixe, v průzkumu jeho lodi.

Kalixovy schopnosti a inteligence umocňovaly účinnost průzkumu. Během dalšího roku identifikovali prvky pro dálkové gravitonové spojení, izolovali kompletní obvody koordinátora, motory, navigační přístroje.

Kerry, jeden z expertů prohlásil: „To je práce pro tisíc výzkumných ústavů na sto let.“ A měl pravdu. Za tři roky dokázali jenom identifikovat účel části zařízení, ale dál nic nevěděli. Naprosto skrytá, i přes intenzívní Kalixovu pomoc, zůstala technologie gravitonového přenosu. Nikdo z vědců nechápal základní principy, ba dokonce netušili, jak je možné gravitony ovládnout a modulovat na ně užitečný signál. Pozemská věda v tomto směru dělala teprve první krůčky. Stejně tak záhadné zůstaly všechny obvody. Nepodařilo se nalézt jediný prvek, který by byl izolovaný od ostatních a mohla by se tak prozkoumat jeho funkce.

Kalix doporučil svým přátelům, aby technologii začali studovat na sondách.

„Sond je dostatek k tomu, aby jste jednu nebo dvě mohli rozebrat a prozkoumat její jednotlivé díly. Tak si jednu vezměte na Zemi do laboratoří a zkuste co dokážete.“

„To se ti snadno řekne,“ namítala Irma. Sondy jsou hermeticky uzavřené a jak víme ze zveřejněné zprávy z pokusu o její otevření, výsledek byl katastrofální.“

„Ano, znám ten pokus. Chybou bylo, že sondu otevírali násilně. Je samozřejmé, že se aktivovala autodestrukční procedura. I já mám takové zařízení. Mohu kdykoliv spáchat sebevraždu stejným způsobem jako ta sonda.“

„Když to znáš, tak mi pověz, jak můžeme sondu otevřít bez potíží.“

„Myslím si, že je to nad vaše možnosti.“

„Toho jsem se obávala.“

„Ale nač máte mne?“

„Ty to umíš?“

„Jistě.“

„Tak proč jsi to neřekl hned? Pověz, jak ji otevřeš?“

„Ale Irmo! troška napětí neuškodí a trochu černého humoru také ne.“

„Ty lumpe!“ naoko se rozčílila. Tohle dělával Kalix stále častěji. Začínal se bavit a to tím víc, čím lépe poznával zákonitosti humoru. Někdy z toho byla nedorozumění, ale v takovém případě ihned zasáhl a vysvětlil, že šlo o vtip.

„Přineste sem jednu sondu. Dívej se!“ Ozvalo se lehké zasyčení, jak se vyplnilo vakuum uvnitř sondy, a víko zlehka odskočilo. „Vidíš!? Žádný problém. I technologii takových uzávěrů musíte ještě objevit. Já ji neznám, jen vím jak ji používat.

Všichni přiskočili k sondě a pátrali po zavíracím mechanismu. Nenašli vůbec nic. Okraj víka byl zcela hladký, mírně zaoblený. Toto zaoblení dosedalo do žlábku po obvodu těla sondy, který se dokonale leskl. Ani stopa po nějakém úchytu, závitu či něčem podobném. Prostě jen dvě lesklé plochy, které se vzájemně dotýkají.

„Kalixi, jak to funguje?“

„Nevím. Je v tom něco kolem atomové struktury. Jaksi se změní povrch a jednotlivé atomy se vzájemně prolnou a obě části se tak spojí. Ale detaily budete muset objevit sami, já o tom nic nevím.“

Vnitřek sondy byl vyplněn krychličkami různé velikosti, propojenými v několika místech stejnými průsvitnými kabely, jakými je propojen Kalix.

„To bude fúúška,“ hvízdl si jeden z přítomných. „Než to rozluštíme, uteče nejmíň sto roků...“

ZBÝVÁ JEŠTĚ NADĚJE

„Kalixi, jak se cítíš?“ Otázka, kterou vyslovil Kerry, Kalixe zaskočila.
„Jak bych se měl cítit? Normálně! Děje se něco?“
„Ne nic se neděje, jenže jsem si povšiml, že na tvém zdroji se objevila jakási signalizace. Podívej se sám.“
Kalix použil své „oči“ a podíval se směrem, kterým se nikdy nedíval. Na své vlastní“tělo“. Neměl ten pohled rád. Existoval nyní ve speciálním stojanu, kde byly dobře připevněné všechny jeho části a nahoře, jako hlava, trůnila sonda, kterou používal k vidění a slyšení. Zdroj umístili v nejspodnější části stojanu. Když byla uzavřena skříň, do které jej umístili, při troše fantazie vypadal jako starodávný robot. Plechová krabice se zlatou hlavou. Za zmínku stojí způsob propojení jednotlivých komponent. Propojení zajišťují ohebné kabely, které jsou však průsvitné a působí dojmem plastikových trubek naplněných vodou. Jsou úžasně pevné. Na každém konci mají objímku, která s kabelem tvoří jeden celek, bez znatelného spojení. Objímky mají jednoduchý, ale spolehlivý zámek, který je drží v zásuvce. Každá schránka má takových zásuvek více, zpravidla dvě, nejvíce šest. Kabely mají různé barevné odstíny a míhají se jimi světelné záblesky. Jejich barva a hustota závisí na tom, co Kalix právě dělá. Když sleduje televizní vysílání a je plně vytížen, svítí všechny kabely - až na jeden - klidným světlem. Všechny záblesky se slévají do tohoto světla.
Pohled na schránku zdroje Kalixe rozrušil. Na rozdíl od svých lidských protějšků mohl číst zprávu, zašifrovanou ve světelném toku signálního světla. Pro lidi to bylo mihotavé světlo, pro Kalixe důležitá zpráva: „Kritické množství energie!“ Okamžitě zapojil diagnostiku zdroje a pak jen potlačoval nával zděšení. Tento stav trval zřejmě neobvykle dlouho, protože Kerry se opět dotázal: „Kalixi, jsi v pořádku? Odpověz přece!“
Kalix mlčel, ale rozsvícením vykřičníku na displeji dal najevo, že vnímá. Teprve po chvíli, až se plně soustředil a stačil si promyslet co řekne, se ozval: „Nezlob se, ale právě jsem zjistil hroznou věc. Trochu mně to rozhodilo. Promiň.“
„Co se stalo?...tak už konečně promluv!“
„Můj zdroj energie dochází. Test mi ukázal, že za dobu, která uplynula od mého probuzení, zvýšila se moje spotřeba energie stodvanáctkrát. Zdroj, který mi měl sloužit ještě nejméně sto let se vyčerpal a zbývají mi nejvýše čtyři měsíce života.“
„Ale to není možné!“ Na víc se Kerry nezmohl. Okamžitě zavolal na Zemi Irmě.
„Irmo, stala se hrozná věc. Musíš hned všechny svolat k poradě. S Kalixem je zle!“ Pak jí vysvětlil několika slovy co se stalo. „Ostatně promluv si s ním sama!“
„Kalixi, slyšíš mě?“
„Ano Irmo, slyším.“ Přesto, že zvuk Kalixova hlasu byl jen syntetickým hlasem počítače, instinktivně v něm Irma pocítila závan hrůzy ze smrti.
„Prosím tě, můžeš mi zopakovat co se děje?“
„Ale jistě, Irmo. Děje se jen to, že brzy zemřu. Dochází mi totiž energie a nevím o žádném způsobu, jak ji doplnit.“ Pak jí zopakoval svá zjištění. „Nepochybně moje vyšší aktivita způsobila zvýšený odběr energie. Asi je myšlení přece jen energeticky náročnější, než se zdá. Je naprosto jasné, že nejpozději do čtyř měsíců mi energie dojde. I když na nic nebudu myslet a budu jen přežívat, mohu svou smrt oddálit jen o pár týdnů.“
„Počkej!... počkej!... to není jenom tak! Vysvětli mi, jak to bylo, když tě vypínali a ty jsi spal? Přece jsi se pokaždé probudil a pamatoval si všechno předcházející!... Jak to bylo zařízené?“
„Díky! Irmo, jsi génius! Já blázen jsem na to úplně zapomněl. Vždyť mám hibernační obvody, do kterých se pevně zapíše moje paměť a zápis i bez energie přežije tisíciletí! Je to moje šance!“
„Šance? Vlastně ano!!... usneš a až lidstvo najde možnost, jak ti dodat energii, tak se zase vzbudíš! To je skvělé! Nezemřeš, jenom usneš!“
Posmutněla.
„Ale pro nás zemřeš. Než lidi objeví gravitonovou technologii, uplyne určitě nejméně tisíc let.“
Čas vybití Kalixova zdroje se neúprosně blížil. Irma svolala všechny, kteří znali současnou Kalixovu situaci, k obřadu rozloučení. Kalix požádal, aby jej vrátili na jeho loď a uvedli její zařízení do původního stavu. Když se vrátil do lodi, vyzkoušel si manévrování. Zjistil, že motory jsou v pořádku, může letět kam

chce.

Na Zemi, v řídícím středisku pro orbitální lety se shromáždili všichni Kalixovi přátelé a sešlo se zde i několik desítek novinářů, které uzamkli do místnosti pro hosty, za velkým oknem do sálu. Mohli všechen děj vidět i slyšet, ale měli zakázáno až do konce akce se s kýmkoliv spojit. Přátelé Kalixe tak chtěli mít jistotu, že se mu nic nestane, dokud neodletí. ...

Irma společně s kolektivem vědců, tvořících jádro spřáteleného týmu vypracovala projekt Kalixova odchodu z tohoto světa.

„Bude zcela namístě, když skutečné místo uložení Kalixe zůstane přísně utajené. Pro všechny lidi kromě nás musí Kalix přestat existovat. Navrhuji tento scénář:...“

Závěrečný proslov měl Kalix. Než se dostal ke slovu, vyslechl od všech přátel slova útěchy i naděje. Všichni se shodovali v jednom: „Jsi skvělý ČLOVĚK!“

„Přátelé. Nevím jak vám poděkovat za to, že jste mě mezi sebe přijali. Měl jsem velké potíže, když jsem se smiřoval s nepřátelským postojem většiny lidí. Jsem nesmírně vděčný vám, malé hrstce lidí, kteří jste mi rozuměli a pomohli mi stát se tím, kým jsem. Nemám žádnou vlast. Moje rodná planeta Rhea mě nestvořila jako plnohodnotnou bytost, ale jen jako ponížený sluhu mocných pánů. Buďme spolu rádi, že Rheané na Zemi nikdy nepřišli. Asi by nedokázali pochopit tvory jako jsou lidé. Je to totéž, jako když se lidé snaží pochopit delfíny. Inteligenční propast je příliš obrovská, než aby zde byla naděje na úspěch.

Toužil jsem se stát člověkem ještě dříve, než jsem s lidmi - s tebou Irmo - navázal kontakt. Teď musím odejít, protože můj život s vámi je u konce. Moje energie je vyčerpaná a lidé nevědí, jak mi pomoci. Proto odcházím. Buďte sbohem.“

Během Kalixova proslovu se několik lidí, mezi nimi Irma, odebrali do kontrolní místnosti. Tady vyslechli Kalixovo sbohem. V Okamžiku, kdy se odmlčel, odeslali mu všichni své krátké sbohem a pak spustili závěrečné divadlo pro veřejnost.

Kalix opustil oběžnou dráhu a zvolna se vzdaloval od Země. Sledoval ho Hubbleův teleskop a jeho obraz byl promítán v hlavním sále před zraky přítomných novinářů. Když byla Kalixova loď již dvě stě tisíc kilometrů od Země, tak explodovala obrovským atomovým výbuchem...

POSLEDNÍ SBOHEM

Kalix si jako místo svého spánku vybral jednu úžlabinu na Marsu. Její přesné souřadnice sdělil jen Irmě a ta mu slíbila, že je bezpečně uloží pro příští generace. Těsně před „výbuchem“ se s ním ještě jednou spojila, tentokrát opravdu naposledy:

„Buď sbohem příteli! A neměj obavy! Až přijde čas, lidé Tě najdou!... Sbohem.“

KONEC

C